

کوچک دل

زنبورك خانه

- زنورک خانه ..... صفحه ۷
- سایه به سایه ..... صفحه ۶۱
- آشغالدونی ..... صفحه ۹۵

از اتوبوس که پیاده شدیم، پیرمرد گفت: «رسیدیم.» میدان بزرگ و چهارگوشی بود و هر گوش میدان یک خیابان دراز، عین دلان باریکی که آخرش به تاریکی می‌رسید. پیرمرد جلو و من عقب، از خیابان رو بروی ردمشیم و رسیدیم به یک جای باز و به یک پل سیمانی دراز که پای پل، چرخ‌دستی‌های زیادی چیزهای بودند و مرد خبله‌ای فانوس بدست، دور چرخ‌هافدم می‌زد و کشیک می‌داد. اربل که ردشیدیم پیرمرد شروع کرد بهورزدن و چرت و پرت گفتن، عین آدمی که نخواهد بترسه و تو کوچه پس کوچه‌های تاریک، تنها یی باخودش حرف بزنه. و من شستم خبردار شد که نازه اول راهه، این جوری هم شد. از خیابان تاریکی ردشیدیم و پیچیدیم به یک خیابان دیگر که چند چراغ کم سو روشن بود و بعد خیابان سومی که اصلاً چشم رانمی دید و همه‌جا را کنده بودند. و پیرمرد همچو چالان از کارگو دال‌ها می‌پرورد که انگار چشمش از من جوان بهتر می‌دید. و باز یک کوچه شلوغ بلوغ دیگر که

بو گند دیاغ خونه می آمد، و صدای بریده بریده و خشکی که من خیال
می کodom استخوان ریز می کنند. و سطه های کوچه بود که پیر مرد
بر گشت واز من پرسید: «خسته شدی بابا؟ دیگه چبری نمونده.»

خسته شده بودم، اما هیچ چی نگفتم. دوباره پیچیدیم، چندبار
دیگر پیچیدیم و رسیدیم به یک دره. سرازیر شدیم. پیر مرد هر وقت
که پایش می سرید، آهسته می گفت: «مواطف باش.» و من به خیال که
دارد به خودش می گوید که مواطف باشد. از ته دره گنداب غلیظی رد
می شد. بامکافات از روی گنداب پریدیم و شروع کردیم به بالا رفتن. و
آنوقت من، فاج ماه را دیدم که لرزان ازنوک تپه ای بالامی آمد. پیر مرد چند
بار دیگر تکرار کرد که «مواطف باش.» این دفعه منظورش من بودم.
بالای دره، دوباره کوچه ای پیدا شد و نیش کوچه، سقاخانه ای بود که ته
مانده چند شمع روشنش کرده بود. و پیرزنی پای سقاخانه نشسته بود
و علم بلندی را راست لای دوپایش گرفته بود. از کتارش که ردمی شدیم
زیر لب چبری گفت که من حالم نشدم. وارد کوچه شدیم. من دیگر
خسته شده بودم، گیج و منگ شده بودم، داشتم تو دل، به خودم و به پیر مرد
بلو بیراه می گفت. دیگرنمی تو انستم بر گردم، بنچار پشت سراو کشیده
می شدم، و هرجی جلو تر می رفتم دیوارها کوتاه و کوتاه تر می شد. و
درها کج و کوله، پهن و کوتاه که اصلاً به در خانه ها شباهت نداشت و
از شکاف درها، یاروزنه دیوارها گاه به گاه سوسی چراغی به چشم
می خورد. پیر مرد ازنا افتاده بود، منم افتاده بودم، با قدم های کوتاه جلو
می رفتم، تا سریج کوچه به خانه ای رسیدیم. پیر مرد سرفه کرد و در
راهل داد. و چندتا بالله گفت و وارد شد. من هم وارد شدم. حیاط

کوچولویی بود، دنگال، بادو سکوی خاکی کنار هم، مثل دوتا قبر. و
بیک اتاق که با چراغ گردسوزی روشن بود، و من از پشت شیشه دیدم که
چند نفر دور چراغ نشسته‌اند.

پیر مرد با صدای بلند داد زد: «بچه‌ها مهمون!»

و چند ضربه به در اتاق زد. صدای هررو کیری از توی اتاق بلند شد
و پیر مرد دوباره گفت: «مهمون داریم‌ها.» و بعد برگشت و به من گفت:
«بفرما.» اول خودش و بعد من وارد شدم. چهار زن با هول و ولا دور اتاق
می‌گشتند که چادر سر کنند. سلام که کردم هیشکی جواب سلام مرانداد.
عوضش یکی از زن‌ها زد زیر خنده. پیر مرد به من گفت: « بشین پدر، بفرما،
خبلی خوش اومدی، صفا آوردی.»

من دوزانو نشتم کنار در، وزن‌ها را دیدم که دونفرشان رفته
بودند زیبایی کنار، و دونفر دیگر، هر کدام گوشه‌ای ایستاده بودند. و
یکی از آنها که خبلی پیر بود، عوض چادر، پتوی کنه‌ای راز و سرخود
کشیده بسود. پیر مرد تسویه‌اش را زین گذاشت و زیر بازوی منو
گرفت که «این جاخوب نیس، بفرما بالاتر» و من زیر لب تعارف کردم که
«نه خوبه، چه فرق می‌کنه.» و با اصرار مرا کشید و نشاند بالای اتاق. کف
اتاق بایک زیلو و چند گونی فرش شده بود و بغل دست من چند لحاف
و پتو رو هم چیده شده بود. وبالای در، عکس حضرت علی رازده بودند
که شمشیر به دست پای درخت خرم نشسته بود و بیک مقدار خرت و پرت
دیگر که روی صندوق چوبی کنه‌ای انبار شده بود. زن‌ها همانطور
سرپا ایستاده بودند و من که سرمه را بالا بردم دیدم که چار جفت چشم از
لای چادرها به من دوخته شده. خجالت کشیدم و سرمه را انداختم پایین

وزل زدم به چراغ که جرقه‌های خیلی ریز از بالای فتیله می‌پرید و توی
حباب شیشه‌ای می‌ترکید. پیرمرد که کنار در نشسته بود گفت: «بچه‌ها
 بشینین!»

وزن‌ها که انگار منتظر اجازه پیرمرد بودند، همگی باهم نشستند.
و پیرمرد گفت: «این جوون شاگرد معماره، اولاد پیغمبرم هست، خیلی هم
نجیب و سر برآهه، امروز عزت کرده و او مده خونه ما.»

و پیرزن که پتوسروش بود گفت: «ای قربون جدش برم، ای قربون
امام رضاش برم، ای قدو بالاشو بگردم!»
و یکی از آن دو که زیر چادر بودند با صدای جیغ جیغ گفت:
«بس کن نه، یارو که نیومده اینجا رو په بشنوه.»
پیرزن پرسید: «بس او مده چه کار؟»
پیرمرد جواب داد: «مهمنه، حبیب خداس، شب او مده پیش ما
بمونه.»

و پیرزن چندبار زیر لب نالید: «ای حبیب خدا، ای حبیب خدا!»
و آن دونفر که زیر یک چادر بودند به خنده افتدند. پیرمرد گفت:
«خیلی خب، حالا پاشین و به لقمه نون یارین بخوریم.»
و یکی از آن دو گفت: «امشب نوبت ملیحه‌س.»
وزن بغل دستیش گفت: «بی حیا همین جوری نشته و جم
نمی‌خوره.»
و دختر جوانی را که پس از پنجره نشسته بود نشان داد. پیرمرد
گفت: «پاشو دختر! پاشو بجنب!»
و دختر بلندشده و آمد و سط اناق و خم شده که تو برها از بغل دست

پیر مرد بردارد، چادرش کنار رفت و من صورتش را دیدم که گردد
و گوشتالود بود و چشم‌های خسته و خواب‌آلودی داشت. از در که بیرون
می‌رفت بر گشت و به آن دونفر دهن کجی کرد، که هردو بادهن کجی
بدتری جوابش را دادند و وقتی دیدند من نگاهشان می‌کنم، صورشان
را پوشاندند و از سوراخی لای چادر بهمن خیره شدند.

پیر مرد بهمن گفت: «به گمونم خلی خسته‌ای، نای حرف زدن
نداری. بعد شام، انشاء الله سرحال می‌آی و حسابی گب می‌زنیم.»
پیروز ن از زیر پتو گفت: «انشاء الله که به حق خدا این طوری بشه.»
پیر مرد عصبانی شد و گفت: «واسه چی، نشستی اینجا زن؟ نماز تو
خوندی یانه؟»

و یکی از آن‌دو گفت: «نه، نخونده!»

پیر مرد گفت: «باشو، پاشو نمازو به کمرت بزن و تموم کن.»
پیروز ن بلند شد و از اتاق رفت بیرون. و پیر مرد سیگاری روش
کرد و بهمن گفت: «گفتنی تو بیابون چه کار می‌کردی؟»
او می‌دانست که من تو بیابان چه کارمی کردم. او همه چیز‌مرا از سیر تا
پیازمی‌دانست. می‌دانست که من تک و تنها، دوست و آشنایی ندارم، کار گر
شوسه هستم، پول و پیله مختصری هم دارم، حالا که کار تعطیله، آمده‌ام
شهر روی می‌گردم. و من هم همه چیز‌اورا می‌دانستم، می‌دانستم که توی
دهکوره‌هایی گشته و خرت و پرت می‌فروخته، و یک دفعه همه چیزش را
از دست داده و آمده شهر و با کهنه فروشی خرج و مخارج زن پیر و
سه دخترش را جمع و جور می‌کند. همه اینها را توی قهوه‌خانه بهم دیگر
گفته بودیم. همان روزی که یک جفت کفش بهم قالب کرده بود و پول

نهارشم گردن من انداخته بود.

پیر مرد دوباره پرسید: «نگفتن تو ببابون چه کار می کردی؟»

گفتم: «شن ریزی می کردم.»

پیر مرد گفت: «آره، آره، شن ریزی می کردی. چه کار خوبیه! این

شن ریزی، راستی چایی می خوری دم بکنن؟»

گفتم: «غزوی تو قهوه خانه بودیم، کامتوں شبرین.»

دیگر حرفی پیش نیامد. من هم سیگاری روشن کردم، آنوقت

بچ بچ آن دوتا دختر شروع شد که در گوشی با هم حرف می زدند و

کر کومی خنده دندند، و من حالیم بود که حرف هرامی زنند. حال غریبی داشتم،

هم خوش می آمد که حرف مرا می زنند، هم نسراحت بودم. آهسته

بر گشتم و نگاهشان کردم.

هردو از دختری که بیرون رفته بود بزرگتر بودند. بکی سی سالش

می شد، با صورت دراز و بلکهای ورم کرده، که دندانها بیش بیرون بود.

دومی، دو سه سال کوچکتر، با موهای بلند و صورت پت و پهن و چشم های

ریز، هردو چهار زانو نشسته بودند بغل هم، صورتشان را باز گذاشته

بودند که معلوم نبود از سر بی خیالیه یامی خواستند خودشان را نشان من

بدهند. پیر مرد سیگارش را پایی چراغ خاموش کرد و گفت: «من نماز

مونده، تاشام حاضر بشه، کار امو بکنم و بر گردم.»

و بلند شد و رفت بیرون. من هم خم شدم و سیگارم را پایی چراغ

خاموش کردم و خودم را جمع و جور کردم و نشستم، نمی دانستم چه

کار بکنم. و همین جوری با انگشتانم بازی می کردم که دختر بزرگتر

گفت: «شما اسم تون چی چیه؟»

گفتم: «ابول.»

دختر وسطی پرسید: «چی چی؟»

و هر دو زدند زیر خنده. و من گفتم: «ابول، ابوالقاسم، سیل
ابوالقاسم.»

دختر بزرگتر پرسید: «نه بابا نداری؟»

گفتم: «یه وقت داشتم، عمرشونو دادن بهشما.»

دختر وسطی گفت: «خواهر برادر چی؟»

گفتم: «ندارم»

دختر بزرگتر خم شد و آهسته پرسید: «زن، زن و بچه‌چی؟»

گفتم: «زن و بچم ندارم.»

دختر وسطی گفت: «هنوز داماد نشده؟»

دختر بزرگتر ادامه داد: «داری پیر میشی‌ها!»

برگشتم و نگاهشان کردم. خبلی راحت چهار زانو نشسته بودند،
جادر از سرشان افتداده بود. دست‌ها را زیسرچانه ستون کرده بودند و
دنداهای هردو بیرون بود. طوری بهمن خیره بودند که خجالت‌نمایخت
و تو تخم چشم‌هاشان زل زدم. دختر بزرگتر گفت: «خيال هم نداری
بگيری؟»

پرسیدم: «چی؟»

دختر بزرگتر گفت: «زن، زن نمی‌خواهی بگیری؟»

دختر وسطی با خنده، سلمه‌ای بهله‌لی خواهمنی زد و گفت:
«این مرده‌شور بردرو نمی‌گیری؟»

دختر بزرگتر خنید و گفت: «خاک برسرت کنن!»

دختر وسطی غش وریسه رفت و گفت: «بدت می‌آد؟»
و آنوقت رو به من کرد و گفت: «خیله خب، نگیرش!»
و دختر بزرگتر بامبی زد توسر خواهر وسطی و گفت: «ذلبل
مرده!»

دختر وسطی گفت: «دلخور شدی، آره؟»
هر دو افتدند به خنده. من نمی‌دانستم چه کار بکنم. پاک به تم‌زده
بود. می‌خواستم بلند بشم و بیرون بروم. اما آن دو همچی رفته بودند تو
نه من که فکر کردم ممکن است بهشان بربخورد. آنوقت دختر وسطی
گفت: «تو جرا هیچ چی نمی‌پرسی؟»
گفتم: «چی پرسم؟»

دختر بزرگتر گفت: «یه چیزی بگو دیگه، آرد که تو دهنتنیس.»
این دست و آن دست کردم و آخرش پرسیدم: «اسم شما دو تا چیه؟»
دختر وسطی گفت: «اسم من حمیده‌س، واسم این خاک بر سرم
ربابه.»

خواهر بزرگتر گفت: «هیشکی م مارا نگرفته.»
خواهر وسطی گفت: «دیگه؟»
خواهر بزرگتر گفت: «بازم بگو، پرس!»
من نمی‌دانستم چی پرسم. با اینکه می‌دانستم اسم خواهر کوچکتر
ملبحة است، پرسیدم: «اسم اون یکی چیه؟»
پیش از اینکه جواب بدنهند در بازشد و خواهر کوچک‌تر آمدند.
و آن دوساکت شدند و خودشان را جمع و جور کردند. ملبحة سفره را
وسط اتفاق باز کرد و تکه‌های نسان را دور سفره چید. و من دوباره

صورتش را دیدم که جوانتر از دو خواهر دیگر بود. وسط پیشانی دوچین کوچولو داشت که ابروهاش را بهم نزدیک کرده بود و لبهاش را چنان فشرده بود بهم، که انگار می ترسید دندانهاش دیده شود. سفره را که پهن کرد، چرا غرگردسوز را آورد و گذاشت وسط سفره، و درست وقni که می خواست از اتاق خارج شود، خواهر وسطی داد زد: «هی لگوری، یارو اسم تورو می خواهد بدونه.»

و بعد هردو زندن زیر خنده، ملیحه بی آنکه چیزی بگوید در را باز کرد و رفت بیرون. و ربابه و حمیده سربند پای سفره و شروع کردند به بلعیدن نان. و آنوقت در بازشد، اول پیر مرد، بعد پیر زن پتو بهمسر، وارد شدند و نشستند. پیر مرد بفرما گفت، من هم کشیدم پای سفره. در باز شد، ملیحه با بشقاب نیمروآمدند.

بشقاب را گذاشت وسط سفره. و من و پیر مرد شروع به خوردن کردیم. و همه مدت ربابه و حمیده هتروکیرمی کردند و لقمه از دست هم می گرفتند. غذا که تمام شد، پیر مرد با تکه ای نان لبهاش را پاک کرد و گفت: «خوب سید، انشاء الله که سیر شدی.»

گفتم: «خونهتون آباد، حسابی م سیر شدم.»
 ملیحه سفره را برچید، و پیر مرد بادگلوئی زد و گفت: «حالا سید تعریف کن بیشم.»

من عقب تر نشستم و گفتم: «والله چیز قابلی ندارم که...»
 ربابه دوید و سطح حرف من و گفت: «دروغ میگه، داره!»
 و پیر زن زیر پتو شروع کرد به خنده. و پیر مرد برابه گفت:
 «یدقه می شه خفه بشی من بلونم چی دارم میگم؟»

ربابه بروزخ شد و با سلمه زدیه پهلوی حمیده، هر دو بلند شدند و با عجله از اتاق رفتند بیرون. پیرمرد دوتا سیگار روشن کرد و یکیش را داد بهمن و دومی را خودش برداشت و گرددوز را کشید جلوتر و آنوقت گفت: «حالا بگو ببینم، چرا این جسور بی سروسامان زندگی می کنی؟»

پکی به سیگار زدم و گفتم: «چه کار بکنم؟»
گفت: «دستی بالا بزن و یه کاری بکن دیگه، مگه نمی خواهی خونه و زندگی داشته باشی؟»
پیش از این که من چیزی بگوییم پیرزن نیم خبز شد و گفت:
«شببدی، من وصدا می کنم.»

پیرمرد پکر شد و تشر زد: «بشنین سرجات پیرزن.»
پیرزن گفت: «خيال کردي، باید خبر شون بکنم.»
در را باز کرد و با عجله رفت بیرون. پیرمرد سرش رانکان داد و گفت: «پناه برحذا، باز دوباره شروع شد.»
و من هاج و واج مانده بودم و نمی دانستم چی شروع شده است.
همجا سکوت بود و من رفته بودم تونخ گرددوز که دوباره جرقه های ریزی از قلیله اش جدا می شد و توی حباب شیشه ای می تر کید. پیرمرد گفت: «آره، داشتم این نومی گفتم، تو باید زن و بچه داشته باشی تازندگیت سروسامانی بگیره. مگه نه؟»
گفتم: «درسته، باید بزرگتری پیدا کنم و باعاش صلاح مصلحت بکنم.»

از توی حباط صدای شیوه ای بلند شد و بعد قهقهه حمیده و ربابه

که من و پیر مرد بر گشتم و نگاه کردیم. چند سیاهی توی حیاط به خود
می پیچیدند، انگار که چند نفر دنبال هم گذاشته بودند. و یک لحظه بعد
در اتفاق باز شد و پیر زن سرش را آورد تو و با صدای غریبی داد زد:
«قو قولو قوا»

پیر مرد که عصبانی شده بود قوطی کبریت را برداشت و پرت کرد
طرف پیر زن. پیر زن سرش را دزدید و در را بست. و من به پیر مرد
گفت: «چه خبر شده؟»

پیر مرد انگشت روی لب گذاشت و گفت: «هیس، تموم میشه.»
سیگارم را پای گرد سوز خاموش کردم. و دوباره پیر مرد
روی همن کرد و گفت: «گوش کن سید، توجای پسر من هستی. درسته؟»
گفتم: «البته، شما جای پدر من هستی.»

خوشحال شد و گفت: «پس با این حساب من که بسیار تو رو
نمی خوام. می خوام؟»

گفت: «نه دیگه، واسه چی بدی منو بخوای؟»
گفت: «پس درست شد. می بینی که من سه تا دختر رسیده و
دم بخت تو خونه دارم. تو هر کدامشو بخواهی، من دستشو تو دست تو
می دارم که بری و خوشبخت بشی و به عمر منو دعا کنی.»

گفت: «آخه من...»
حرف مرا برد و گفت: «آخه نداره، توجوونسی و عزب هم
هستی. زن هم واسه ت لارمه.»

نمی دانستم چی جواب بدhem. همین طور توفکر بودم که پیر مرد
گفت: «حالا چی میگی؟»

گفت: «من که خونه وزندگی ندارم، اگه زن بگیرم کجا بیرمش؟»
 گفت: «جایی قرار نیس ببریش، همین جا، آهان! این خونه و
 این زندگی، تازه باهم، هم خرج و هم کاسه میشیم و کارمون راحته.»
 گفت: «والله، اگه...»

پرید و سطح حرف من: «والله بالله نداره، مبارک که، خیلی هم مبارک
 باشه. حالا کدو مشونو پسند کردی؟ یوقوت خجالت نکشی‌ها!»
 گفت: «خجالت که نمی‌کشم، مونده‌ام معطل که...»
 زد رو زانوی من و گفت: «به نظر من بزرگه خیلی واسه تو مناسبه.
 می‌دونی، اون خیلی خانومه، خوب می‌تونه ترو خشکت بکنه. صداش
 کنم بیاد تو؟»

برگشتم و ربابه را دیدم که بادنده‌های درشت و سفید، صورتش
 را به شیشه پنجره چسبانده و چهار چشمی مرامی پایید. باعجله گفت: «نه،
 اون نیاد.»

پیر مرد گفت: «بس حمیده بیاد آره؟ اون وسطی رو میگم‌ها؟»
 گفت: «نه، اگه بذاری...»
 پیر مرد خنده بلندی کرد و گفت: «ای بابا، چرا نمی‌تونی
 حرف تو بزی، من از اولش فهمیدم که تو گلوت پیش ملیحه گیر کرده،
 درسته؟ دروغ که نمیگم؟»

و بعد خم شد و در را باز کرد و داد زد: «بچه‌ها، بیایین تو!»
 و دخترها باعجله آمدند تو. ربابه و حمیده جلوتر زیر یک چادر،
 پشت سر آن‌ها پر زنه و بعد ملیحه. پیر مرد گفت: «خبر خوشی دارم. این
 جوون از ملیحه خواستگاری کرد و کارت موم شد.»

خواهر بزرگتر و وسطی برگشتهند، دو بامبی زدند تو سرمهیه.
 ربابه گفت: «حالک برسرت.»
 و حمیده گفت: «کار خود تو کردی؟»
 پیرمرد داد زد: «چه خبر تو نه؟ چه مرگتونه نصف شبی؟»
 ربابه گفت: «من می دونستم که این موش مرده چه آب زیر
 کاهیه.»
 پیرمرد گفت: «ول کنین بابا، اون بدیخت کسه کاری نکرده.
 بالآخره قسمت این طوری بوده.»
 ربابه و حمیده پای پنجره نشستند و پیرزنه دوباره برگشت توی
 حیاط. پیرمرد گفت: «فردا جمعه‌س، ساعت هم‌خوبه، میریم خونه ملا
 احمد و به‌سلامتی و مبارکی، شما دوتا محروم هم می‌شین.»
 ربابه گفت: «بعدشم شیرینی می‌خوریم.»
 و حمیده گفت: «وشما رامیدیم دست به دست هم و...»
 و ربابه ادامه داد: «به ساعت بعدش میرین توبغل هم.»
 و حمیده با اطوار غریبی گفت: «او نوقت دیگه، آخ جونا!»
 پیرمرد گفت: «بچه‌ها خجالت بکشین، خوب نیس آخه.»
 ربابه سگرهایش را توهن کرد و داد زد: «تودیگه در دهنتوبدار،
 مرده‌شور برد.»
 پیرمرد کلافه شد و سرشو انداخت پایین و من سپگاری روشن
 کردم و بک مرتبه بلند شدم. پیرمرد باعجله گفت: «کجا؟»
 گفتم: «دیروقه، دیگه باید برم.»
 دستپاچه بلند شدو گفت: «به ناموس زهرا اگه بذارم برم!

گفتم: «بهارواح بابام باید برم.»

جلو در را گرفت و گفت: «آخه کجا میری؟»

گفتم: «کار دارم، باید راه بیفتم.»

گفت: «این موقع شب چه کار داری مرد حسایی؟»

گفتم: «موقع خواب شمام رسیده، بهنره رفع زحمت کنم.»

گفت: «زحمت چه؟ یه جوری می‌گیریم و همینجا می‌خوابیم.»

گفتم: «آخه من ناراحتم، نمیشه که همین جوری گرفت و

خوابید.»

پرمرد گفت: «بابا، تورا هر و بلندبستی، میری و سط راه گم میشی.
خاک اون دره هم که سنگینه، بلای سرت میاد.»

گفتم: «نه، راهو بلدم، گم نمیشم. دره هم کاری بامن نداره.»

عصبانی شد و گفت: «واسه مابده پدر، تو او مدنی خونه من، یه
مرد عزب و غریبه، مردم خیالات عجیب غریبی می‌کنم. می‌فهمی؟
باهم سست شد، نمی‌دونستم چه کار بکنم، حمیده گفت: «بگیر
 بشین دیگه، چقدرم اطواریه.»

و ربابه گفت: «آره بابا، بگیر بشین وردل این ذلیل مرده.»
وبسا سقلمه زد بهلهوی ملیحه، پرمرد گفت: «بهنره جاها رو
بندازین که بخوابیم. آره والله، خستم که هستیم و فردام که جمهس و
کار داریم.»

حمیده ربابه راهل داد و گفت: «نوبت تست ذلیل مرده.»
ربابه یک جوری شدو چادر از سر حمیده کنار رفت، حمیده خودش
را کشید پشت سر ملیحه. و ربابه رفت سراغ رختخواب‌ها، صدای

«فوق لو قوی» پیرزن از حیاط بلند شد. ربابه که لحاف‌ها را جا به جا می‌کرد از پیرمرد پرسید: «جای شاه داماد رو کجا پهن کنم؟»

پیرمرد گفت: «آخر اتفاق، پای دیوار.»

و حمیده باختنه گفت: «جان جان!»

ربابه لحاف پاره پوره‌ای را آخر اتفاق پهن کرد و از پیرمرد

پرسید: «تو کجا کپه مرگتو میداری؟»

پیرمرد گفت: «همین جا پای در.»

ربابه پتو سر بازی کهنه‌ای را انداخت جلو پیرمرد. پیرمرد پنورا

رو زمین پهن کرد و به من گفت: «پاشو بخواب پدر، خسته‌ای.»

و من رفتم و نشتم رو لحاف خودم. پیرمرد هم نشست دم در.

بلک لحظه همیگر رانگاه کردیم.

و پیرمرد سرش را انداخت پایین و در بازشد پیرزن با عجله آمد

تو و گفت: «نعمون شد، راحت شدم.»

پیرمرد دراز کشید و گفت: «خیله خب، بگیرین بشمرگین.»

ملیحه گردسوز را برداشت و گذشت پای پنجره، و حمیده

خشم شد و فوت کرد. اتفاق تاریک شد و ربابه گفت: «کورشی

انشاء الله...»

و حمیده جواب داد: «خودت کورشی.»

چند لحظه بعد سروصدای خوابید و چشم من به تاریکی عادت

کرد و آسوخت پیرزن را دیدم که با قد خمیده پای پنجره ایستاده،

دست‌هایش را بالا گرفته و با سرش اشاره می‌کند. دخترها دراز کشیده

بودند وزیر لحاف هتروکیرمی کردند. هتروکیرها که نموم شد، پیرزن

شروع کرد به خاراند خودش، من توجام غلت زدم و چشم‌ها مو بستم.
 صدای خروپف پیر مرد بلند شده بود، دیگران ساکت بودند. ومن اصلاً
 حواب نداشتم و جالات عجیب و غریبی ورم داشته بود، نه که بترسم،
 همین جوری می‌حوالستم حدس برنم که کسی کجا خوابیده. و توهین
 فکرها بودم که یك دفعه دستی آمد و بازوی مرا آگرفت و آهسته گفت: «پدر
 سگ چرامنو نگرفتی؟»

وبیش از این که به خودم بیام دست دیگری آمد رو زانوم و
 صدای حمیده بلند شد: «اگهم اینو دوست نداشتی منومی گرفتی.»
 حسابی ترسیده بودم که گفت: «هیس، پدرتون بیدار میشه‌ها.»
 ربابه گفت: «گه می‌خوره بیدار بشه.»
 حمیده ادامه داد: «اون دیگه خیالش آسوده شد، بیدار نمیشه.»
 با التصال گفت: «شما رو به خدا، آبروی منو نبرین، بذارین
 بخوابم.»

ربابه گفت: «تایه و شگون محکم ازم نگیری، نمی‌دارم بخوابی.»
 حمیده گفت: «ومن یهوشگون می‌خوام ویه‌ماج.»
 گفت: «نمیشه، بخدا نمیشه.»
 ربابه گفت: «میشه، خیلی م خوب میشه.»
 حمیده گفت: «اگه نکنی، پامیشم می‌آم بغلت.»
 قلبم داشت از سینه در می‌آمد. نمی‌دانستم چه کار بکنم حمیده
 گفت: «شروع می‌کنی باییام.»
 چاره‌ای نداشت، آهسته گفت: «خیله خب.»
 دستم را دراز کردم و بازوی ربابه را آگرفتم و یك شگون کوچولو

گرفتم. ربابه گفت: «این طوری نه، این طوری نه، محکم، محکم‌تر،
یه‌جوری که دردم بیاد، خوش بیاد!»
و شگون محکم‌تری گرفتم که ربابه گفت: «حالا نوبت منه...»
دست مرا گرفت و گذاشت روسینه خودش. من سینه‌شو محکم
گرفتم نومشت و فشارش دادم و حمیده نالید: «آخ جون!»
سینه‌شو رها کردم و خودم سو عقب کشیدم. حمیده گفت: «ماج
چطور شد؟»

گفتم: «ماج بی ماج.»
عصبانی شد و گفت: «غلط کردی پدر سگ، مبای جلو باد
بزنم؟»
و خودش را کشید طرف من و گاز محکمی از شانه‌ام گرفت. جلو
خودم را گرفتم که داد نزنم. ربابه گفت: «من چی؟»
گفتم: «تودیگه طلبت!»
که یك مرتبه هق هق ملیحه از پایی پنجره بلند شد. ربابه آهسته
نشرزد: «خفه‌شو سلیطه! پاییشم هرچی نابدتر تو جرمیدم‌ها!»
گریه ملیحه برید. ربابه و حمیده چسبیدند بهم و آهسته به خنده
افتادند، خنده‌هاشان ریز و یك نواخت بود و بند نمی‌آمد. به خیالم تا
دمده‌های صبح، هم‌چنان در گوشی حرف زدند و هر روکر کردند.

۲

صبح زود، یک استکان چایی خورده نخورد، پیر مرد همه را راه انداخت و از خانه آمدیم بیرون. هرسه خواهر جلوتر، من و پیر مرد وسط و پیرزن لکولوک کنان پشت سرما. و کوچه برخلاف شب پیش که خیلی دراز به نظرم آمده بود، خیلی زود به آخر رسید. دم سفاخانه که رسیدیم پیرزن علم به دست را دیدم که خواب رفته بود و باد ملایم اول سحر، تکه پاره‌های علم و چادر سیاهش را توهوا مسی چرخاند. از سوسوی شمع‌ها دیگر خبری نبود. دره انباشته از کثافت زیر پای ما بود. ولی موارد دره نشیدیم و پیچیدیم طرف راست. از پیر مرد پرسیدم: «کجا داریم میریم؟»

چشمکی زد و گفت: «حواله کن، یه دقه حوصله کن!»
چند قدم دورتر از سفاخونه به دکه دربسته‌ای رسیدیم، پیر مرد با مشت به در زد.

صدای لرزانی پرسید: «لعنت بر شیطان، بازچه مر گتو نه؟»

پیر مرد گفت: «درو واکن، مشتری او مده». پیر مرد ریزه میزه‌ای که یک چشمش را بسته بود، در را باز کرد. دکه عطاری کوچولویی پیدا شد. رختخواب صاحب عطاری پشت در پهن بود، روی چند فقسه شکسته بسته، چند ظرف حلبي خاک‌آسود چیده بودند.

عطار دهن دره کرد و پرسید: «چی چی می خواین؟»

پیر مرد گفت: «به کله قند و به مقدار آب نبات و شیرینی جات، آخه امر خبر در پیشه.» دوباره چشمکی به من زد و هلم داد جلو. حساب عطاره را دادم و با بند ویساطت دوباره راه افتادیم.

دختر و پیرزن از ما جلو افتاده بودند. من و پیر مرد تندتر کردیم و به آنها رسیدیم. آفتاب تازه زده بود و عده‌ای بیرون آمده بودند و ڈاشتند حاشیه دره رامی گشتند. پیر مرد گفت: «آفتاب در او مده، همه جون گرفتهن.»

من چیزی نگفتم. چند قدم که رفیم پیر مرد دوباره گفت: «روز جمعه و اسه همه شگون داره و واسه تو بیشتر از همه. خبر داری؟» من چیزی نگفتم. و چند قدم دیگر رفیم. پیر مرد گفت: «اخمانو واکن، تو باید خیلی خوشحال باشی؟»

گفتم: «واسه‌چی خوشحال باشم؟»

سیگاری روشن کرد و گفت: «روز عقد و عروسیت. من اگه جای تو بودم سراز پا نمی شناختم.» گفتم: «حالا نمیشه این عقد و عروسی بمونه به یه روز دیگه؟»

پیرمرد نگاهی به من کرد و گفت: «او مدنی نسازی‌ها! بالاخره تو مردی و قول و قرار گذاشتی، حالا می‌خواهی بزینی زیرش؟» ربابه با صدای بلند خنده دید و مرد سلاخی که باتوبه و چکمه‌های خونین از رو برو می‌آمد، ایستاد و سرتایای دخترها را تماشا کرد. و حمیده زیر لب گفت: «پدر سگ که با چشائش داره آدمو درسته قورت میله‌ه.»

ربابه گفت: «بازم به خودت گرفتی؟»

پیرمرد عصبانی تشر زد: «خفه شیش آخه، جلو زبون تو نو
بگیرین.»

جلو خانه‌ای ایستادیم و پیرمرد در رازد، پسر بچه نیمه لختی در را باز کرد. پیرمرد پرسید: «ملاخونه من؟»

پسر بچه سرتایای ما را و رانداز کرد و گفت: «رفته قبرستون.»

پیرمرد پرسید: «کی بر می‌گردد؟»

پسره گفت: «خبر ندارم.»

ودر را بست. پسر مرد لحظه‌ای رفت تو فکر و گفت: «بریم
قبرستون!»

گفتم: «خیله خب، حالا که قراره بریم، زودتر بریم.» و تندتر کردیم. پیرمرد با خنده گفت: «راه دوری نیس، عجله نکن.»

نفس زنان خودش را رساند بهمن و بازویم را چسبید. گفتم: «نتر من، در نعیرم.»

کله قند را از زیر بغل من در آورد و گفت: «تورو خدا هیچ وقت در

نرو، هیچ وقت ا»

آفتاب همه جا پهنه بود. عده زیادی زن و مرد با توبره و سبد و بیلچه، لب‌دوره صفت کشیده منتظر بودند. ماکه رد می‌شدیم بر می‌گشتند و نگاهمان می‌کردند. چند نفری سلام کردند و ما آن چنان تند می‌رفتیم که پیرمرد فرصت جواب گفتن پیدا نمی‌کرد.
دم در قبرستان، سید کوری که عمایه بزرگی بر سرداشت باشندین صدای پای ماشروع به ناله کرد. پیرمرد پرسید: «ملا احمد این جاس؟» سید گفت: «تو غسالخونه مس.»

وارد شدیم. قبرستان در ندشتی بود بادیوارهای ریخته و قبرهای کهنه و درب داغون، و روی قبرها، تکه‌های کاشی شکسته که زیر آفتاب بهزار رنگ می‌زد. وبالاتر، پای غسالخانه، عده‌ای جمع شده بودند. پیرمرد جلو و ما عقب، از وسط قبرها راه افتادیم. با هر قدمی که بر می‌داشتم، گرد و خالکفر اواني بلندمی‌شد و من منتظر بودم که هر آن حفره‌ای بازشود و من توی قبری فرو بروم. همه ماسکت بودیم، غیر از پیرزن که مرتب زیر لب امامها و آقاها را صدا می‌زد و کملک می‌خواست. نرسیده به غسالخانه، پیرمرد بر گشت و به زن‌ها گفت: «همینجا وایستین و جلو نیاین!»

زن‌ها ایستادند و پیرزن روی قبری نشست. پیرمرد کله‌قند و پاکت آب نبات را داد دست ربابه و بدمن گفت: «بیا بریم، نماز میت و اسه مردا واجهه.»
جلو تر رفتیم، صدای «لا اله الا الله» بلند شد و آن‌هایی که منتظر بودند جمع و جور شدند و چهار نفر تابوتی را آب چکان از پله‌های تاریک غسالخانه

بیرون آوردند و روی زمین، جلو جماعت گذاشتند. مردها با عجله صفت بستند. من و پیر مرد رفیم و کنار آنها ایستادیم. آخوند پیر ولا غری که عینک تیره‌ای به چشم داشت و آستین هایش را بالا زده بود و بیک وری خودش را روی عصای کت و کلفتی می‌انداخت و عوض راه رفتن، روی یک پامی جهید، از غسالخانه بیرون آمد و جلو جماعت و پشت تابوت ایستاد. با صدای کلفت و تود ماغی الله اکبر گفت. ما هم الله اکبر گفتیم. نماز شروع شد. همه ساکت بودند غیر از ملا که دعای غربی می‌خواند وزیر لب کلمه‌های رامی کشید. پسر جوانی که بغل دست من ایستاده بود، دستمال بعدست با صدای بلند گریه می‌کرد. عده‌ای به طرف تابوت هجوم بردنده. پسری که گریه می‌کرد بر گشت و به من گفت:

«وقتی می‌شستیش بدنش گرم بود و دهنش باز و بسته می‌شد. چه کار کنم؟ چه کار کنم؟»

پیر مرد دست مرا گرفت و کشید، هردو رفیم پیش ملا. پیر مرد سلام عليك کرد و گفت: «او مدیم ببریمت ملا، امر خیری در پیشه». ملا گفت: «الآن که نمی‌شه، جنازه رودستمه.»

پیر مرد گفت: «پس کی می‌تونی؟»

ملا گفت: «انشاء الله فردا.»

پیر مرد گفت: «فردا نمی‌شه، امروز ساعت خیلی خوبه.»
توفکر رفت و بعد به من گفت: «چه کار کنیم؟ برم سراغ یه آخوند دیگه؟»

ملا دست پا چه شد و گفت: «به دقه صبر کنین، فوری دست به سرش می‌کنم و می‌آم.»

برگشت و همانطور که می‌جهید پشت‌سر جماعت که تابوت به دوش‌جلو می‌رفتند، راه افتاد. پیرمرد با اشاره دست دخترها را صدا کرد. پیرزن و دخترها که دور هم چمباتمه زده بودند، بلند شدند و پیش آمدند. پیرزن نایلید: «دیدین چی به سرش آوردند؟ دیدین چه جوری بردنش؟» همگی پای پنجره غسالخانه نشستیم. پیرمرد گفت: «روز خوبیه، به صواب هم رسیدیم.»

ربابه از توی پاکت چند جبه آب نبات در آورد و شروع کرد به خوردن. حمیده گفت: «حالا نشستیم اینجا چه کار کنیم؟»

پیرمرد گفت: «الانه برمی‌گردد.»

پیرزن گفت: «انشالله بره وهیچ وقت بر نگردد، مرده‌شور برده.» صدای سرفه‌ای از توی غسالخانه بلند شد و ربابه خم شد و پله‌های

تاریک را نگاه کرد و گفت: «هیشکی نیس!»

ملیحه خودش را عقب کشید و گفت: «من می‌ترسم.»

حمیده گفت: «خالک تو سرخرت کنن. از چی می‌ترسی شلخته خانوم؟»

پیرمرد گفت: «بناه بر خدا، تو قبرستون هم نمیشه از دست شماها راحت بود.»

دبگه‌هیشکی هیچ‌چی نگفت. منتظر نشسته بودیم که از تهقیرستان اسب لاغر و نحیفی پیداشد که دور و برش رانگاه کرد و به طرف آنهایی که دور هم جمع بودند راه افتاد. ویک دفعه سرش را بالا برد و بی‌حرکت ایستاد. انگار پشیمان شده بود که راهش را عوض کرد واژ و سط قبرها سلانه سلانه گذشت، هر چند قدم می‌ایستاد و قبری را بومی کشید. دم در

که رسید برگشت و نگاهی به ما و غسالخانه کرد و با بی حوصلگی بیرون رفت. پیرزن آهی کشید و گفت: «یاجدا!»
و ربابه گفت: «داره می‌آد.»

برگشتم، ملا رادیدم که از دیگران جدا شده، باعجله در حالی که از روی قبرها می‌جهید، به چند قدمی مارسیده است.

پیر مرد نیم خیز شد و گفت: «خدای قوت!»
ملاکه بادهان باز نفس نفس می‌زد گفت: «کاری نداشت، امام پیغمبر و یادش آوردم و راهیش کردم.»

نژدیک ما که رسید چوب زیر بغلش را رها کرد و با کمک پیر مرد رو بروی ما نشست، نفس تنگ بود و عین سگ خسته‌ای له له می‌زد. عینکش را که در آورد چشمانتش رادیدم که مثل گورزادها کوچک و بسته بود. دماغش را با گوشه‌آستین پاک کرد واز پیر مرد پرسید: «خونه‌تون کجاست؟»

پیر مرد گفت: «کوچه سفاخونه.»
ملا گفت: «عروس و داماد کجان؟»
پیر مرد گفت: «همینجا خدمت‌تون.»
ملا گفت: «ای بابا چرا زودتر نگفتنی؟ کار مارو که راحت کرده‌این.»

پیر مرد گفت: «چطور مگه؟»
ملا گفت: «همین الانه کارشونو می‌سازم و راهیشون می‌کنم.»
ربابه گفت: «توقف‌ستون؟»
ملا گفت: «اگه بدونین چه شگونی داره، تا آخر عمر واسه‌همدیگر

شیرین می مونن.»

حیمیده با خنده گفت: «آخ جونا!»

پیرمرد چشم غره ای رفت و به ملا گفت: «اگه این طوره که دست به کار شو ملا، خدا عمر و عزت بده.»
کله قند را از جلو ربابه برداشت و بک ده تو منی از من گرفت و گذاشت جلو ملا و گفت: «اینم ندورانش.»

ملا احمد عینکش رابه چشم زد و دستی بعیش کشید و با صدای توده ماغی الله اکبر گفت و شروع کرد به خواندن دعای غربی که بالاسر جنازه، موقع نماز خوانده بود. پیرزن شروع کرد به ق هق و گریه. پیرمرد عصبانی شد و تشر زد: «واسه چی زر می زنی خر خدا! تو عزا گریه، تو عروسی م گریه؟ اینهم شد کار؟»
پیرزن گریه هایش را خورد و گفت: «غلط کردم، دیگه این کارو نمی کنم.»

ملا احمد دعا را تمام کرد و گفت: «مبارک باشه انشا الله، مبارک باشه.»

پیرمرد گفت: «تموم شد؟»

ملا احمد گفت: «تموم تموم!»

پیرمرد پرسید: «حالا این دوتا محرم هم هستن؟»

ملا احمد گفت: «محرم محرم.»

ربابه گفت: «خوش به حاشون.»

وحیمیده یک وری شد و گفت: «کو فتشان بشه انشا الله!»

پیرمرد خم شد و مشتی آب نبات برداشت و ریخت کف دست ملا

و گفت: «خدا عزت بده، بچه هاتو نیگر داره.»
 و ملا احمد در حالی که آب نبات می خورد جواب داد: «در امان
 خدا، برین خوش باشین، خبلی م خوش باشین.»
 و پیش از این که ماراه بیفتیم خودش بلند شد، بول و کله قند را
 برداشت و به طرف غسالخانه راه افتاد و در حالی که از پله ها پایین می رفت
 با صدایی که انگار مال خودش نبود داد زد: «دارم میام ها، دیگر جوش
 او مده؟ آب گرم شده؟»

شب پیروز نه زده بود به سر ش و رفته و نشسته بود تو حب اط و رو
 یکی از سکوها، بی خودی زار می زد، نه که زار بزند، عین اسب پیری
 شیشه می کشید و معلوم هم نبود که واسه چی این کار را می کند.
 ماهمه تواناق بودیم. حمیده نشسته بود پای پنجه و یک دایره
 زنگی به دست گرفته بود و پشت سر هم آروغ می زد. ربابه خودش راتوی
 چادر سیاهی پیچیده بود و افتاده بود ته اتاق. گاه به گاه حمیده را صد امی زد
 و به خنده می افتاد. مليحه هم معلوم نبود چه کار می کند. برای خودش
 می گشت و گاهی توی اتاق بود و گاهی نبود. من و پیر مرد نشسته بودیم
 رو بروی هم و سیگار می کشیدیم و پیر مرد مثل کسی که بخواهد لح آدم را
 در بیاورد، پشت سر هم می گفت: «خوب شد، خوب شد، خوب شد که
 این طوری شد!»

ومی خنده دید، نه که بخندد، فقط دندانهاش رانشانم می داد. یک
 مرتبه همه ساکت شدند. انگار بادی آمد و صد اها را خاموش کرد. هم دیگر

را نگاه کردیم . در باز شد و پیرزنه با هول وولا آمد تو . با چشمان ترسیده منو نگاه کرد . ربابه افتاد به خنده و حمیده دایره را به صدا در آورد . و من به خودم نیامده بودم که ربابه و حمیده زدن زیر آواز . پیرمرد بلند شد و از پشت پرده ، سینی نقل و نبات را آورد بیرون و شروع کرد بخوردن . ربابه و حمیده همینطور می خواندند که صدای در حیاط بلند شد . پیرمرد باوحشت گفت : « کیه ؟ کی او مله ؟ »

حمیده دایره را کنار گذاشت ، همگی گوش خواباندیم . دوباره در زدن . ربابه رفت پنجره را باز کرد و داد زد : « کیه ؟ »

زنی با خنده پرسید : « چه خبر تو نه ربابه خانوم ؟ »

ربابه داد زد : « عروسیه جونم ، عروسیه ! »

پیرمرد که دامن ربابه را گرفته بود و تکان می داد پشت سر هم می پرسید : « کیه ؟ کیه ؟ »

ربابه بر گشت و گفت : « سید خانومه . »

دوباره در زدن و صدای همان رن بلند شد که گفت : « مارو راه نمیدین ؟ »

پیرمرد بالتماس گفت : « ولشون کنین ، ولشون کنین ! »

ربابه داد زد : « چرا راه نمیدیم ، قدموتون رو چشم ! »

از پنجره پرید توی حیاط . و همه ماجمع شدیم پای پنجره . در که باز شد ، عده زیادی زن و مرد با عجله ریختند توی حیاط . هر کس که کردند و بعد پاورچین باورچین آمدند پای پنجره . حمیده گرددوز را برداشت و گذاشت پشت شیشه ها . و مهمان ها همه جمع شدند و به داخل اتاق سرک کشیدند . عاقله زنی که پیشاپیش همه آمده بود سرش را از پنجره نیمه باز

آوردتو پرسید: «راست راستکی عروسبه؟»
پیر مرد گفت: «درو غمان کجا بود؟»
همان زن گفت: «به وقت شوخت نکنین؟»
پیر مرد گفت: «چه حرف امی زنی سیدخانوم، اینهم داماد، حتی و
حاضر!»
همه بر گشتند و زل زدن به من و چند صد ازیر لبی گفت: «ماشا الله،
ماشا الله!»

سیدخانوم، چادرش را پشت گردن گره زد و خود را از قاب پنجره
کشید تو، نگاهی به من و نگاهی به محبیده کرد و گفت: «به به، مبارکا باش،
مبارکا باش!»

ویک مشت آب نبات از جلو پیر مرد برداشت و از پنجره باز پاشید
تو حیاط وداد زد: «مبارکیه، خوش خوشیکه، بخورین و بتركین!»
آن هایی که تو حیاط بودند، باختنده هو را چنگ زدند و بهم دیگر
گره خوردند و هلهله کردند. سیدخانوم چرخی نواتاق زد و جلوروی
حبيب نشست و گفت: «عروس خانم، چرا دستی توصورت نبردی؟»
حبيب گفت: «من اگه عروس بودم این کارو می کردم.»

سید خانوم پرسید: «پس عروس کیه؟»
حبيب گفت: «ور پر بده مليحه.»
سیدخانوم دور و برش رانگاه کرد وداد زد: « مليحه، مليحه جون،
عروس خانوم!»

دوباره دور خود چرخید و گفت: «این چه وضعیه، عروس که
پیدانیس، داماد که عزاگرفته، نه می زنین، نه می رقصین و نه می خونین!»

ورفت پای پنجره وداد زد: «جبار، هی جبار!»
 صدایی از ته حیاط گفت: «چیه سید نه؟»
 سید خانوم داد زد: «ذلیل مرده، یه بلبلی بزن بینم!»
 صدای سوت بلبلی بلند شد و سید خانوم گفت: «هابارک الله، از
 اون خوشگلاش بزن.»

سوت بلبلی به چهجهه ریز و خوشگلی تبدیل شد و سید خانوم در
 حالی که بشکن می‌زد، پشت سرهم می‌گفت: «هابارک الله، ماشا الله!»
 آن‌هایی که توحیاط نشسته بودند شروع کردند به کف زدن و
 هلله کردن. حمیده هم دایره را به صدا درآورد. و سید خانوم که بشکن
 می‌زد و شونه هاشو تکون می‌داد، آمد جلومن و گفت: «چه مرگته شاه
 داماد؟ تکونی بخور.»

بعد رفت سراغ حمیده و دایره را ازدست او بیرون کشید و غر
 زد: «تو هم با این دایره زدنت.»

ودایره را پرت کرد توحیاط. دودست گنده از لای کله‌ها بالا آمد
 و دایره را در هوا قایپد. و همانجا، در وسط هوا شروع کرد بزدن. صدای
 دایره عوض شد، بالا گرفت و چنان بود که انگار داشتن دهل می‌کوییدند.
 سید خانوم دوباره داد زد: «ملیحه، ملیحه جون!»

کله مردی از وسط پنجره دراز شد توی اتساق و گفت: «سید
 خانم، برم اونو بیارم؟»

سید خانوم گفت: «بس چی، بدمو بدوزود برگرد!»
 در اتفاق باز شد و ملیحه آمد تو، چادر رو سرش بود، هاج و واچ

و گیج و منگ سید خانوم و بعد مرا نگاه کرد. سید خانم گفت: «کجا بودی عروس خانوم؟ بیا، بیا پای چراغ بشین بینم.»
ودست او را گرفت و نشاند و سطاتاق و گفت: «چرا خود تو درست نکردی؟ دستی به صورت ت نبردی؟»

و دوید پای پنجره و داد زد: «فاطی! فاطی!»
زن لاغری جلو پنجره پیدا شد، سید خانم کله او را گرفت و کشید تو و چیزی در گوشش گفت. وزن باعجله از وسط دیگران گذشت و رفت بیرون. سید خانوم رو به جماعت کرد و گفت: «واسه چی نشستین و بیرو بیهوده گرو نگاه می کنین؟ پاشین و برین، هر کی خوراکی تو خونه داره ورداره بیاره.»

صدای سوت جبار برد و دایره خاموش شد. پیر مرد خودش را جمع و جور کرد و گفت: «سید خانوم، این درس نیس‌ها، عروسی مال ما و خورد و خوراکش از شما.»

سید خانوم گفت: «عروس که غریبه نیس، دختر همسایه یعنی دختر من، عروسی همسایه یعنی عروسی من.»

یک مرتبه صدای شیبوری از حیاط بلند شد و سید خانوم غش غش به خنده افتاد، از خوشحالی دست‌هایش را باز کرده بود و دوراناتق می گشت، انگار دنبال یکی بود که بغلش بکنه. حیاط دیگر پرشده بود، شیبور و دایره باهم می کوییدند. چند نفر دم گرفته بودند و مرتب داد می زدند: «کف کف کف!»

و همه کف می زدند و هلله می کردند. سید خانوم که دیگر آرام و قرار نداشت، دست‌هایش را به دو طرف پنجره تکیه داد و گفت: «الهی

هر کی رقصش بیاد و نرقصه، هم در دنبا و هم در آخرت قرت تو کمرش خشک
بشه.»

بعد بر گشت به من پیر مرد گفت: «شما دو تا پاشین بین بیرون،
ما این جا کار داریم.»

پیر مرد گفت. «بیرون که جانیس.»

سید خانوم گفت: «پاشو بینم، پاشو بالله.»

پیر مرد یک مشت آب نبات برداشت و با خنده بلند شد و گفت:
«امان از دست سید خانوم!»

من هم بلند شدم و آمدیم بیرون. مهمان‌ها با ماما سلام عليك کردند
و پیر مرد فوری برای خودش جایپیدا کرد، و من مانده بودم سرپا، که
شیپوری اشاره کرد و رفتم نشستم بغل دستش. چند نفر به من «یاعلی»
گفتند. من هم جوابشان دادم. سید خانوم چادر نمازی را پشت پنجره
می‌گرفت. و حیاط تاریک‌تر می‌شد. شیپوری خشم شد و به من گفت:
«سیگار خدمت هس؟»

سیگاری درآوردم و دادم که روشن کرد و صدای سید خانوم از اتاق
بلند شد: «شیپور چرا صداش در نمی‌آید؟»

شیپوری سرفه‌ای کرد و گفت: «دارم سیگار می‌کشم.»
دوباره خم شد و به من گفت: «آدم که نمی‌تونه، هم شیپور بزنه،
هم سیگار بکشه. می‌تونه؟»

گفتم: «نمی‌دونم والله.»

پکی به سیگار زدو گفت: «شاید بعضی ها بتوون، من که نمی‌تونم.»
مرد چارشانه‌ای که وسط جماعت نشسته بود و دست‌هایش را بالا

برده بود و بالا سر همه دایره می زد گفت: «به پک هم به استاد برسون.»
 سیگار دیگری روشن کرد. زنی که بغل دست من نشسته بود
 سیگار را گرفت و خم شد و گذاشت لای لب های دایره زن. و صدای سید
 خانوم از توی اتاق بلند شد: «فاطی ذلیل مرده؟»
 یکی از دم در حیاط گفت: «هنوز نیو مده.»
 و سید خانوم نفرین کرد: «الله که بمیره.»
 دایره زن، دست هاشو پایین آورد و دایره را گذاشت روی دوز انوش
 و گفت: «شیبوری، هر وقت حاضر شدی خبرم کن.»
 شیبوری با آرنج زد به بغل و گفت: «می بینی؟ تاشیبور نباشه،
 از دایره کاری ساخته نیس ها.»
 گفت: «خوب می زنی،»
 خم شد و پرسید: «راستی من چه جوری می زنم؟»
 گفت: «خوب می زنی.»
 خندید و گفت: «تو سرباز خونه یاد گرفتم. دو سال تمام صبح گاه
 و شامگاه می زدم. و این شیبورم همین جور مفتش گیرم او مده. از تو دره
 پیدا کردم. خیلی م مواظب شدم، ده دوازده تو سی می ارزه.»
 دوباره صدای سید خانوم بلند شد: «فاطی ذلیل مرده!»
 و صدای فاطی از کوچه شنبده شد که داد زد: «او مدم.»
 و نفس زنان وارد حیاط شد و از وسط مهمان ها گذشت و پیش از
 این که پای پنجره برسد، قادر نماز کنار رفت و سید خانوم دراز شد و
 بقچه ای را از دست فاطی گرفت و بامب محکمی زد تا ملاجش. و دایره
 زن چنان آخ بلندی گفت که همه به خنده افنا دند. آنوقت صدای بالله

یا الله بلندشد و دونفر باسینی بزرگی آمدند توی حیاط. شیپوری پرسید: «چی آوردن؟»

چند نفر باهم گفتند: «هندونه، هندونه.»

شیپوری با خوشحالی شروع کرد به شیپور زدن. صدای دایره هم بلند شد. سینی به دست هاو سط مردم می گشتند، دست ها بالا رفته بود و فاجهای هندوانه را در هوا چنگ می زدند، و پیر مرد پشت سر هم داد می زد: «هی جبار! بیا که به مام بر سهها.»

آنوقت دومرد چهارشانه جلو در حیاط پیداشدند و به داخل حیاط سرک کشیدند. و یکی از آنها داد زد: «داماد، آقا داماد کجاست؟» دایره زن بر گشت و با صدای بلند گفت: «به به، به به، عباس آقا، بفرما تو، مجلس خود منیه.»

عباس آفا گفت: «قربون شما، می خواستم دامادو ببینم.»

دلم پایین ریخت و از شیپوری پرسیدم: «چه کارم دارم.»

شیپوری گفت: «ترس، آدم حایین.»

بلند شدم و از وسط مردم که رد می شدم جبار گفت: «هندونه نمی خوای؟»

گفتم: «نه، قربونت.»

دم در که رسیدم عباس آفا گفت: «داماد شمایی؟»

گفتم: «بله.»

هر دوزل زدند به من، و من همین جوری منتظر بودم که مشتبیاد رو کله ام. و بار و بار مرتبه دستش را کردم تودست من و گفت: «سام علیک!»

ورفیقش هم همین کار را کرد. گفتم: «بفرمایین تو.» عباس آقا گفت: «قربان شما، من و آقا حیدر مال همین محلیم، او مدیم تبریل بگم.»

دوباره تعارف کردم: «حالا یه دقه بفرمایین.» عباس آقا گفت: «نهداداش، بین زن و بچه مردم که نمیشه.» آنوقت دست مردگرفت و چند قدمی جلوتر بود. دوستش هم آمد. هنوز خیال می کردم که خیالانی واسه من بخته‌اند. حیدر نزدیک آمد و آهسته گفت: «بینم آقا داماد، می خواهی لبی ترکنی؟» گفتم: «چی؟»

عباس آقا گفت: «یه گیلاس عرق باما می خوری یانه؟» گفتم: «والله...» و عباس آقا حرف منو قطع کرد و گفت: «میل خودته، اگه تا حال خوردنی که بیا بریم.»

چیزی نگفتم و هرسه باهم راه افتادیم، از کوچه گذشتیم و رسیدیم کیار سفاخانه. پیازن چنگوله شده، پای سفاخانه خواب رفته بود. وما رفیم ولب دره نشستیم. عباس آقا گفت: «ای روزگار سگ مسب.» ماه بالای تپه پیدا شده بود و از دره بوی آشغال و کثافت بلند بود. حیدر یك نیم بطری از جیب در آورد و گفت: «می بخشی‌ها، ما سوراً معون زیاد رو براه نیس.»

و من تعارف کردم: «اختیار دارین، این حرفارو نداریم.» عباس آقا یك استکان انگشتنی در آورد و حیدر استکان را پر کرد

ودوتایی بهمن تعارف کردند. من گفتم: «اختیار دارین، اول خودتون». عباس آفگفت: «بزندقيق، ماحبی از تو جلویم. تازه تومهمنی وعزیز مادوتایی.»

سلامتی دادم و آنها نوش جان گفتند و من انداختم بالا. واستکان رارد کردم به حیدر. آنها هم خوردند و همین طور استکان پررا دست همدیگر می‌دادیم تا پنج سیری تمام شد. ومن انگار تمام خستگی ازتمن دررفت و همه جارا روشن تر می‌دیدم. حیدر گفت: «آقا داماد، ماها باهر چی مرده دوستیم و دلوروده نامدار و می‌کشیم بیرون. حالا، هم من و هم آباس خیلی خوشحالیم که توهین‌پرس خوبی هستی. انشاء الله عروسیت هم مبارک باشه، خلاصه مختصر عرض مون‌اینه که اگه یه وقته گرفتاری واسه‌ت پیش او مد و نامردی بعثت نارو زد مارو بی خبر ندار.»

گفتمن: «به ابوالفضل که من چاکرتونم.»

حیدر نیم بطری دیگری کشید بیرون، دوباره پر کردیم و خوردیم. دیگر مزه تلخ عرق را نمی‌فهمیم. همچه شنگول شده بودم که حد نداشت، خیال می‌کردم که تمام دره پر درخت و سبزه است. حیدر گفت: « Abbas آقا منتظریم‌ها.»

وعباس شروع کرد به آواز، صدای ماهی داشت و خیلی باحال و ازته دل می‌خواند. حیدر گفت: «خیلی صفاداره آدم با مردا عرق بخوره و صدای عباس آقارو بشنوه.»

Abbas آقا آوازش را برد و گفت: «قریانت برم.» بعد بلندشدیم. حیدر رو به من کرد و گفت: «تو حالا می‌خواهی چه کار کنی؟»

گفتم: «کاری نداری بکنم.» عباس آقا گفت: «نمیری پیش عروس؟» گفتم: «عجله ندارم.» حیدر گفت: «بس برم گشتی بز نیم.» راه افتادیم، حیدر بطری های خالی را گذاشت کنار پیرزن و با خنده بر گشت. عباس آقا گفت: «عادت شه، حیدر آقا هر وقت عرق بخوره، بطریشو میده به سفاخونه.» راه که افتادیم من از عباس آقا برسیدم: «کجا داریم میریم؟» عباس آقا گفت: «قبرستون.» من گفتم: «قبرستون چه خبره؟» حیدر گفت: «تو قبرستون هیچ وقت خبری نیس، میریم گردش.» همین طور ساکت رفتم و رفتم تار سیدیم دم در قبرستان. همه جا ساکت و خلوت بود، و ماه تکان خورده بود واز بالای تپه به طرف قبرستان می آمد. عباس آقا گفت: «السلام عليك اي اسیر ان خاک.» و حیدر آقا با صدای بلند داد زد: «قل هو الله طلبتون.» یک چیزی از بالای دیوار پرید و روی یکی از قبرها نشست و عباس آقا دوباره آوازش را شروع کرد. هرسه تلو تلو خوران از وسط قبرها راه افتادیم. حیدر بازوی مرا گرفت و آهسته تو گوش گفت: «ما هر شب میابیم این جارو می گردیم، عباس آقا آواز می خونه دلمون خالی میشه، عباس آقا دوست داره تو قبرستان آواز بخونه و به دنیا فحش خوار مادر بده. اما بعضی ها می ترسن و خجال می کنن هاشم خان از قبرش در او مده و داره می خونه.»

پرسیدم: «هاشم خان کی بود؟»

حیدر گفت: «مردترین مرد دنیا بود. رفیق عباس آقا بود، رفیق همه مردا بود، رفیق من هم بود، یه سال پیش دخلشو در آوردن و یه گوشه چالش کردن.»

صدای پارس چند سگی که همدیگر را دنبال می کردند بلند شد و پرنده غریبی به هیکل یک گوسفند، از بالاسر ماردشد و رفت پشت بام غسالخانه نشست. ما سر قبر هاشم خان رسیدیم و عباس آقا ساكت شد، و هر سه زل زدیم به سنگ قبر که عکس هاشم خان پشت شیشه‌ای قاب شده بود. و آنوقت عباس آقا آه کشید و گفت: «حواله کن، برادر.» بر که می گشتم شبح حیوانی را جلو در دیدیم که نگاهی به قبرستان کرد و دور شد. من پرسیدم: «چی بود؟»

حیدر گفت: «یه اسب.»

از قبرستان که در آمدیم عباس آفالگد محکمی به دیوار قبرستان زد و فحش خواهر مادر به دنیا داد. هرسه ساكت و پرسه زنان آمدیم نیش سفاخانه. عده‌زیادی را دیدیم که با چند فانوس به طرف مامی آمدند. نزدیک که شدند یکی داد زد: «پیداش شد، پیداش شد!»

و پیر مرد از وسط جماعت گفت: «خدارا شکر، خدا را شکر.» صدای شبپور و دایره بلند شد و جبار خودش را به من رساند و گفت: «کجا در رفتی شاه داماد؟ پیر مرد داشت سکنه می کرد.»

حیدر گفت: «رفته بودیم زیارت اهل قبور.»

ومرد چاقی که تازه می دیدمش و جلو دیگران غل می خورد، با صدای زنانهای گفت: «این وقت شب؟ تازه مارفنیم وزنبور لکچی آوردیم

کدو اسهٔت بزنه.»

دوباره همه چی شلوغ شد. شیبور و دایره بهشدت می‌کوییدند
و چند نفر داد می‌زدند: «کف، کف، کف!»
وصدای سیدخانوم که صدای دیگران را خفه می‌کرد و پشت سر
هم داد می‌زد: «کف بزن، قربده! قربده، کف بزن! کف بزن، قربده!»
همگی هلهله کنان وارد کوچه شدیم.

شب از نیمه گذشته بود که مهمان‌ها رفتند. مليحه‌پای پنجره نشسته بود، با صورت بزک‌کرده و لب‌های گل انداخته، چیزهایی به سرو گردانش بسته بودند و همچی بہت زده رفته بود تو فکر و خیال که خوشگلیش چندبرابر شده بود. پیر مرد سرجای همبشگی اش چرت مسی زد. وس وسط اناق، تونخ مليحه بودم که ربابه و حمیده آمدند تو. آن دوناهم دستی به صورتشان برد بودند و لب‌هایشان راسخ کرده بودند. حمیده با آرنج زد به بازوی من و گفت: «داری دندون تیز می کنی؟» نفهمیدم منظورش چیه و بی خودی خنده‌ام گرفت. ربابه چانه مليحه را گرفت و سرش را بالا برد و گفت: «بدچیزی نشده‌ها!» پیر مرد با چشم انداشته زارید: «کی می خواهین بخوابیم؟» صدای «فو قو لو قوی» پیرزن از حیاط بلند شد و ربابه گفت: «رامستی چه جوری می خوابیم؟» حمیده گفت: «همه بغل همدیگه.»

ربابه گفت: «آره جون خودت، دلتو صابون بزن.»

من سیگاری روشن کردم و گفتم: «ما سیریم حباط.»

ربابه گفت: «تو حباط می‌چایین.»

حميده اضافه کرد: «تازه مگه تو حباط میشه؟ ها؟»

من به مليحه اشاره کردم که بلند شد و هردو از درنیمه باز رفته‌یم بیرون. پیروز نگوشه حباط نشسته بسود و چیزی را توانی طشت چنگ می‌زد و می‌نالید. ومن مليحه روی یکی از سکوها ایستادیم. من حسابی شنگول بودم و خجالتم ریخته بود، دلم می‌خواست مليحه را بغل کنم و دور حباط بگردونم. اما نهش هنوز آنجابود وربابه و حميده، صورتشان را بهشیشه پنجره چسبانده بودند و نیش هردو باز بود. من داد زدم: «به زیرانداز بهمون نمیدین؟»

مليحه آهسته گفت: «من می‌ترسم.»

اول بار بود که بامن حرف می‌زد. آهسته گفت: «فرbon صدات برم، از چی می‌ترسی؟ من این جام، ماهم در او مده، چیزیم نیس که بترسی.»

حميده پنجره را باز کرد و لحاف کنهای را پرت کرد تو حباط.

من گفت: «روانداز چی؟»

حميده گفت: «این یکی ام زیاد تونه.»

و پنجره را بست. مليحه دوباره گفت: «من می‌ترسم.»

باد تندي می‌آمد و از همه طرف شن و خاک می‌ریخت تو حباط. من

پرسیدم: «از چی می‌ترسی آخه؟»

مليحه گفت: «من رو قبرا نمی‌خوابم.»

من گفتم: «کندوم قبر؟»
 مليحه دوتاسکوی خاکی را نشان داد و گفت: «نه ام میگه همین‌ها،
 قبر دو جو نیه که سر شون بربیده ن واین جا، چالشون کردنه.»
 پرسیدم: «نهت از کجا می‌دونه؟»
 گفت: «اون همه‌چی رو می‌دونه.»
 لحاف را برداشتیم و گفت: «حالا که اینطوره، میریم تو،
 و رفیم تو. پیروز نهم پشت سر ما آمدتو. حمیده پرسید: «چطور
 شد؟»

گفتم: «بیرون نمیشه، بادمیاد و خاک میاره.»
 پیر مرد چشمانش را باز کرد و گفت: «چرا نمیگیرین بخوابین؟»
 گفت: «جا گیرمون نمیاد.»
 با اخم و تخم گفت: «بگیرین بخوابین این جا بابا، تموم کنین.»
 حمیده گفت: «می‌خواهد عروسی بشه، این جا که نمی‌تونن.»
 ربابه گفت: «چرا نمیشه، خیلی م خوب میشه. من چشامو روح
 میدارم.»

پیر مرد گفت: «حیا کنین بابا، خجالت بکشین.»
 حمیده گفت: «چی چی رو حیا کنیم، خودت حیا کن که با یه اتاق
 دنگال، داماد سرخونم میاری.»
 پیر مرد مدتی تولب رفت و به دفعه قیافه‌اش باز شد و گفت: «حالا
 درس می‌کنم.»
 حمیده گفت: «چی چی رو درس می‌کنی، میری یه اتاق دیگه

میاری؟»

پیر مرد گفت: «نه یه اتاقو دوناش می کنم.»

ربابه گفت: «چشم بندی هم بلذبودی که ما نمی دونستیم.»

پیر مرد گفت: «چشم بندی نیس، خیلی م آسونه، اول یه میخ
می زنیم بهاین دیوار. خب؟»

ربابه و حمیده گفتند: «خب؟»

پیر مرد گفت: «یه میخ هم می زنیم بهاون یکی دیوار.»

ربابه و حمیده باهم گفتند: «خب؟»

پیر مرد گفت: «و یه طناب می کشیم از این میخ بهاون میخ. و چند تا
چادر نماز بهن می کنیم روطناب.»

حمیده پرسید: «بعدش؟»

پیر مرد گفت: «و یه اتاق میشه دونا اتاق.»

ربابه گفت: «اون وقت عروس و داماد سیرن اون طرف و عزبها
می مونن این طرف.»

حمیده گفت: «وقی هم ربابه عروس شد، یه میخ می زنیم بهاین
دیوار و یه میخ بهاون دیوار، و یه طناب می کشیم از این میخ بهاون میخ،
چند تا چادر میندازیم روطناب، یه اتاق میشه سه اتاق. ربابه و شاه داماد
سیرن اون طرف. عزبها می مونن این طرف.»

ربابه غش و رسه رقت و گفت: «یه روز هم که حمیده شوور کرد،
یه میخ می زنیم این ور و یکی می زنیم اون ور و یه طناب و چند تا چادر نماز
و یه اتاق میشه چار اتاق و حمیده میاد این ور و پیرو پاتال ها می مونن
اون ور.»

پیر مرد که هاج و واچ حمیده رانگاه می‌کرد پاشد و از اتاق رفت
بیرون. و حمیده با غش غش خنده، من و ملبحه رانشان داد و گفت: «ونا
ما بیایم خاکی توسر خودمون بکنیم، دختر اکبری اینا بزرگ میشه. و
اون وقت یه میخ می‌زنیم این ور یه میخ می‌زنیم اون...»
ربابه حرف حمیده را برید: «طناب می‌کشیم، از این میخ به
اون میخ، از این دیوار به اون دیوار.»
حمیده ادامه داد: «میخ می‌زنیم و طناب می‌کشیم، طناب می‌کشیم
و میخ می‌زنیم.»

ربابه گفت: «و یه اتاق میشه صد اتاق.»

حمیده گفت: «هزار اتاق.»

ربابه گفت: «صد هزار اتاق.»

حمیده گفت: «نه صد و نود هزار هزار اتاق.»

ربابه گفت: «واونوقت...»

حمیده حرف ربابه را برید: «او نوقت همه ماها مثل مورچه، از
پشت این چادر درمی‌آییم میریم پشت اون چادر. مهمونی میریم، مهمونی
می‌آییم.»

ربابه ادامه داد: «میخ می‌زنیم، طناب می‌کشیم. طناب می‌زنیم،
میخ می‌کشیم.»

حمیده گفت: «فاطی پاطی میشیم. هی کارای بدبد می‌کنیم، هی
بچه درست می‌کنیم. میخ می‌زنیم، میخ می‌زنیم، ماچ میدیم و ماچ می‌گیریم.
شست پای بچه من میره تو چشم بچه ربابه و دماغ شوهر من میره تو دهن
داماد ملبحه.»

ربابه ادامه داد: «هی عروسی میشه، عروسی میشه، اینجا میزاد، اون جامیزad. اینجا میزان، اونجا میزان، عروسی میشه، و نگ میزنه، طناب میاد، چادر میاد، شلوغ میشه، پلوغ میشه.»

حمدیده با صدای بلندتر ادامه داد: «فاطی پاطی میشه، داماد من میره روملیحه، شوهر ربایه میاد تو خونه من..»

ربابه یک مرتبه از جا پرید و بامب محکمی کویید توملاج حمیده و گفت: «خاک تو سرخرت کن ذلیل مرده، از حالمی خواه شوهر منو بلند کنی؟»

حمدیده هم پریده هوا و مشت محکمی زد تفرق ربایه و گفت: «تو هم شوهر منو بلند کن مرده شور برده..»

و هردو با هم گلاویز شدند، و من به خیال که دعوا راه افتاد، خواستم میانه شان را بگیرم که هردو زدن زیر خنده، و پیر مرد در را باز کرد و آمدتو، و یک راست رفت و پای دیوار رو برو و شروع کود به میخ زدن که حمیده داد زد: «یه ذره اون ورتر، یه ذره اون ورتر..»

پیر مرد گفت: «جادشون تنگ میشه.»

ربایه گفت: «هر چی تنگتر بهتر..»

پیر مرد میخ را در آورد و آنورتر کویید و بعد رفت میخ دیگری بعد دیوار رو برو کویید و یک سر طنابی را داد به من و گفت: «بینش،» من طناب را به میخ بستم. پیر مرد هم سر دیگر طناب را به میخ رو برو بست. کار من و پیر مرد که تمام شد، ربایه زمزمه کنان چادری را انداخت رو طناب و حمیده هم چادر دیگری را انداخت قسمت دیگر طناب.

پیر مرد گفت: «درست شد.»

ربابه تکرار کرد: «درست درست!»

پیرزن که گوشةً اتاق کنجهله شده بود گفت: «گشته».»

پیر مرد گفت: «چراغو خاموش کن.»

حمیده رو به من کرد و گفت: «حالا بیرون تو حبشه.»

ربابه گفت: «می خواهیم دار به بزنیم؟»

پیر مرد که دهن دره می کرد، چشمک کوچولویی بهم زد و من رفتم پشت چادرها که شده بود یک اناق کوچولوی دیگر. می خواستم بشینم که لحافی از وسط چادرها پر شد طرف من، لحاف را پنهان کردم روز میین که صدای هر روکر ربابه و حمیده بلند شد و بعد ملیحه از وسط چادرها پر شد طرف من، که دست هایم را باز کردم و تالابی افتاد تو نعلم. دیگر ولش نکردم و بواشکی تو گوشش گفتم: «بهماج میدی یهمن؟» آهسته گفت: «گوش خوابوندن.»

گفتم: «هر غلطی، دلشون می‌خواهد بذار بکنند.»

لب‌هایش را آورد بغل‌گوش من و گفت: «چشم‌بدان منوندارن.»
من هم لب‌ایم را کذاشتم بغل‌گوش ملیحه و گفتم: « محلشوں نزار.»
باوشکی خندید و سرش را آورد جلو و گاز کوچولویی از گوش
من گرفت. منم دونا ماج از لپاش برداشت. ملیحه با انگشت زد به نوک
دماغ من و منم لب‌هایش را لب‌سیدم. سایر با به و حمیده، گاه به گاه روضا درها
پیدامی شد که دور خود می‌گشتند و جادرست می‌کردند. صدای پیر مرده
دوباره بلند شد: «یگیرین بتمر گین دیگه!»
حمدیه گفت: «اول خودت بتمرگا!»

پیروز ناله کرد و چراغ خاموش شد. من کنم را در آوردم و دراز کشیدم، ملیحه هم دراز کشید. من طرف چادرها و ملیحه طرف دیوار. صدای ربابه با کش وقوس بلند شد: «آخ خدا جون.»
حمدیده باختنده جواب داد: «چه مر گنه؟»

مهتابی که از شیشه‌های پنجره وارد اتاق می‌شد، بالای چادرها را شیری رنگ کرده بود. من و ملیحه تو تاریکی می‌توانستیم همدیگر را ببینیم. خرویف پیرمرد که بلند شد، همه ساکت شدند. و من دستم را بلند کردم و گذاشتم رومه ملیحه. ملیحه جایه‌جا شد. نه که خودش را کنار بکشد، خیلی راحت ممهش راتو مشت من جداد و سرش را آورد بغل گوش من و گفت: «چرا همچی می‌کنی؟»

گفتم: «این جوری می‌کنم که خوش بیاد.»

همانطور آهسته گفت: «اوَا، این جوری خوش توده می‌آید!»

دهنم را گذاشتم رو دهنش و مدهایش را گرفتم توده تامشتم. صدای «فو قولو قوی» بلندی از بیرون خانه بلند شد. من دیگر اختیار خودم را نداشم، می‌خواستم داشته باشم. می‌ترسیدم و برمی‌گشتم و چادرهارا نگاه می‌کردم. خبری نبود. یواشکی دامنش را بالا زدم و روی ران‌هایش دست کشیدم که نرم و صاف بود و حال غریبی به آدمی داد. آهسته گفت: «چه کارم می‌خواهی بکنی؟»

پایم را انداختم رو باهایش و دهنش را گرفتم توده نم و چدبار ملک ردم

و گفتم: «این کارت می‌خواستم بکنم.»

با پشت دست دهنش را باک کرد و گفت: «این که آدمو خنده‌می‌کمه..»

دستم را بالاتر بردم و کشیدم رو شکمش و گفتم: «این چی؟»

پیچ و تابی خورد و گفت: «این جوری خیلی گرم میشه.»
گفتم: «چه خوب، چه خوب!»

و شروع کردم به ناز کردن شکمش که گرد و صاف و نرم بود. داغ شده بودم، آتش گرفته بودم. ملیحه هم داغ شده بود، آتش گرفته بود. نمی‌دانستم چه کار بکنم. پیچ و تاب می‌خوردم، می‌چلو ندمش. بی اختیار حرف می‌زدم، صور تم را به صورتش می‌چسباندم و هی می‌گفت: «ملیحه، ملیحه جون، ملیحه جون!»

و ملیحه نفس‌های بریده بریده می‌کشد و می‌گفت: «چسی می‌خوای؟»

می‌گفت: «آره، آره، می‌خوام، خیلی م می‌خوام.»
خودش را لوس می‌کرد و تکان می‌خورد و دهنش را بعد هنم می‌چسباند. تا این که بهوری شد و دستش را انداخت روشنانه من و پرسید: «جدی جدی می‌خوای؟»

گفتم: «خیلی خیلی خیلی م می‌خوام.»
آه کشد و گفت: «وای، خدا مر گم بده.»

دیگر بی تاب شده بودم، نمی‌فهمیدم چه کار می‌کنم، آخر سربندم را باز کردم، با تکان پاهای شل و ارم را در آوردم، بدجوری شده بودم، می‌ترکیدم، دوباره دستم را بردم روی پاهایش و چالهای بالای رانش را دست کشیدم و گفتم: «درش نمیاری؟»

گفت: «او، او، چی چی می‌گی تو؟»

گفتم: «آخرش که باید دریاری.»
آه کشد و گفت: «بده، خجالت داره.»

من زیر شلوار موکندم و پای لختم را گذاشتم روپاش و گفتم: «بین من اصلاً خجالت نمی‌کشم.»

زیر لب خندید و گفت: «ای بی‌حیا، ای بی‌حیا.»

گردنش را بوسیدم و گفتم: «قربون حرفات برم، قربون خودتم برم، قربون همه چیزت برم.»

نیم خیز شدم و دست‌هایم را گذاشتم دور شانه‌هاش، حالا درست زیر من خواییده بود، می‌خواستم خودم را لای پاهاش جابدهم، که یک دفعه صدای خنده بلند شد. و حشمت‌زده برگشتم، دوتا کله از زیر چادر تو آمده بود، تامن متوجه شدم فوری عقب رفتند. سرم داغ شد و درد گرفت و عرق سردی بر تنم نشست، یک وری افتادم. ملیحه پرسید: «چی بود؟»

دستم را گذاشتم روپاش که حرف نزند. و سرم را یک‌وری گرفتم و مواظب بودم ببینم خبری می‌شود یانه. خروپف پیر مرد و پیرزن بلند بود، واژ جای دوری صدای غرش موتوری به گوش می‌رسید. یک‌دفعه متوجه شدم که پاهام لخته، شلوار موانداختم روپاهایم. دیگر خبری نبود، ومن خیال می‌کردم که شاید هم اشتباه بوده، خیال بوده، می‌خواستم دوباره بغلش کنم که پای چادرها از دو طرف بلند شد، یک کله از آن طرف و یک کله از این طرف آمدند. و من خودم را به خواب زدم و دروغگی شروع به خروپف کردم که صدای حمیده بلند شد: «خواب رفته.»

وربا به جواب داد: «خیال نمی‌کنم.»

حمیده گفت: «پس خودشو زده به خواب؟»

ربابه گفت: «چه می‌دونم.»

حمیده پرسید: «ملیحه چی؟»

ربابه با صدای آهسته ملیحه را صدا کرد: «ملیحه، ملیحه خاتوم!»
ملیحه خودش را زد به خواب و جواب نداد. حمیده پرسید:
«واسه چی صداش می کنی؟»

ربابه گفت: «می خواب بینم شده یا نشده.»

حمیده پرسید: «چی چی شده، چی چی نشده؟»

ربابه گفت: «عروسوی، شده یا نشده؟»

حمیده گفت: «خاک تو سرت. شده دیگه، اون کاری که می کردن
چی بود؟ عروسی بود دیگه.»

هردو ساکت شدند. ملیحه غلطی زد و چسبید به دیوار، من هم
نفس راحتی کشیدم و کش وقوس رفتم که یك وقت دیدم شلوارم رفت
بالا. مانده بودم معطل که چه کار بکنم، حرکتی نکردم، می ترسیدم بفهمند
که من خواب نبودم.

صدای حمیده بلند شد که گفت: «یا امام زمان.»

ربابه خنده بد و گفت: «چه جوری جامی گیره؟»

حمیده گفت: «من که دارم زهره ترک میشم.»

ربابه گفت: «آره جون خودت، خیلی م دلت بخواه.»

یك وقت دستی بهم خورد که از جا پریدم. ربابه و حمیده قیه کشان
پشت پرده قایم شدند. بیرهود که هراسان از خواب پریده بود و حشت

زده پرسید: «چی شده؟ چه خبر شده؟»

حمیده جواب داد: «ملیحه بود.»

وربابه گفت: «خاک بر سرت کن، واسه چی جیغ می کشی؟

عروسي کردن اين چيز ارام داره ديگه.
 پير مرد غرولند کرد: «امشب عجب زاپرا شديمها.»
 و پير زن توی خواب ناليد: «الله شبو روز نکني اگه کربلا بری
 و منو نبری.»

سایه به سایه

دلبرخانوم آدم خوبی‌یه، هیچ وقت هیچ جا نمی‌رده، همیشه
خدایا باید تایپرنه تو خونه کار می‌کنه، تو زیرزمین پای اجاق می‌نشینه،
جوشونده درست می‌کنه، لب حوض بطیر می‌شوره، برای ابول آفایش
آش می‌پزد، آدامس کشی می‌جوه، آواز گل پری جسون متنی خونه.
دلبرخانوم دست‌های بزرگی داره، ناخن‌هاش همیشه سیاس، صورتش
خیلی درازه، دوست داره لب‌ها شو سرخ بکنه، اما دوست نداره موها شو
شونه بزنه، بی‌کار که می‌شه می‌نشینه رو پله‌ها و تخمه می‌شکنه، دلبر
خانوم یه خروس‌جنگی هم داره که خودش با پای خودش او مده خونه
اون. خروس دلبرخانوم صدای دور گه داره، کشمکش و فلفل می‌خوره،
پرهای دور گردنش ریخته، پسوست سفیدی از زیر کاکل آویزو نش
او مده بیرون. خروس دلبرخانوم بدلا خلاقه، او فانش که تلخ بشه، بهمه
براق می‌شه، هر وقت که تنها باشه می‌رده از پنجه تو زیرزمین سرک
می‌کشه. دلبرخانوم رفیق شخصی هم داره. اسمش ابول آفاس. ابول

آفایلی عوضی به، انگار ازدماغ فبل افتاده، خیلی کم خونه می‌آد، هر وقت که بیاد، دعوا راه میندازه، دلبرخانوم می‌زنه، فحش خوارمادر می‌ده و می‌ره بیرون. قهوه‌خونه سید، پانوق اب رسول آقاس. ازخونه دلبرخانوم تا قهوه‌خونه سید، ده قدم راهه. وقتی که قرصی‌ها دعوا کنن یا مأمور سربرسه، داد و هوارشون توخونه شنیده می‌شه. دلبرخانوم از وقتی جوشونده درست می‌کنه، دیگه دختر نگر نمی‌داره. اتاق دنگال دم در رو داده که شب‌ها من بخوابم و مواظبتش باشم، پولی هم ازم نمی‌گیره، عوضش صبح‌ها از فشاری برایش آب می‌آرم. گاهی وقتم بطربی‌هاشو می‌شورم. هر وقت بطربی بشورم بوی تربالکمی‌گیرم، ناخن‌های هام مثل ناخن‌ای دلبرخانوم سیا می‌شه، ظهره‌ام، بطربی‌های پرو می‌برم و تو قهوه‌خونه تحویل ابول آقا می‌دم. ابول آقا جوشونده‌هارو به قرصی‌ها می‌فروشه، مثل دکتر بهشون می‌گه که چه وقت بخورن و چه قدر بخورن. جوشونده دلبرخانوم خیلی طرفدار داره، اب رسول آقا سراین قضیه حسابی اسم در کرده. ابول آقا پیش دیگر و بددجوری با من تامی کنه، انکار که من پادوشم. اگه دیر برم یا دیر نرم صداشو می‌بره بالا و واسه‌م گردن کلفتی می‌کنه که پدرسگ این چه وقت او مدنه. اما من بعحاظه دلبرخانوم دندون روجیگر می‌ذارم و خوارمادرشو جلوچشش نمی‌کشم و بی‌آبروش نمی‌کنم. به وقت به سرم زده بود که به مأمور خبر بدم، ولی این کارون نکردم. پای دلبرخانوم درمیون بود، شاید خودم گیر می‌افتدام. من چاکر دلبرخانوم هستم. میونهش با من خیلی خوبه، گاهی وقتا سرمه سرم می‌ذاره، سرحال که باشه لوسه می‌کنه و به من مرد گنده می‌گه: «فقلى». فحش‌هاش با مزه‌من. اخماشو توهم

می کنهوزیرلوب می گه: «شیره بی». دلبر خانوم خودشو با من محروم می دونه، جلو من لخت لخت راه می ره. بهحال گوشتشی سیاه رو گتفت راست داره، سینه هاش مثل سینه مسداس، دلبر خانوم اصلن خجالتی نیس. صاف و پوست کنده س. بدی هیشکی رو نمی خواهد، خوش قلبه، مادر قحبه گی بلدنیس. دوشب پیش که کاسابی خوبی کرده بودم حسابی ذوق کرده بود. اون وقتا که دوازد سو سک و ساس و ضد شبیش می فروختم او ضام خبلی ناجور بود. دلبر خانم یه سبد برآم خربید و بهم یاد داد که برم تو کافه ها و عرق فروشی ها، یه سیب، یه پرتقال، یا چند پر کاهو بذارم در میز مشتری و یه مشت چanaxan باخان بکنم، خیر از جوونی بگم و تبغ شون بز نم. پریشب هم همین جوری بود که شصت توم من صاحب شدم. دوتا آقا او مده بودن تماشا. سرو و ضعشون با مشتریای قلعه خبلی توفیر داشت. معلوم بود که برای خانوم بازی نیومده ن. تا دیدمشون، یه سیب گنده از سبد در آوردم و رفتم جلو و شروع کردم به لرزیدن که مثلاً لغوه بی هستم. یکی شون که دراز بود، سبب رو گرفت و منونگاه کرد، فهمیدم که دلش سوخته، دست کرد توجیب و وقni یه ده تو منی بهمداد، ششم خبردار شد که یارو کلمش گرمه. اون وقت بردمشون تماشا. من جلو و اون دوتا عقب که هی نوج نوج می کردن. خونسۀ فخری، سه تا خانوم بیشتر بودن و چندتا خانوم باز دور اونارو گرفته بودن و هر کس می کردن. یکی از دخترات امانو دید داد زد:

— «هی، رمضانون، از کی تاحالا جاکش باشی شدی؟»
و زد زیر خنده، و من به اون دوتا گفتم که این کاره نیستم، چون
اونا در حق من آقایی کرده بودن، منم خواستم چاکری شونو بکنم.

فوری باهام اخت شدن. و شروع کردن به دل سوزوندن و پرس و جو کردن، منم هیچ کوتاهی نکردم، بهشون گفتم که شیش سرنوش خور دارم و به مادر علیل که عملی بشه. و دو سال پیش تو تراشکاری شکم پاره شده و دیگه نمی‌تونم کار کنم. چندجای دیگم سرزدیم و بعد رفیم عرق فروشی، آقایی کردن و متونشوندن سر میزشون. لیوان منوبر کردن، منم با اجازه‌شون رقم بالا. بهم فول دادن که سرو سامونی بهوضع من بدنه. منم دعا به جون زن و بجهه‌هاشون کردم. وقتی می‌خواستن برن، ازم پرسیدن: «بازم عرق می‌خوای؟»

گفتم: «نه آقا، دلم این چیز ازو نمی‌خواهد.»

درازه گفت: «پس دلت چی می‌خواهد؟»

یه مدت سرمواندا ختم پایین و لغوه‌بی شدم واشک‌هامو پاک کردم و گفتم: «دلم می‌خواس سه‌ماه کرایه‌ی عقب افتاده خونه مو می‌دادم.» ساکت شدن و همدیگه‌رو نگاه کردن. درازه پرسید. «چه قدر کرایه می‌دی؟»

گفتم: «ماهی ۲۰ تومن.»

همدیگه‌رو نگاه کردن و درازه دست کرد توجیب و به مشت پول ریخت تو سبدم. یه مدت به تمیزد، که مثلًا زبونم بند او مده. یك مرتبه بلند شدم و پولارو ورداشتم و زبونم واشد که یعنی: «تسو این دنبای بی پدر و مادر که همه نامرد و دیشوئن، شما مردونگی کردین. هر جا باشین بدونین که تو این خراب شده یه تو کر و چاکر حسابی دارین.» و دیگه ولشون نکردم تا پای ماشین، و خدا می‌دونه کسه چه بلبل زبونی می‌کردم. بر گشتنی، کیفم کوک بود. چار پنج نفر از تواناییکی

بهم متعلق گفتن، و من چیزای بدلتری حواله‌شون کردم و بهراست رفتم عرق فروشی کریم، به پنج سبری گرفتم، و انگار رو هوا بودم که رسیدم خونه دلبرخانوم. دلبرخانم تعجب کرد که چطور شده اون وقت شب بر گشته‌نم خونه. رفتیم توزیرزمین، پنج سبری رو کشیدم بپرون و کاشتم وسط و بعد پولارو ریختم دور بطری. دلبر خانوم هاج و واچ موند و خجال کرد که جیب‌زدهم و بعد که فهمید او ضاع از چه قرار بوده؛ بهم سفارش کرد که پولارو نباید زودنفله بکنم. و بعد دو تا استکان آورد و شروع کردیم بهمی زدن. نیم ساعت که گذشت دلبر خانوم افتاد به پرت و پلا گوبی. آخرش هم زد زیر گریه که ابول دیگه محل سگ بهش نمی‌ذاره، داروندارشو چاپیده و داره مفتی از گردهش کار می‌کشه. منم دلداریش دادم که گور با پاش خندیده که این کارو می‌کنه. همه‌می دو نند که ابول از سردولتی شما ابول شده، خیلی‌ها از خدا می‌خوان که جای اون بودن، خدا به سر شاهده اگه من زوارم در نرفته بود و قابلیت داشتم تا حال صد دفعه بیشتر خاطر خواه شما می‌شدم. گblas آخرو که زدبلا، افتاد، منم یواشکی بلند شدم و او مدم بپرون، توحیاط، یه نصفه قرص انداختم بالا و نفس بلندی کشیدم. مثل همیشه از اتاق بالا صدای موریونه‌ها می‌اوهد، آسمان‌ونگاه کردم که خیلی بدلتر کیب بود. حوصله‌نداشتم بر گردم بپرون، رفتم تو اتاق دنگال و خالی خودم. پیش از این که بخوابم، وجوهاتم ویه جایی قایم کردم. درسته که دلبر خانوم آدم خیلی خوبی‌یه، روراسته، دزدی و دلگی نمی‌کنه، مادر قحبه‌گی بلد نیس، اما اگه به سرش بزن و نصف شب بیadasروقت داروندارم، هیچ کاری نمی‌تونم بکنم و دلبر خانوم هم محاله که گردن بگیره.

چشم که واکردم، آفتاب پشتکوارو زده بود و ظهر رشدده بود. سق وزبونم خشک بود و بدجوری گلوم می‌سوخت. یادم او مدد که شب پیش زیادی زهرمار کرده بودم. به‌هو خوشحالی عجیبی منو گرفت و پریدم هوا. وارسی که کردم، وجوهات دست‌نخورده بود. خودمو جمع و جور کردم و بواشکی چیم شدم بیرون ورقنم تو قهوه‌خانه سید. دلم نمی‌خواس دلبرخانوم منو بینه. سیدخودش نشسته بون: وسط قهوه‌خونه و قند می‌شکست، و سپهان انداز نشسته بودند و تاس می‌ریختند و ذولجناح نک و تنهاون بالا بود و تسبیح می‌انداخت. پهلوش نشستم و به‌ستلمه زدم به‌تهیگاهش. ذولجناح که پلک‌هاش همیشه آویزونه، سرشو برد بالا و گفت: «بف کرده‌یی؟»

گفتم: «تا حالا خواب بودم.»

سرشو انداخت پایین و گفت: «چه مرگت بوده؟»

گفتم: «دیشب تادلت بخواه می‌زده بودم.»

گفت: «معلومه که کار و کاسیت سکه‌س». گفتم: «نادلت بخواد.»

شاگرد سید از پشت پیشخوان داد زد: «چایی بیارم با چرتی هستی؟»

گفتم: «دو تا چایی لیوانی بیار.»

ذو لجنای گفت: «جهه مر گته؟ می‌ترکی‌ها.»

گفتم: «یکی شو و اسه تو سفارش دادم.»

گفت: «خدا عزت بد. خیر از جو و نیت بینی.»

تاقچایی رسید، من هر تی کشیدم بالا و خواستم بلندشم که ذو لجنای

دستمو گرفت و گفت: «اگه تو نستی به کاری هم و اسه ماترتب بد.»

بیرون که او مدم، خود مو به سر و گردن بالاتراز همه می‌دیدم. جلو

بساطی‌ها و امی‌ایستادم و چاق سلامتی می‌کردم. دوست داشتم همه چیزو

نگاه کنم، همه‌چی می‌تونستم خرید کنم. لباس، کفش، پتو، یه رادیو

کوچولو، اماهوس هیچ چی رو نداشت. آدم که شپش توجیبیش سه قاب

نندازه، همیشه این جوری يه. همین طوری که پیش می‌رفتم، رسیدم

جلو بساط پدر مختار، مختار که قرصی بود، دوماه پیش تو کاروان‌رای

مش‌سیتی تموم کرده بود. پدر مختار پانداشت، و اسه دستاش کفش خربده

بود، خودشو مینداخت رو بازوهاش و راه می‌رفت. او پاش خیلی خبیط

بود، روی یه حصیر، سه چنگال و چند قاشق و یه چفت دوندون مصنوعی

گذاشته بود و توی یه پیت، دوای ضد سوسک او ساس و ضد شپش می‌فروخت.

عایدی نداشت، عوضش دیوونه بود، یه چوب گذاشته بود بغل دستش

و هر وقت یه بچه رد می‌شد، خرناسه می‌کشید و چوبشو نکون نکون

می‌داد. پدر مختار، اون وقتا که به کله‌ش نزده بود، توشیشه‌های پنی سبلین

سم با غبونی می فروخت، مشتری زیاد داشت، از جاهای دور می او مدن و سم زرد و قرمز و سبز ازش می خریدن. هم زرد و اسه مبوه بود و سم قرمز به درد گل می خورد. پدر مختار همچی می گفت، اما همه می دونستند که اونا و اسه چی به، هر کی می خواست خودشو راحت بکنه، می او مد سراغ پدر مختار. پدر مختار و اسه خاطر خواها، قرمز، و اسه جوونها سبز و و اسه پیرها زردشو می داد. تو این خیالات بودم که یادم او مد خیلی وقتان می خوام یه چاقو بخرم. و رفتم سراغ بساط ملک مدد، یه چاقو خریدم که خیلی راحت تومشت جامی گرفت. ملک مدد گفت: «چی به سرت زده؟»

گفتم: «مرگ ک تو و اسه خیار و این چور چیزا می خواه.»
بعد رفتم توکبابی و بآ چهار پنج سیخ، دلی ازعزا در آوردم و نشته شدم. می دونستم که به ساعت دیگه شروع میشه. اما نمی دونستم چی شروع می شه. و نمی دونستم چه چوری. گفتم گور ببابای همه چی، پاشو برو سراغ احمد مرتابض. احمد مرتابض اردبیلی بود. مدت ها، پیش به هندی کار کرده بود و خیلی چیزا بلد بود. وقتی رسیدم دیدم مرتابض با زیر شلواری نشسته روپله ها قلیون می کشه. منو که دید گفت: «چه خبر شده بچه گدا؟»

گفتم: «او مد و اسه نمایش بدی.»

گفت: «برو عمهت و اسه نمایش بده پدر سگ.»

گفتم: «مرگ ک مرتابض مفتی نمی خواه، نگاه کن!»
وجوهات نمو کشیدم بیرون و دیدم که چشماش چارتاشد. اون وقت

گفت: «اگه پول بدی حاضرم.»

گفتم: «خیله خب، اول به‌عالتر خوشگل بزن بالا بینم!»
و به پنسچزاری انداختم جلوش. سکه‌رو ورداشت و رفت توی
باغچه و من نشستم جای اون و شروع کردم به قلیون‌کشی. مر تاض زیر
شلوارشو کشید بالا و خم شد و هالترو گرفت و به ضرب زد بالا. دو تا حرکت
دیگه کرد و بعد انداختش وسط باغچه. تابر گشت داد زد: «ناختنک نزن
پدرسگث.»

وباعجله، نی قلیونوازدست من گرفت. گفتم: «حالا که کارمی کنی؟
حاضری یه سینی و اسمم باره کنی؟»

گفت: «پنجاه تو من مایه ورمی داره.»

گفتم: «از خبر سینی گذشتیم، رومیخ‌ها دراز بکش.»
دماغشو کشید بالا و گفت: «سه تو من یه دینار کم نمی‌شه.»

گفتم: «گوری‌بابای سه تو من.»
پولا رو گرفت و رفته‌نم تو زیرزمینی، که شلوغ پلوغ بود و همه‌چیز
مر تاض او نجابود. از یه گوشه تختی رو آورد که همه‌جاش میخ‌زده بودند و
انداخت وسط و پیرهنشور آوردو باعلی گفت و صاف دراز کشید و رومیخ‌ها.
منم زانو زدم و سرمو بردم پایین بینم میخ‌ها تو تنش فرورفته یانه. دیدم
اصلانه نرقه. بلند که شد دست زدم رو نلک‌میخ‌ها و گفتم: «خوب کلک
بلدی مر تاض، سر اینارو ساییدی که تو تنت فرو نره؟»
براق شد و گفت: «لخت شو، اگه تو نستی روش بخوابی ده تو منت

می‌دم.»
نکر کردم شاید راست می‌گه، حالا چه کاری یه که واسه
خودم در دسر درس کنم. پیرهنشو پوشید واز زیرزمین او مدیم بیرون،

واون نشست رو پله ها و قلبونو گرفت زیر لب و گفت: «فرمایش دیگه نداری؟»

گفتم: «جرا، دلم می خواهد کف دستم نگاه کنی.»

سرتا پای منو و رانداز کرد و گفت: «کف دست تو رو عذر ایبل

دیده، دیگه لازم نکرده من ببینم.»

گفتم: «تو هم که دست کمی از عذر ایبل نداری، یه نگاهی هم تو

بنداز.»

گفت: «پنج رارشو رد کن.»

گفتم: «از کی تاحال نقدی شدی؟»

گفت: «همیشه بودم.»

گفتم: «به قلان آدم دروغگو. خودم هزاربار دیدم که اول کار تو

می کردی و بعد جماعت تو تیغ می زدی.»

گفت: «زر زیادی نزن، مشتری با مشتری خبلى فرق می کنه. تو

از اون ارقه های بی پدر و مادر هستی، معلوم نیس جیب کی رو زدی که

داری این جوری و اسه خودت عیش و عشرت می کنی.»

لجم گرفت و به پنج زاری انداختم جلوش و گفتم: «سگ خور.»

دستم گرفت و سط انگشتاش و دهن دره کرد و بعد شروع کرد به

چanaxan پاخان که: «پدر جدت آدم حسابی بوده، کیا بیا داشته، درخونه ش

دریون و سالار می ایستاده، خداشناس بوده، هفتاد دفعه حجر الاسود رو

بوسیده، ایمون به حق داشته، هیشکی رونا مید نمی کرده. اما پدرت پدر

سوخته حسابی بوده، هرچی داشته و نداشته هم رهو و صلة زیر شکمش

کرده. و تو اصلان تخم حیضی، اینه که به این روزگار افتاده‌ی. امامادرت

عفیقه بوده، حلال و حروم می فهمیده، و نماز و روزه ش ترک نمی شده.»

حرفشو بربدم که: «مرتاض، خودم بهتر از تو می‌دونم که پدر مادرم
چه جو تورانی بودن، اگه چیزی مرت می‌شه به ذرهم از آینده بگو.»
پدر سگ نهورداشت و نه گذاشت و گفت: «آینده چی به؟ تا دنبادنی باس
کارت گدانی و بد بختی به. خیال نمی‌کنم تو این راسته، فلک زده تر از تو
باشه. همیشه ویلون و سرگردون و بی خانمون بودی و خواهی بود. فقط
به بارشانس بہت رومی آره که ریخ رحمتو سربکشی.»
گفتم: «اروای عمت! با این کف‌بینی و پیش‌گویی، حسابی دمغ
ویچاره‌م کردی.»

گفت: «همینه که هست، من که کاریش نمی‌تونم بکنم.»
گفتم: «حالا یه آواز ترکی و اسم بخون که دلم واژشه.»
گفت: «رد کن بیاد.»

حوالله چونه زدن ندادشم. یه دوهزاری گذاشتم جلوش و اشاره
کودم که: «بخون.»
از زیر دماغ نگاهم کرد و گفت: «با این بذل و بخشش که تو می‌کنی
باید پاما تختم برات بخونم.»
با صدای بلنداد زدم: «برو و اسه ننه بخون پدر سگ، برو و اسه
خواهر جندهت بخون مادر قجه.»
یه هو بلند شد و پاشو برد بالا که مخمو داغون کنه، فوری جاخالی
کردم و چاقورو یه مرتبه کشیدم بیرون که: «حالا بیا.»

مرتاض، هاج و واج موندو به خودش که او مدد، چند پله رفت بالا.
چشماش گرد شده بود و داشت دور و ورشو نگاه می‌کرد. من که دیگه
شیرشده بودم گفتم: «خیال کردی بدارد بیلی؟ من یه عمر تو گود ز ببورک-

خونه و چهار راه سوسکی این کاره بودم، حالا توی جعلق می خوای
روم دس بلن کنی؟»
مرتضی که نرم شده بود گفت: «از خر شیطون بیا پایین پسر، چاقو
توبذار توجیبیت.»
بک دو قدم جلو رفتم و گفتم: «نادل و رو ده تو نریزم بیرون، چاقو
توجیبیم نمی ره.»
مرتضی گفت: «من که کاریت نکردم آخه، هر چی گفتنی گوش
کردم. نادلت هم بخواهد و اسهت آواز ترکی می خونم.»
گفتم: «مرد شور تو و آوازنم ببره. یه عالمه تیغم زدی و منت هم
سرم می ذاری و بعد فحش خواهر مادر بهم می دی؟»
مرتضی گفت: «من کی بیهت فحش دادم؟ تو بودی که هر چی به
دهنت او مدد گفتی. نازه راستشم بخوای، من از تو خبلای م خوشم می آد.
می خوام باهات رفیق بشم. منم مثل تو تنهام، هیشکی رو ندارم. اگهم یه
ذره سر به سرت گذشتمن می خواستم مزاح کنم و بخندلونم.»
گفتم: «واسه چی می خوای بامن دوست بشی؟»
گفت: «واسه این که مردی و نامرد نیستی.»
گفتم: «از کجا فهمیدی؟»
گفت: «از قیافت. این دیگه کار منه، من بسا یه نگاه طرفمو
می شناسم.»
چاقورو غلاف کردم و گفتم: «خیله خب قبول، حالا که با هم رفیق
شدیم دیگه بهم نارو نمی زنی؟»
گفت: «به روح رسول الله من این کاره نیستم.»

گفتم: «بس پاشو بیریم بیرون و باهم عرقی بزیم.»
 مرتاض خوشحال شد و گفت: «یهده صبر کن.»
 رفت توزیز مین که لباس پپوش، منم نشستم رو پله ها و سبگاری
 چاق کردم. یه مرتبه صدای چه چه مرتاض از زیرزمین بلند شد که داشت
 آواز ترکی می خوند. معلوم نبود که واسه خاطر من می خونه، یا واسه
 این که جون سالم از چنگک من در برده.

۳

حسابی لول بودیم که از عرق فروشی او مدیم بیرون. مرتاض
کله پا بود و داشت تلو تلو می خورد. هر چند قدم بازوی منو می گرفت
و فحش خوار مادر بادنیا می داد. راسته غلغله بود و جماعت گله به گله
دور بساطی ها جمع شده بسودن و دست فروش ها با صدای بلند
قراضه هاشونو داد می زدن. جلو. قهوه خونه قاسم آژدان، عده زیادی
از سرو کول هم بالا می رفتن. مأمورا ریخته بودن و دنبال مسال دزدی
می گشتن. ما دوتا بذوزر خود مونو می کشیدیم جلو. مرتاض هی عقب
می موند و غرولند می کرد و می گفت: «مادر قحبم اگه بعد ازین عرق
بی باندروں بخورم.»

وسطهای راسته بود که دست منو گرفت و گفت: «منو کجا
می برم؟»

گفتم: «می برمت پیش اختر کوره. پدر سگ چندبار منو تیغ زده
که بهم جن نشون بده و نداده. می رم بیسم این دفعه می تونه کاری بکنه؟»

مرتضاض گفت: «کار اون نیس پسر، بہت کلکزده، زنیکه تا
دو سال پیش تو گود «هالو قنبر» گدایی می کرده و حالا شده جن گیرا»
گفتم: «حالا که این طوره می ریم حسابشو برسیم.»
مرتضاض گفت: «ولش کن بابا، توهم زورت به یه چند پیر
می رسه.»

گفتم: «اگه تو نمی خوای نیا، گور بابای رفیق نیمراه.»
تندر کردم و زدم وسط جماعت. تنزنان جلو می رقم و عین
خيال نبود که مرتب فحشم می دادن یا نمی دادن. انتهای راست، عده
زیادی دور هم جمع بودن. خیال کردم که ماشاء اللہ خان دوباره معره که
گرفته، می خواهد مار مرده رو زنده کنه. با آرنج راست و چپواسه خودم
جا باز کردم و رقم جلو. جماعت دایره زده بودن و وسط دایره،
یه لندھور ژنده بوش، زانو زده بود زمین. پست کهنه بی رو گذاشت بود
جلو، یه ظرف نفت دست راستش بود و یه کبریت هم دست چپش.
رگهای گردنش زده بود بیرون و برابر مودمو نگاه می کرد که یک
مرتبه با صدای بلند داد زد: «بین شماها یه مرد پیدا نمی شه تایین حیوان
بی گناه نجات بدی؟»

چند نفر جواب دادن: «نه خبر، پیدا نمی شه،
یارو دوباره داد زد: «دو نفر چی؟»
پیر مرد لاغری که چند شلوار کهنه رو دوشش بود، جواب داد:
«وقتی یکی پیدا نمی شه، تو دونفر می خوای؟»
یارو دوباره شروع کرد: «گوش کنین مردم، به پنج تو منی بدین
تایین بد بختو ولش کنم بره. ندارین این موقع روز طعمه آنیش بشه.»

از زنی که پهلو دستم بود پرسیدم: «چی شده باجی؟»
 زنیکه بی اون که نگاهم کنه گفت: «پدرسگ یه موش آورده
 می خواهد مردمو سر کیسه بکنه.»

یارو دوباره داد زد: «هیشکی حاضر نشد؟»
 همه داد زدن: «نه خیر، نه خیر.»

یارو گفت: «اگه من اینو آتیش بزنم گناهش روز قبامت گردن
 شمارو می گیره‌ها.»

پیرمرد شلوار فروشن برآق شد و گفت: «آتشو تو می زنی،
 گناهش گردن مارو می گیره؟»

یارو گفت: «به چارده معصوم گردن همه تو نو می گیره.»
 پیرمرد داد زد: «چارده معصوم گردنتو بزنه، ولش کن بره
 دیگه.»

یارو گفت: «چی چی رو ولش کنم؟ سهشانه روز زحمت کشیدم
 و پای سیلو خواهیدم تا تو نستم گیرش بیارم.»

مرد جوونی که چند ناساعت تودستش بود گفت: «بس اون
 پدرسگو که همهش گندم خسورد، آتیشش بزن و جسون همه رو
 خلاص کن.»

یارو گفت: «گناهش گردن تورو می گیره.»

مرد جسون گفت: «بسدار بگیره، هرچی گندم خوره باید
 آتیشش زد.»

یارو گفت: «بسیار خب.»

واون وقت شروع کرد بهورد خوندن که: «بسم الله الرحمن الرحيم

الرحیم، یار حمان و یار حیم.»

و همون پسره با خنده داد زد: «نمایمیت رو بعدن مسی خونسن،
معطلش نکن.»

یارو عصبانی شد و یه مقدار نفت ریخت توپیت، ظرف نفت
گذشت زمین و بلند شد و دور پیت چرخی زد و یه دونه چوب کبریت در
آورد، مکث کرد و رو به جماعت گفت: «به خیالم یه آدم ناپاکی تو این
جمعه که رحم و مسروت از دل همه رفته، لعنت بر شیطان رجیم، لعنت
بر هر کی که بسی نمازه، لعنت بر حیض زاده و تخم حرام، یه صلوات
بفرستین!»

یه عده هو کردن و یه عده هم صلوات فرستادن. یارو شروع کرد
به غزل خوندن و رفته رفته قدم های بلند برداشت و دایره شو بزرگ کرد
که یه بسر جعلق و ریزه میزه با کبریت روشن دوید طرف پیت. خنده و
هلله جماعت بلند شد و یارو بر گشت و برقی یه سیلی محکم زد
تو صورت پسره. و او ن وقت دو تا پاشو گذاشت دو طرف پیت و گفت:
«شما جماعت، دست کمی از مردم کوفه ندارین. حاضرین یه بی گناه تو
این پیت جز غاله بشه و حاضر نیستین دستتون تو جیب تون بره و یه پنج
تومنی به اولاد پیغمبر بدین.»

بعد سرشو بر د بالا و گفت: «خدایا خودت شاهدی که هیشکی
دلش برا این بد بخت نسوخت.»

وقنی کبریت روشن کرد، من با صدای بلند گفتم: «دست نیگردار.»
همه بر گشتن طرف من. و من یه پنج تومنی در آوردم و رفتم جلو.
یارو سرتاپامو و رانداز کرد و با ترس پولو گرفت و یواشکی پیتو بلند

کرد و داد زیر بغلم. نگاه کردم به موش گنده و خیس خورده گوشة پیت
جمع شده بود تو خودش و داشت می‌لرزید. به عده جلو او مدن، سرک
کشیدن که توی پیتو ببین و من نشونشون ندادم. پیر مرد شلوار فروش
پرسید: «می‌خوای چه کارش کنی؟»

به پدر سوخته بی گفت: «می‌خواد بره به جای دیگه معز که بگیره.»
بکی دیگه پرسید: «چند می‌فروشی؟»

گفتمن: «فروشی نیس، مال خودمه، نیگرش می‌دارم.»
اما اونا ول کن نبودن که نبودن. می‌خواستن هر طوری شده
پیتر رو از چنگ مسن در بیاران. حتی دیدم که چند نفری دنبال کبریت
می‌گردن، چند مشت ولگد به راست و چشم پروندهم و با به فرار گذاشتمن.
موشه توی پیت هی غل می‌خورد و عین جسوچه یه روزه، جیغای بریله
بریله می‌کشید. خودمو به کوچه سفاخونه رسوندم. هنوز چند نفری
دنبالم بودن. از دیوار خرابه پریدم توی گاراژ و پشت لاشه به ابو طباره
قابل شدم. اونایی که دنبال سرم کرده بودن، او مدن و ردشدن. ومن که
نفس نفس می‌زدم نشتم خستگی در کنم. موشه هم خسته بود، پشتشو
خم کرده بود، گوشای کوچیکش رو راست نیگرداشته بسود و سینهش
تنددنده بالا و پایین می‌اوهد. سرمو کردم توی پیت و با صدای آهسته گفتمن:
«پدر سگ بی ناموس، دلیلی با چه مکافاتی نجات دادم؟ اگه دیر جنیله
بودم ریخ رحمتو سر کشیده بودی‌ها.»

پدر سگ همون طور مسی لرزید و انگشتای ریز و کوچیکش
رو کف پیت چسبونده بود. همچی وحشتزده بود که انگار دوست و
دشمن نمی‌شناسه. بهش گفتمن: «دیگه نرس، خطر گذشته، فقط بادت

باشه که اربابت منم. هر کاری هم بخواه باهات مسی کنم. اگه بجهه خوب و حرف‌شنوی باشی می‌برمت سبلو ویواشکی می‌فرستم تو، تا دلت می‌خواه بخواری و چاق چله بشی. اما اگه شیطنت یکنی، بخواهی از چنگک من دربری، اون وقت‌دیگه وای به روز گارت.»

از گاراژ که او مدم بیرون، دیدم تا خونه اختر کوره چند قدم بیشتر فاصله نیس. درو هل دادم و رفتم تو، از دهلیز گذشتم، دیدم اختر کوره نشسته رو تخت چوبی و سطح حیاط، دوتا پالانداز و دوتا پیر زن در دو طرفش و یعنی جسوون عین میت، رنگ و رو پریده، چمباتمه زده به گوشة ناخت. یه کاسه آب رو ببروی اختر کوره بود و به عروسک موی رو که نخ قرمز دور کمرش بسته بود، تنندند توی آب نکون می‌داد و زیر لب‌ورد می‌خوند. بادیدن من همه برگشتن و من با صدای بلند گفتم: «اختر کوره رو مخلصیم!»

اختر کوره پرسید: «کی یه؟ چی می‌خواه؟»

گفتم: «اشعت جن‌گیرم و جو نتو می‌خواه.»

اختر کوره گفت: «گور تو گم کن ناپاک، اینجا جای تو نیس.»

جواب دادم: «در دهنتو بیند، جای من همین جاس، و من

او مدهم حساب تو برسم.»

گفت: «بیاودست از سر ما وردار و بذار به کارمون برسیم. من

می‌دونم تو کی هستی. یادت باشه که این دفعه چیزی ازینجا بهت نمی‌ماسه.»

گفتم: «کور خوندی، تواصلاً منو نمی‌شناسی.»

گفت: «تو همون حسن طهاف معروفی دیگه پدر سگ.»

گفتم: «نه خیر، من اشعت جن‌گیرم و باید بدونم تسوچه کار می‌کنی.»

اختر کوره گفت: «دارم جن‌می‌گیرم، تاجنی نشده‌ای بزن بهچاک.»
گفتم: «این کار، کارتون نیس. تو باید برگردی همون گود «هالو
قبر» و گداییتو بکنی. جن‌گیر اصلی منم. منم که تموم جن‌ها دست به
سینه به فرمونم ایستاده‌ام. منم که می‌تونم باهاشون اختلاط کنم و
روهم بریزم، بهشون بگم تمام نامردای روزگار و گرفتار کنم. منم اشعت
هندي، جن‌گیر روزگار.»

اختر کوره گفت: «عرق خوردنت بس نبود، رجزه می‌خونی؟
نجاست سرتا پاکثافت؟ تا این آب دعا نفرینت نکرده ازین جابرلو.»
یکی از پا اندازها که معلوم بود عملی یه نالید: «خیر پیش پدر،
برو، برو قربون شکلت، برو بذار به کارمون برسیم.»

جلوی رفت و گفتم: «این منم که باید به کارتون برسم، نه این
پیروز نهافه‌افو.»

یکی از پیروزها، زن جوانسو نشون داد و گفت: «این عروس
مریضه، گناه داره که نمی‌ذاري حالت خوب بشه.»

گفتم: «اشعت باید بدونه که این مریض چشه.»
اون یکی پیرو زنه گفت: «چار ساله که شوهرش رفته اجباری و
گم و گور شده. تو ولایتشون خیلی بهش بدگذشته، این جام که او مده
خواب و خوراک نداره، حرف نمی‌زن، همه‌اش یه گوشه نشته ماتم
گرفته. داره، داره از دست میره.»

گفتم: «آوردینش این جا که بندازینش تو کار؟»

پانداز عملی گفت: «به توجه بابا، مگه تو دو سه هستی؟ مأموریت
داری؟»

گفتم: «من گور با بام می خندم که مأمور باشم، من فقط می گم
نذارین اختر کوره سر کیسه تو ن بکنه.»
اختر کوره گفت: «زبون پس فقا بشی نامرد، او مدی اینجا که
نون منو آجر کنی؟»
فوری مچش رو گرفتم: «آهای، پس توفکر نون خودتی، نه فکر
به عروس بد بخت.»

جوشی شد وداد زد: «چرا نیستم ذلیل مرده؟ اگه تو گور تو گم
کنی من می تونم کار مو بکنم.»

گفتم: «خیله خب، من خفه می شم تو کار تو بکن.»

گفت: «تا تو نری نمی تونم.»
گفتم: «می ترسی مشت وابشه بد بخت؟ اگه راست می گی همین
حالا شروع کن. و الا خودم دست به کار می شم و آبرو تو می برم.»
گفت: «بر پدر و مادر کسی لعنت که نکنه.»

گفتم: «خیله خب، راه بدین که او مدم،
پر بدم رو تخت، همه عقب کشیدن، ومن کنار کاسه زانو زدم و
پیتو گذاشت رو سرم و شروع کردم زیر اباب چاخان پاخان کردن که مثلث
دارم ورد و شعوذه می خونم که یه مرتبه داد زدم: «یا فرطاس بن قرطاس،
اشعت جن گیر تورو می خواهد، هر جا که هستی فوری خود تو برسون.»
پیتر رو یه دفعه وارو کردم و موشه تالاپی افتد تو کاسه، همه جیغ
کشیدن و پیرزنها و اختر کوره و دوپا انداز مردنی در رفقن. فقط عروس

خانوم موند که چشماشو بسته بود و می‌لرزید. تامن خواستم به‌خودم بیام، موشه از کاسه پرید بیرون و مثل فشنجه در رفت و پیش ازین که بهش برسم، تو سوراخی چاه‌وسط حیاط ناپدیدشد. ازین کارش خبلی دلخور شدم، و تولدلم گفتم: «دعا کن که دیگه دستم بهت نرسه.» خواستم برگردم طرف تخت که اختر کوره با پاره آجر بهم حمله کرد، پریدم تو هشتی و جا خالی دادم. پاره آجر بدیوار خورد، و من زدم زیرخنده و پیش ازین که بیرون برم، در بازشد و چند نفر که دست و پای بوزن حمله‌بی روگرفته بودن، هلله کنان وارد هشتی شدن.

۴

دمدههای غروب، حسابی دمغ و گهرغی بودم. هر جا می‌رفتم هیچ مادر مردی بی محل سگ بهم نمی‌ذاشت، بهنچار دوباره تپیدم تو عرق فروشی کریم. چراگاروشن بود. از آشپزخونه دودغلیظی می‌زد تو. پشت میز چند نفر نشسته بودن، همه گرفته و اخمو. غیر از پیر مرد چاق و سرخ رو که تندتند یه استکان شستی رو پر^۱ می‌کرد و می‌انداخت بالا، وزیر چشمی بقیه رو می‌پایید. پنج سیر عرق سفارش دادم و سیگاری روشن کردم. پیر مرد سرخ رو برگشت و چشمکی بهم زد و استکانشو برآم تکون داد و انداخت بالا. من می‌نشستی به سلاستی ش خوردم. پیر مرد بادگلوبی زد وازم پرسید: «چه طوری رفیق؟»

گفتم: «حالم تعریفی نداره..»

پیر مرد بطری و گیلاشی رو برداشت و آمد سر میز من و گفت: «چی شده؟ واسچی دمغی؟»

گفتم: «همین طور بی خودی. نمی‌فهمم بالآخره چه طور می‌شه.»

گفت: «بسی خیالش، هیچ طوری نمی شه و همین جوری باقی
می مونه.»

گفتم: «ترتیب خوار مادر این دنیارو می دم اگه بخواهد همین
جوری باقی بمونه.»

گفت: «مثلاً حالا چه شه؟»

گفتم: «جهش نیس؟ همه دارن دق مرگ می شن.»
خندید و گفت: «نکنه از حیث وجوهات کم و کسری داری؟»
گفتم: «این که گرفتاری همیشگیه.»

گفت: «امشبو مهمون من باش.»

گفتم: «عزت زیاد.»

گفت: «جون تو تعارف نمی کنم، به نظرم تو پسرخوبی هستی،
می توانم باهات رفیق بشم.»

گفت: «بنده نوازی می کنم.»
استکان من و خودشو پر کرد و گفت: «گوربابای دنیا، به
سلامتی!»

انداختم بالا، یارو دهنشو پاک کرد و گفت: «ببینم، تو مال این
راسته بی؟»

گفتم: «آره، چه طور مگه؟»

گفت: «لابد همه رو می شناسی.»

گفتم: «همه که نه، یه عده رو می شناسم.»

گفت: «من دنبال یکی دو نفر می گردم، به خیالم تو این راسته هستن.»
گفتم: «دنبال کی می گرددی؟»

دور و پرشو نگاه کرد و عکس دوتا پسر جوونو آورد بیرون و نشون من داد. فوری شناختمشان، همون دوتایها بسودن، همین دو تا از باب خودم که شب پیش در حرم آفایی کرده بودن. پرسیدم: «چه کاره‌ن؟»
گفت: «هردو درس دکتری می‌خونندن، به سرشنون زده و در رفته‌ن.»

گفتم: «چه نسبتی بانو دارن؟»

گفت: «برادرزاده‌های منن.»

تولد خودم گفتم: «آره پدر سگک، گوربابات!»
دوتا سیگار روشن کرد و یکی شود داد بهمن. با کنایه پرسیدم:
«برادرزاده‌های خودتن؟»

گفت: «راستش، برادرزاده‌های یکی از دوستانم.»
چیزی نگفتم و عکسaro گذشتدم رو میز و استکان خودم واونو پر کردم. یارو عکسaro ورداشت و گفت: «اگه این دوتارونشون من
بلدی، پول خوبی پیش‌داری.»

ششم خبردار شده بود و می‌دونستم که با چه پدرساخته‌بی طرفم.
با صدای بلند داد زدم: «کریم، حساب منو بیار.»

یارو هاج و اج نگاه کرد و گفت: «چه طور شد؟»

گفتم: «من این کاره نیستم، کور خوندی.»

بطری خودمو ورداشتم و درشو بستم و گذاشتمن توجیهم. یارو خنده بلندی کرد و گفت: «پس تو چه کاره‌بی؟»

گفتم: «من هر کاره‌م باشم، مادر قجه نیستم، بی شرفی نمی‌کنم.»

گفت: «به خیال مست کردی، این حرف نباید بہت بربخوره».
 بلند شدم و دمغ رفتم جلو پیشخوان. کریم گفت: «چطورشد؟»
 گفتم: «یارو ازاونام، حواست جمع باشه.»
 بر گشتم نگاهش کردم، پدر سگ انگار نه انگار که اون همه فحش
 ازم خورده بود، شستی شو پر کرده بود و رفته بود تونخ یکسی دیگه.
 وقتی، بعسلاستی اون طرف خورد، آهسته پرسید: «چه طوری؟»
 و یارو سروشو تکون داد که یعنی: «خوشیم!»

به کریم گفت: «جه طوره بایه لیوان کله شو داغون کنم؟»
 کریم گفت: «کله نامردار و بایه بایه چیز دیگه داغون کرد.»
 تو این هیرو ویر درو هل دادن و شلوغ شد و به عذر بریختن تو که
 زیر بازوی مرد گنده بی رو گرفته بودن. همه شون گریه می کردن و مرد
 گنده عین شتر مست زوزه می کشید و مشت به پیشونی می کویید. کریم
 با صدای بلند پرسید: «چی شده؟ چه خبر شده؟»

هیشکی جواب کریمو نداد. و یارو رو به زور رو یه صندلی
 نشوندن. من رفتم جلو. او نایی که نشسته بودن بلن شدن وامدن جلو،
 اون یارو دیوئه هم او مدل جلو، و همه از همه طرف می پرسیدن: «چی شده؟
 چی شده؟»

یکی گفت: «ناراحته، دوستش مرده.»
 و مرد گنده چند تامشت محکم زدن ملاج خودش. پیر مرد بازوی
 یکی روسفت و سخت چسیده بود که: «دوستش کی بوده؟»
 نه گذاشم و نه ورداشتم و لگد محکم و جانانه بی زدم تو
 تهیگاهش که افتاد. اون وقت خودم پرسیم: «دوستش کی بوده؟»

چند نفر با هم جواب دادن: «حسن طهاف!»
 حسن طهاف؟ چه طور ممکنه؟ خشکم زد. کریم عین فانوس تاشد
 و افتاد رو چهار پایه و سرشو گرفت و سط دستاش، و مردگانه شیهه
 بلندی کشید واشک چشماشو بر کرد. طهاف مرده؟ و اسه چی مرده؟
 چطور مرده؟

کریم مثل فنرا از جا پرید و لیوانها را چند پهلوی هم روی
 پیشخوان، و همرو پر کرد. اولی رو خودش زد بالا و دومی رو من زدم.
 و با صدای بلند پرسیدم: «کجاس؟».

جو ابمو که دادن، او مدم بیرون. چند بار دور خودم چرخیدم و
 راه افتادم. حسابی کله پا و دماغ بودم. و راهو پیدا نمی کردم. شاید
 خیلی طول کشید تار سیدم سر کوچه سقاخونه. اون وقت جماعت زیبادی
 رو دیدم که دو پشته و سه پشته از سروکول هم بالا می رفتن. همرو زدم
 کنار و رفتم جلو. به قرصی مردنی با صدای بلند داد می زد: «تبایین
 جلو، جلو نیایین، صدقه داره، کفاره داره، سکه لازمه، پول بر بزین که
 کار این بد بخت درست بشه.»

خواستم جلو برم که بارو دستشو گذاشت رو سینه که: «نباجلو.»
 بایه مشت اند اختمش کنار که: «برو گور تو گم کن مادر قحبه،

حسن طهاف دوست خودم بوده، برادر خودم بوده..»
 اون وقت ذولجناح رو دیدم که خم شده و لنگ خبی رو از
 روی جنازه بلند کرده و طرف، اون پیر دیوست، عکس به دست، داره
 صورت حسن طهاف رو وارسی می کنه.
 دیگه حال خودمو نفهمیدم و داد زدم: «خسوب گیرت آوردم،

مادر قحبه، شماها از مرده‌های می‌ترسین، او نارام می‌خواین جلب کنیں.
الانه ترتیب خواهر مادر تو می‌دم.»

و پیش از این که دست توجیبم بره، بارو فلنگو بست و تو بکی
از خونه‌ها قایم شد و من خودمو انداختم کنار جنازه. خسودش بود،
خود حسن طهاف بود، لباشو محکم رو هم فشار داده بود، انگار
می‌ترسید چیزی تو حلقوش بکن، چشماش هاج و اجاج زل زده بود به
یه‌جایی که مسن نمی‌دوننم کجاست. کهنه بدرنگی دور کله‌اش بسته
بودن که از هم وا نره. بعض گلومو پر کرد و مشت محکمی زدم به
پیشونی خودم و افتادم بسه‌گریه. چند دقیقه گذشت، و جماعت نزدیک‌تر
اومند، همه می‌پرسیدن: «چی شده؟ چی شده؟»

و بارو قرصی به می‌گفت: «ناراحته، دوستش مرده.»

دولجناح شونه منو چسبیده بود و مرتب می‌گفت: «واسه‌چی
گریه می‌کنی؟ ها؟ طوریش که نشده، خودتو ناراحت نکن. پاشو،
پاشو بچه، بخدا هیچ طورش نشده.»

و صدای قرصی به اومد که دوباره معركه گرفته بود: «آهای
مردم، آخر عاقبت بدمعنی رو می‌بینین؟ صدقه بدین و ردشین، کفاره
لازم داره، اگه ردنکین بش به خوابتون می‌آد و خرتو نو می‌چسبه.»
دو سه نفری منو گرفتن که بلندم کن، دو زانو نشتم به‌تماشا.
اشک‌های من توچشم حسن طهاف پرشده بود، چند سکه‌رسینه افتاد.
او نوقت اشک از چشم راستش جاری شد و از شیار گونه‌ش گذشت و
وسط لبها و دندونهای کلید شده‌ش جمع شد. باز دیوونه شدم وداد
زدم: «تودیگه واسه کی گریه می‌کنی حسن؟ حسن طهاف؟»

ذولجناح صورت جنازه رو پوشوند. بازوی منوگرفتن و بلند شدم. حسابی تلوتلو می خوردم. یکی گفت: «حسابی فره مسته.» شونه مو دادم به دیوار و گفتم: «صبر کنین، اگه این فره مست دخل این روزگار مادر قحبه رو در نیاورد، اوون وقت.» بعدش همهچی شلوغ شد، ومن هرچی دست و پامی زدم نمی تو نستم خودمو از گنداب آدما نجات بدم. سرم به دوار افتاده بود، تشنجی هلاکم می کرد، مرتب تنه می خوردم و از این طرف به اون طرف پرت می شدم و هبیج مادر قحبه بی حاضر نبود منو به عرق فروشی کریم بر سونه.

۵

چشم که واکردم، تلکوتنهانو اتاق بودم؛ به جور راحت و بی خیال.
سر درد شدیدی که داشتم انگار مال یکی دیگه بود. و همچی منگ بودم
که همه چی تو کله ام سوت می کشید و همه مه می کرد. نیم خیز شدم و
یده قه تو جام نشستم. از کوزه ای که بالا سرم بود دوسه قلب آب خوردم.
نازه فهمیدم که دهنم چقدر بدمزه من، و چه طوفان غربی تو سینه منه،
ورگهای پشم چه جوری تیر می کشه. انگشتانمو تر کردم و چشم‌امو
مالیدم. مهمه زیادتر شد. به خودم گفتم: «حالا تادلت می خواهد عرق بخور
نامه رد.»

بلند شدم و او مدم رو پله‌ها. هیشکی توحیاط نبود. خسروس دلبر
خانوم یه عروسک پلاستیکی رو بسنه نگرفته بود و به باشورة حوض
می کویید. از بالای پله‌ها داد زدم: «دلبر خانوم! های دلبر خانوم!»
هیشکی جواب نداد. و همه ها به داد و فریاد مبدل شد. و به وقت
به خود آمدم که راسته حسابی شلوغه. بدو بدو، خسودم روسوندم به

هشتی، اما درو و انکرده بستم. بیرون بدجوری شلوغ بود. عده‌زیادی داشتن در می‌رفتن و به عده زیردست و بالگد می‌شدند. هرچی گوش خواباندم از مردو صداها چیزی حالم نشد. درونیمه واکردم و از اونایی که در می‌رفتن پرسیدم: «چه خبره؟»^{۱۰} یکی گفت: «دارن همه رامی‌زنن.»

هرچی نگاه کردم دست و با وسرو کله بود که توهمند می‌لولیدن و در می‌رفتن. خون خوننمودن می‌خورد که یدفعه داد زدم: «در نرین، در نرین، شما هام بزنین، بر گردین، بر گردین و بزنینشون!» مرد لاغری که وحشتزده بود تشرزد: «خفه‌شو پیویز، اگه مردی بی‌بیرون، بی‌بنم چه گهی می‌خوری.» و مسد دیگری گفت: «تسو برو لجک به سر کسن، بعد پشت در واایستا.»

درو بستم و پله‌ها را سه‌تا یکی کردم. تو جیاط هیچ‌چی نبود، بی‌خيال زدم بهزیر زمین و خود مورسوندم پای اجاق. هیزم کست و کلفتی رو تو مشت گرفتم که یدفعه صدای دلبرخانوم بلند شد: «آهای، بچه‌گد!» بر گشتم و دیدم شمش. حالت غریبی داشت. صورتش درازتر از همیشه و چشم‌اش بدجوری از حدقه بیرون زده بود. پای دریچه روبرو، رفته بود رویه چلیک کهنه و داشت کسوچه را تماشا می‌کرد. گفتم: «چه خبره؟»

آهسته، انگار که نمی‌خواست کسی صداش بشنفه گفت: «راسته رو بهم ریختهن، همه رامی‌زنن، لتو پارمی‌کنن، دنیال دونفر فراری هستن.»

چوب به دست خودم و پای پنجره رسوندم و رفتم بالای چلیک و
کنار دلبرخانوم. و به دفعه، دیدم همه‌چی بهم خورد. او نایی که درمی‌رفتن،
به لحظه سر جا و ایستادن و راه باز کسردن. مردم راسته را دیدم که همه
خشمنگین و چوب به دست به طرف مقابل حمله کردند.
دلبرخانوم برگشت و خوشحال چشمکزد. و سن ذوق‌زده نعره
کشیدم: «جانمی، های جانمی!»
واز شدت خوشحالی به خنده افتادم.

آشغالدونى

به کوچه بعدی که پیچیدیم، من حسابی دمغ و پکر بودم و کفرم
از دست بایام در او مده بود. و ویرم گرفته بود که سربه سرش بذارم و
حرصشو در بیارم و تن و بدنشو بلرزونم. بایام آدم کله شقی بود، انصاف
نداشت، حساب هیچ چی رو نمی کرد، همیشه به فکر خودش بود. تا
می توونست راه می رفت، کوچه پس کوچه های خلوتو دوست داشت،
در خانه های خالی رامی زد، از خیابانهای شلوغ می ترسید، از جاهای
دیدنی فراری بود. خیال می کرد رحم و مروت تنها در خرابه ها پیدامیشه.
خسته که می شد می نشست، و وقتی می نشست، بدترین جاهامی نشست،
زیر آفتاب، وسط کوچه، پایی تبر چراخ، کنارتل زباله ها، جایی که
تناوبنده ای نبود، جنبده ای رد نمی شد و بوگند آدمو خفه می کرد. دیگه
حاضر نبود جم بخورد، ساعت ها تو خودش کنجه می شد و حر کت
نمی کرد، پشت سر هم ناله می کرد که چراهیشکی از اون جارد نمیشه،
چرا کسی بدادم ا نمی رسه، بعد، بعدش خواب می رفت، خواب که

می‌رفت صدای‌های عجیب و غریب در می‌آورد، به خودش می‌پیچید.
 بیدار که می‌شد، منو به باد فحش می‌گرفت، کم‌گرا بیدارش کردم،
 چرا دوباره دردش گرفته، چرا سرداش شده، گرمش شده، دلش مالش
 میره. و من هیچ وقت هیچ‌چی نمی‌گفتم، نمی‌گفتم که من کاری نکردم،
 گناهی ندارم، به هفته تمام همه‌جارو گشته بودیم. هیچ‌جا آرام و قرار
 نداشیم، اگه تمانندۀ غذایی بسدستمون رسیده بود، بیشترشو باشام
 بلعیده بود و بعدش بالا آورده بود. و هی به من و دنیا فحش‌داده بود که
 چرا بالا می‌آرده، چرا هیچ‌چی تولدش بندنیشه، انگار که همه‌ش تقصیر
 من یا تقصیر دنیا بوده. اگه رهگذری، پیروزی، یا حتی بجهای، چند
 سکه‌ای به من یا به ما داده بود، همه‌را از چنگ در آورده بود و برای
 خودش سیگار و قرص نتنا، یابات خربده بود، هم‌گرو خودش بلعیده
 بود و هیچ وقت بهم نداده بود. شب‌ها مجبورم می‌کرد بالا سرش بشیتم
 تا خواب بره، و صبح‌ها بالگد بیدارم می‌کرد. این بود که دیگه کفری
 شده بودم، جانم به لب رسیده بود، و ویرم گرفته بود که تلافسی کنم،
 بلاسی سرش بیارم، لجشو در بیارم و تن و بدنشو بر زونم. اما من که
 نمی‌تونستم با بامو بزنم، یافحشش بدم، بلدم نبودم که ناله کنم، خرناسه
 بکشم، تو خواب حرف بزنم، و سط کوچه چار زانو بشیتم، بالایارم. پولم
 نداشتم که آب نبات و قرض نعناب‌خرم و بخورم و به او ندم. و نمی‌دونستم
 که چه‌جوری کفریش بکنم. اول تولوله کوتاهی که داشتم چند بار فوت
 کردم، باشام چیزی نگفت. بلندتر فوت کردم، باشام چیزی نگفت، جلوتر
 زدم و تند تر کردم، خبری نشد. اونوقت شروع کردم به خوندن، آواز
 خون‌نده، آواز که نه، همین جوری قدم‌ها مومی شمردم، راه رفتنم

می شمردم: «هیجده، نوزده، بیست، ای خدا زهرا یار مانیست، هیجده، نوزده، بیست، ای خدا زهرا یار ما نیست.»
 که غرولند پدرم در او مد و داد زد: «چه مرگه تخمسگ؟»
 و بلندتر داد زدم: «ای خدا زهرا یار مانیست، ای خدا زهرا یار
 مانیست.»

بابام با سگرمه‌های توهم تندتر کرد که خودشو به من برسونه، اما
 بابام کمکی می‌لنگید و شانه راستش تاب می‌خورد، من که نمی‌لگبیم
 و شانه‌ام تاب نمی‌خورد، با قدم‌های بلند، طوری می‌رفتم که می‌دونستم
 بابام نمی‌تونه منو بگیره و بابدجنی می‌خووندم: «شونزده پونزده بیست،
 ای بابا زهراء یار ما نیست.»

بابام داد زد: «واسه‌چی دم گرفتی و خوشحالی می‌کنی کره خر؟»
 جواب دادم: «همین جوری، ای ننه زهراء یار ما نیست.»
 بابام تشرزد: «خفه‌خون بگیر، عین عنتری و رجه‌ورجه می‌کنی که
 چطور بشه؟»

گفتم: «خفه‌خون بگیرم که چطور بشه؟ چیزی که گیرمون نیومده
 بخوریم، جایی م نداریم که شب بتمرگیم، آوازم نخوونم که
 چطور بشه؟»

بابام گفت: «اگه آواز شکمو سیرمی کنه بگو منم...»
 یک مرتبه حرفش را برد و برگشت طرف دوزن چادری که از کنار
 ما ردمی‌شدند و با صدای ضعیفی نالید: «به حق حسین شهید به من مریض
 رحم کنین، به این جوان رحم کنبن.»
 زن‌ها نگاه کردند و رد شدند و بابام آه بلندی کشید و گفت:

«ای ارحم الراحمنین».

منم آه کشیدم و گفتم: «زهرا یارما نیست.»

بابام که دیوانه شده بود داد زد: «پدر سوخته سگت مسب!»
 کوچه تمام شده بود و ما رسیده بودیم به خیابانی که تاریکی
 دمدمهای غروب، درختها و گوشه و کنارهای خالی را پرمی کرد.
 رفت و آمد مردم و ماشین هاشلو غی زیادی راه انداخته بود، بابام خودشو
 به من رسوند و بازو مو گرفت و گفت: «بر گرد بریم!»
 ومن گفتم: «من که دیگه برنمی گردم.»
 بابام بالتماس گفت: «توجهات شده؟ چرا حرف منو گوش
 نمی کنی؟»

و من چشم افتاد به مرد قدبلندی که پشت بهما، کنار جدول
 خیابان تکیه داده بود به یه درخت و پاهاشو از هم جدا گذاشته بود و
 دست هایش را به پشت زده بود و تسمه ای را به جای تسبیح لای انگشت هاش
 می چرخاند. ببابام گفتم: «او ناهاش.»
 ببابام پرسید: «کیه؟»

گفت: «برو بھش بگو، شاید یه چیزی بهت بد». ببابام اول مرد قدبلند و بعد منو و رانداز کرد، نمی دانست بره بیانره
 که من دوباره زدم رو بازوش و گفتم: «برو، برو جلو!»
 ببابام رفت جلو و من پشت سرش، ببابام دستشو دراز کرد و پنجه
 بزرگشود و نالید: «ای آقا، من ذلیلم، پیر مردم، مریضم، تو ولایت
 غربت گیر کرده ام، اگه می تونی، وسعت می رسه، کمکی بهم بکن که
 ابوالفضل العباس در اون دنیا عوض میده.»

مردتا سرشو بر گرداند طرف ما، من یه هو خشکم زد. بارو صورت دراز و چانه نوک تیزی داشت و دو چشم از حدقه در آمده، و دو ردیف دندان درشت و لخت که همه بیرون بود، انگاری که اصلاً لب نداشت، و چوب سیگار بلندی که سیگار نداشت گرفته بودلای دندان‌ها، نگاهی به بابام کرد و بعد زل زد بهمن که عقب‌تر ایستاده بود بهمن که بابام دستشو عقب کشید و منتظر شد، و بارو هم چنان زلزده بود بهمن که بابام بر گشت و منو نگاه کرد. اونوقت با صدای ناز کی که انگار مال خودش نبود گفت: «خجالت نمی‌کشین که گدایی می‌کنین؟»
بابام نالید: «چه کار کنیم آقا؟ اگه داشتیم که دست پیش کسی دراز نمی‌کردیم.»

بارو چوب سیگار شو لای دندونا ش چرخاند و دو باره زلزد بهمن و گفت: «این پسره کیه؟»
بابام گفت: «نوکر شمام.»

ومرد گفت: «چرا نمی‌فرستیش دنبال کار؟ می‌خوای بanon گدایی گردنشو کلفت کنه؟»

بابام گفت: «ای آفاجان، کار کجا بود؟ اگه قبول می‌کنین بیاد دولت منزل شما و غلامی بچه‌هاتونو بکنه.»

من عقب عقب رفتم، ازنگاه بارو معلوم نبود که چه خیال‌انی بخته، اگه یک مرتبه دستشو دراز می‌کرد و مج منو می‌چسبید و می‌گفت: «خبری خب، باشه.»

و کشان کشان منو می‌برد دولت منزل خودش، چه کار می‌تونستم

بکنم؟ دولت منزل اوچه جور جایی بود؟ یك خانه در ندشت با هشتی های متعدد وزیر زمین های تاریک، بچه های قدو نیم قدر، همه دراز و لاغر، همه شبیه خود او، با چشم های بر آمده، چوب سیگاری لای دندانها، و همه با صدای زنانه از توی دخمه ها و اتاق های خلوت منوصدا بزن و من باید غلامی همه شونو بکنم؟ اما یار و همچو خیالی نداشت، انگار که فکرش جای دیگه بود که بر گشت و به پیاده رو روبرو خیره شد و من دست دراز کردم و زدم رو بازوی بایام که بریم و بایام سری تکان داد و چشمکی زد که مثلاً صبر کن بیسم چطور میشه. مرد قدبلنگ یك مرتبه داد زد: «عباس! عباس!»

از پیاده رو آن طرف، مرد خپله ای پسرید و سط خیابان وداد زد:
«قریون آقا گیلانی!»

در حالی که مواطن راست و چپش بود از لای ماشین ها رد شد و آمد طرف ما، صورت گرد و سبیل پر پشتی داشت و یك قسمت پیشانیش سوخته بود و سوختگی نصف ابرویش راخورده و از بین بوده بود. تا جلو یارو رسید خودشو لوس کرد و دندانهاشو نشان داد و یارو دماغ بر گشته اورا و سط دونگشت گرفت و گفت: «کجا بی سبیل؟»

عباس گفت: «شما تشریف تان کجاست؟»
آقا گیلانی گفت: «من نیم ساعت بیشتره که اینجا منتظر توی مادر مرده هستم.»

عباس گفت: «من همچش دنبال شما می گشتم.»
من بازوی بایامو چسبیدم. تاخواستیم راه بیافتیم که آقا گیلانی،
بی اون که بعطرف ما ببر گردد گفت: «یهدقه واپسین!»

بابام ایستاد و من دیگه خاطر جمع شدم که یارو خجالاتی بر امون پخته، اما بابام که این چیزها سرش نمی‌شد، او حاضر بود مدت‌ها دست به سینه باسته، حتی اگه عوض چندسکه پول سیاه، یه عالمه فحش تحول بگیره.

آقا گیلانی از عباس بر سید: «چند نفر جمع کردی؟»

عباس گفت: «بیست هفت هشت نفر.»

آقا گیلانی گفت: «ساعت شیش حاضرن؟»

عباس گفت: «سرچار راه، درست سراسعت.»

آنوقت یارو دست کرد توجیب، یك مشت پول کشید بیرون و یکی راسوا کرد وداد به عباس و عباس پول را آگرفت و باعلی گفت و جم شد. آقا گیلانی که می‌خواست دل ما را بسو زاند برگشت و گفت: «فردا بیست هفت هشت نفر پولدار می‌شن.»

بابام دوباره شروع کرد به عزو و جز: «دستم به دامن آقا، یه کاری بکن مام پولدار بشیم، به خداوندی خدا از اون بیست هفت هشت نفر مستحق تریم.»

آقا گیلانی چوب سیگاری را از لای دندان‌ها برداشت و تف کرد و سط خیابان و دوباره گذاشت لای دندان‌ها و گفت: «فردا شش صبح سراون چار راه وایستین.»

پایین خیابان رانشان داد و چندسکه ریخت کف دست بابام.

برگشت و باصدای بلند داد زد: «جهانگیر! جهانگیر!»

مادو تادر شدیم، من که حسابی ترسیده بودم و بابام دست و پاشو از ترس یاخوشحالی چنان گم کرده بود که یارو رادعا هم نکرد. چند قدم

که رفتم، من برگشتم و پشت سرمو نگاه کردم. مرد چاق دیگهای که سبیل نداشت ایستاده بود رو بروی یارو و داشتند باهم حرف میزدند.
بابام گفت: «حالا بایم یه چیزی بخوریم.»

من که داشتم از گشنگی غش وضعف می‌رفتم، جلوتر افتادم و پیچیدیم نبیش یک بازارچه، از جلو آشی که ردمی شدم پدرم ایستاد و گفت: «دو پیله آش.»

من دوباره دمغ شدم. خیال می‌کردم چیز بهتری می‌خواهیم بخوریم. آشی دوباله پر کرد و با تکه‌ای نان داد دست ما، من گفتم: «بازم آش؟»

بابام گفت: «بخور گرمه.»

نشستیم کنار دیوار، رو بروی هم. نان را قسمت کردیم، پدرم سه‌م خودشو گذاشت رو زانوش، یه لقمه‌م کرد تودهنش، یک قاشق آش هرتی کشید بالا. من پرسیدم: «فردا می‌ریم؟»

بابام گفت: «بس چی که می‌ریم.»

گفتم: «من نمی‌خوام برم.»

بابام بدجوری منونگاه کرد و گفت: «واسه چی نمی‌خوای بری؟»

گفتم: «ندیدی چه قیافه‌ای داشت؟ چشماشو ندیدی؟ دندوناشو ندیدی؟»

بابام همانطور که هورت هورت آش می‌خورد گفت:
«چشماش به توجه؟ دندوناش به توجه؟ وقتی قراره پولدار مسون بکن،
باید خیلی خر باشیم که نریم.»

من رفته بودم تونخیالات، و با آش بازی بازی می‌کردم. بابام تشر

زد: «بخار، سرد میشه.»

من شروع کردم به خوردن، همچی که می خوردم، انگار حال خودمو نداشتم، یه جوری سرم گیج می رفت، رفته بودم توفکریارو، انگار که هنوز هم پشت بعما ایستاده بود و چوب سیگارشو لای دندونها می چرخوند و باجهانگیر حرف می زد. و بعدیدم دستشو کرد توجیب و یك مشت پول کشید ببرون و یکیشو سوا کرد و داد دست جهانگیر. و به ما که می خواستیم راه بیافتیم، تشرذ: «یعدقه وایستین!» و ما ایستادیم. وجهانگیر «یاعلی» گفت و چیم شد. واوبرگشت طرف ما، چوب سیگارشو جویدو به باهام گفت: «پسته تو میدی به من که غلامی بجهه هاموبکنه؟ عوضش من پولدارت می کنم.»

و یک هو دست منو گرفت و کشید توی یك کوچه تاریک. و پدرم پشت سرما نالیلد: «کجا می بربیش، کجا می بربیش؟ یه بیارو، بازوی درازش را پیچیده بود دور گردن من، با قدم های بلند، منومی برد طرف خونه خودش و مرتب مسی گفت: «مسی خوای پولدار بشی؟ مسی خوای پولدار بشی؟»

که باهام زد رو بازوی من و گفت: «باز رفته توفکر؟»

گفتم: «نه، نرفتم.»

باهام گفت: «آشتو بخار.»

یك جرعه سر کشیدم، بوی بدی می داد. باهام گفت: «اگه دوست نداری حرومیش نکن، بده به من.»

و کاسه آش منو گرفت و بدهو کشید بالا. بلند شدیم، کاسه ها را پس دادیم و راه افتادیم. من پرسیدم: «کجا داریم می زیم؟»

بابام گفت: «سرچار راه».

پرسیم: «از همین حالا؟»

گفت: «چه فرق می کنه، وقتی فراره کنار خیابون بخوابیم، می ریم

سرچار راه می خوابیم».

گفتم: «به وقت نصف شبی نیاد سراغ ما؟»

گفت: «به خداوندی خدا عقلتو از دست دادی و پاک خل شدی».

سرچار راه که رسیدیم، بایام ایستاد، به دستشو زد بدیوار و

دست دیگه شو گذاشت رو دلش. گفتم: «بازم شروع شد؟»

بابام زیر لب گفت: «سگ مسب! سگ مسب!»

و پاک مرتبه به خودش پیچید و نشست پای دیوار و شروع کرد به

ناله، چند نفری که ردمی شدند، برگشته و مارا نگاه کردند و پاک زن

چادری از من پرسید: «حمله ایه؟»

بابام دهنشو باز کرده بود و لمه می زد. کنارش نشستم و گفتم:

«انگشت بزن».

عصبانی شد و گفت: «چی چی انگشت بزنم؟ انگشت بزنم و به

تومنو بیارم بالا؟»

همیشه همینومی گفت. همیشه حبفش می او مدقیزی رو که خورده

بالا بیاره. و همیشه این جوری لج منو درمی آورد که گفتم: «خیله خب،

پس دردبکش».

تو خودش گره خورد. سرشو گذاشت روزانو هاش، ناله کرد،

خم شد، بلندشد، نشست و خواست بادگلو رهابکند که نتونست وزیر

لب تکرار کرد: «سگ مسب! سگ مسب! سگ مسب!»

و من شروع کردم به مالیدن شونه هاش که یک دفعه انگشتش را کرد تولقلش و آش، آشی که یه دقيقه پیش خورده بود، شکوفه زد بیرون. دور دهنشو بالانگشت پاک کرد، نفس بلندی کشید و آروم شد و گفت: «سرمه..».

و شروع کرد به لرزیدن. من گفتم: «چه کار کنم؟»

گفت: «بیهای گرم و اسمم پیدا کن..»

من نمی دونستم از کجا جای گرم پیدا کنم که چشم افتاد به پسری که از اتفاق تلفن بیرون می اوهد. به باهام گفتم: «میری اون تو بخوابی؟» بلند شد و همین جوری که می لرزید رفت تواتافق تلفن و به من گفت: «از این بغل تكون نخوری ها!»

و درو بست. من نشستم کنار اتفاق، پاهامو گذاشتمن اون نور خوب. خیابان شلوغ بود، ماشین ها می اومندند و می رفتند. و دور برا ما بدجوری تاریک بود و من واسه این که ترسم بریزه زیر لب می خوندم: «ای خدا زهرا یار مانیست، ای باباز هرا یار مانیست.»

که باهام در اتفاق را باز کرد و همانطور که تو هم مجاهله شده بود، سرسو آورد بیرون و گفت: «بسه دیگه پدر سگ، شاشت کف کرده؟»

گفتم: «من که کاری باتو ندارم.»

بادلخوری گفت: «نمی دونم گرسنگی بکشم؟ درد بکشم؟ یا این صدای نکره نورو بشنوم؟»

گفتم: «توقف فقط صدای منو مسی شنفی و سرو صدای دیگه رو نمی شنفی؟ صدای ماشینها و آدمارو نمی شنفی؟ پس چرا به اونا فحش

نمیدی؟ همه‌شوبه من فحش میدی؟»

غزد ودر ومحکم داد جلو. من چند دقیقه ساکت نشستم. بعد، از پشت شیشه داخل اتفاق رانگاه کردم. بایام کنجه شده بود، زانوهاشو جمع کرده بود تو دلش ورسشو خم کرده بود، انگار که سینه خودشو تماشا می‌کرد و چشمашو طوری روهم فشرده بود که آدم خیال می‌کرد می‌خواهد جلو گریه‌هاشو بگیره. تابر گشتم، بارو را بدین که اونور خیابان ایستاده وداره ما را می‌پاد. فوری خوابیدم پای اتفاق. زانوهامو جمع کردم تودلم وسرمو خم کردم طرف سینه، چشمامو بستم. بهمدت گذشت دیگه نرس ورم داشته بود و خیال می‌کردم که طرف او مده وایستاده رو بروی من و منتظره من چشم واکنم تا حساب موبسه. وهمین جوری بود که خوابم برد، تا دمده‌های صبح، که بایام بایله لگد بیدارم کرد. چشم واکردم، بایام گفت: «بلندشو کره خر.»

بلند که شدم، هواگر گ و میش بسود و هنوز آفتاب نزده بود، و اونور چارراه، چند نفر دور ماشینی حلقه زده بسودند. بایام گفت: «خوداشون.»

من دیگه ترسم ریخته بود. فکرهیچ چسی رو نمی‌کردم، با بایام رفیم طرف ماشین، عباس نشسته بود روی رکاب و داشت نون و تخم مرغ می‌خورد و هر وقت که لقمه‌شو گاز می‌زد، سوختگی صورتش کش می‌اومنویلک پایینشو می‌کشید پایین. مارو که دید پرسید: «آزمایشگاهی هستین؟»

بایام گفت: «خدا عز تتون بده آقا.»

Abbas گفت: «سوارشین.»

رفیم عقب ماشین که چادرش بالا بود وده دوازده نفر دورنا دور
نشسته بودند. بایام تشریزد: «واسهچی ایستادی؟ برو بالا!»
من لبه ماشینو گرفتم و خود مسوکشیدم بالا. اونهایی که توی
ماشین بودند، ساکت منونگاه کردند. و بایام از پایین داد زد: «دستمو
بگیر!»

و من دستشو گرفتم و گفتم: «بیا بالا.»
با اوقات تلخی جواب داد: «نمی تونم، نمی تونم، تو منو
بکش بالا.»

یکی از اونایی که پایین بود، پاهای بایامو گرفت و بلندش کرد، و
من کشیدمش توی ماشین. یک لحظه بهترزده دیگرانو نگاه کرد و
بعدیا داش او مدد که سلام نکرده، با صدای بلندسلام گفت. یکی دونفر زیر
لبی جوابش دادند. اونوقت هردو نشستیم کنارهم. رو بروی ما پیر مردی
نشسته بود و سرشو انداخته بود پایین و سیگار می کشید. و یغل دست
پیر مرد، دو پسر جوان که یکیش رنگ پریله بود، در گوشی بارفیقش
حرف می زد، و آن طرف تر زن جوانی که بچه کوچکی بغل داشت و
بچه گاه به گاه و نگه می زد، نه که گریه بکنه، همین جوری صدا در
می آورد. همه چرت می زدند و توفکر بودند. تنها مرد لاغری که عینک
داشت، بی اعنتا کتاب می خوند. بایام سرشو آورد بغل گوش من و گفت:
«پرس بیین کجا می برنمون.»

من شونه بالا انداختم و بایام زیر لب غریبد و سفلمه ای بهم زد. من
نمی دونستم از کی برسم، تازه‌اگه می پرسیدم شاید هیشکیم نمی دونست
که کجا می برنمون. پیر مردی که رو بروی ما نشسته بود، سرشو بالا

آورد و «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» گفت و با چشم انی که انگار سیاهی نداشت اول من، بد پدر مو نگاه کرد. بایام زد به پام که یعنی حالاً و قننه. ومن تاخواستم لب باز کنم، پیر مرد دوباره سرشو انداخت پایین و اون دو پسر جوان که در گوشی با هم حرف می زدند، ساکت شدند. مردی که بنا، دست بایام نشسته بود و چرت می زد، بی آن که چشم باز کند پرسید: «ساعت چند؟»

مردی که کتاب می خووند، ساعنشو نگاه کرد و گفت: «دیگه باید راه بیاقدن.»

و بایام بی خودی دعاشان کرد: «خدا عمر شون بله، عزت شونو زیاد بکنه.»

چند نفر بر گشتند و نگاهش کردند و بجهة زنک، نگذد و یک نفر با صدای بلند از بیرون گفت: «سوارشین او مده.»

هفت هشت نفر با عجله خودشونو کشیدند بالا. برای سه نفر جا پیداشد و بقیه نشستند کف ماشین و من از شبیهه پشتی اتاق ماشین، راننده را که کلاه نظامی داشت دیدم که سوارشد و پشت فرمان نشست. و از در دیگر عباس او مدوپهلو دستش نشست و بعد از عباس مرد لاغر تری که کلاه نظامی به سرداشت. یکی از تازه واردہا گفت: «پدر سگ همیشه یک ساعت علاقوون می کنه.»

و یکی دیگه گفت: «تا کله پاچه شو نخوره که نمیاد.» و پیر مرد بغل دستی بایام گفت. «کوفت بخوره انشاء الله.» ماشین که روشن شد، همه چیز شروع کرد به لرزیدن و ماهام شروع کردیم به لرزیدن. موتور عین دیگی که جوش او مده باشه، بسیغ غل

افتاد. و عباس آقا سیگاری آنیش زد و شروع کرد به شانزدهن موهاش.
بابام که خواب از سر ش پریده بود سرش را بغل گوش من آورد و گفت:
«مثل این که کار او براه شده».

پرسیدم: «کدام کارها؟»

باسقلمه زد به پهلو و گفت: «به دفعه حوصله کن.»

ماشین چند بار تکان خورد و جلو و عقب زد، انگار به زمین
چسبیده بود که به دفعه کنده شد و خیز برداشت، و تا به خود او مدیم از
چند چار راه گذشته بودیم، و میدان بزرگی را دور زدیم و وارد خیابان
درازی شدیم. من تو تاریک روشن اول صبحی، درخت ها رومی دیدم که
خاموش و آرام خواب بودند، و چیز نرم و سفیدی رونسوك شاخه هاشان
نشسته بود. خیابان خلوت خلوت بود، و گاه به گاه دوچرخه سواری
پیدا می شد که ما ازش جلو می زدیم و اون همین طوری کوچک می شد و
ذیگه دیده نمی شد. خیابان بعدی باریک و تاریک بود، انگار که شب هنوز
از اون جادل نکنده بود، مردی که داشت کتاب می خووند کتابشو بست.
یعنی دیگه نتوNST بخوانه. همه چیز بدجوری سنگین بود. مردی که
جلوما نشسته بود سرشو بالا آورد و گفت: «این سگ مسب آفتاب خیال
نداره ببرون بیاد!»

بابام آهی کشید و گفت: «با ارحم الرحمین!»

یکی از آن دوجوان چیری تو گوش رفیقش گفت که هردو
خندیدند. و ماشین پیچید تاریک خیابان آبادتر که هنوز چرا غاش روشن
بود و صدای آواز مردی از دور دست ها می اوشد. و یک مغازه نانوایی را
دیدیم که چرا غاش روشن بود. به خیابان بعدی که رسیدیم دیگر روز شده

بود، و همه نفس راحتی کشیدند. ماشین سرعتشو کم کرد. همه سرک کشیدند، بابام سرک کشید، یک ماشین اعیانی بوق زنان از کنار ما گذشت و ما پیچیدیم توی یک کوچه و چند قدم جلوتر ایستادیم. همه بلند شدیم و یک یک پریدیم پایین. من واون بابایی که کتاب می‌خووند کمک کردیم تا بابام او مسد پایین. دو طرف کوچه ساختمان‌های بلندی بود. همه از در باریکی مسی رفتند تو، من و بابام رفیم تو. راه پله‌ها بالا می‌رفت. اما همه از در کوتاهی که زیر پله‌ها بود، رد می‌شدند، من و بابام رد شدیم. دالان باریک و درازی بود که با چند چراخ روشن بود، هر دو طرف نیمکت‌چیده بودند و بالای دالان یک میز چوبی گنده‌ای بود، ویشت‌میز، آقا گیلانی سرحال و خندان نشسته بود، با چشمها درشت و قزده و چوب سیگاری بدون سیگار که لای آرواره‌هاش می‌چرخید. هیشکی سلام نکرد، فقط بابام سلام کرد. همه برگشتند و نگاش کردند و جوابشو ندادند. روی نیمکت اول زن جوان و پیر مرد نشستند، من و بابام نشستیم بغل دست اونا. بقیه هم نشستند، نیمکت‌ها پرشد. و چند نفر چمباتمه زدن کنار دیوار، آن دو جوان در دو طرف در ورودی ایستادند. همه ساکت و خواب آلود بودند. چند نفری سیگار مسی کشیدند، و آقایی که کتاب زیر بغل داشت، کتابش را باز کرد و شروع کرد بخووندن. آقا گیلانی با پوز خندبهش خیره شد و دیگران زیر چشمی نگاهشون کردند. در باز شد و مرد لاغری که نسبیح می‌چرخاند، سرشو آورد تو و نگاهی به دور بر اناق کرد، و خواست بپرون بره که آقا گیلانی از پشت میزداد زد: «بیاتو!»

ومرد گفت: «خیلی شلوغه.»

آقا گیلانی گفت: «یه ساعت دیگه بیا.»
 یارو گفت: «یه ساعت دیگم گشنگی بکشم؟»
 آقا گیلانی گفت: «نو که به عمر گشنگی کشیدی یه ساعت دیگم
 روش!»

یارو درو بست و آقا گیلانی افتاد به خنده. هیچ کس دیگه
 نخنیدید، او تنهایی خنبدید و خندش رو نیمه تمام رها کرد و چوب
 سبکارشو از رو میز ورداشت و دوباره گذاشت لای دندوناشه و پرسید:
 «همه ناشتا؟»

چند نفری سرتکان دادند. و بچه زنک شروع کرد بهونگ زدن.
 آقا گیلانی داد زد: «خفش کن!» زن جوان جا بهجا شد و چادرش را
 کشید رو بچه ویستانشو گذاشت تودهن بچه. بچه آروم گرفت. بلکه
 دفعه در آخری اتاق بازشد و مردی که کتشو به دست گرفته بسود او مدد
 نمود جلو میز ایستاد. گیلانی دست توی جیب کرد و بیک بیست تومنی روی
 میز گذاشت. یارو کتش را پوشید و بیست تومنی رو ورداشت و سلانه سلانه
 رفت ببرون.

آقا گیلانی رو به زن جوان کرد و گفت: «باشو برو تو!»
 زن جوان، بچه رو از پستان کند. ناله بچه بلند شد. آقا گیلانی داد
 زد: «نذر عربزنه.»

زن چند بار بچه رو تکان داد و دور برشو نگاه کرد. همه سرهای
 پایین بود و او نمی‌دانست که بچه رو دست کی بدهد. آقا گیلانی گفت:
 «بده بغل اون بابا.»
 و زن بچه رو داد به پیر مردی که بغل دستش نشسته بود و در عقبی

رو باز کرد و رفت تو. گریه بچه بیشتر شده بود، بخودش می‌بیچیدو
شلناق می‌کرد، دست‌هاشو تو هوا نکانمی‌داد، انگار می‌خواست چیزی
رو چنگ بزنه و نمی‌توونست. گیلانی تشرزد: «اون تو له سگو خاموش
کن!»

پیرمرد بچه رو نکان داد. گیلانی با بسダメی داد زد: «گفتم
خفه‌اش کن!»

پیرمرد زیر لب نالبد: «چه کارش بکنم؟»
آقایی که کتاب می‌خووند سرشو بلند کرد و گفت: «بیش پیش
پیش!»

یکی از جوان‌ها خنده‌ید. دومی گفت: «گرسنه، شبر می‌حواد..»
پیرمرد گفت: «حالا از کجا شیر بیاریم؟»
و گیلانی چوب سیگارش را کوبید روی سیز و گفت: «یه چیزی
بذر تو دهنش..»

پیرمرد دور برشو نگاه کرد و بعد چشم دوخت به تلثث آدم‌ها،
مرد لاغری جیب‌هاشو گشت و قاشق دسته شکسته‌ای رو بیرون آورد
ونگاه کرد و پشیمان شد و دوباره گذاشت توجیش. پیرمرد که کلاف شده
بسود، بچه رو بلند کرد و انگشت کوچکش را گذاشت تودهن بچه.
سن که بغل دستش بودم، دیلم که بچه چشم‌هاشو باز کرد و بعد شروع
کرد به ملکزدن انگشت پیرمرد و صداش بریند. آقایی که کتاب می‌خووند،
بی اون که چشم از کتاب و رداره افتاد به خنده، گیلانی پرسید: «چه خبره
معلم؟»

ومعلم زیر لب گفت: «تسو شعورت به این چیزا نمی‌رسه، کار

خود تو بکن.»

و دوباره رفت تونخ کتاب. گیلانی گفت: «بازم به سرت زده؟»
و باهام نالید: «بابا باب الحوائج.»
در بازش و زن جوان، زار و نزار او مدد بیرون و افتاد روئیمکت.
گیلانی گفت: «غش وضعف نکنی‌ها، حوصله نداریم.»
و یک بیست تومانی گذاشت رومیز و به پیر مرد گفت: «نوبت
تست.»

پیر مرد گفت: «حالا یکی دیگه بره.»

گیلانی با چوب سیگارش به من اشاره کرد، من بلند شدم، باهام
بلند شد. گیلانی گفت: «تک، تک.»
بابام گفت: «ما پدر و پسریم.»

درو هلدادیم و رفتم تو زیرزمین بزرگی که سه تا پله می‌خورد.
و دورتا دور بمحاجهای گنده‌ای بغل هم چیده بودند. و بعضی جاهای
خالی بود، یعنی تاریک تاریک، شاید آخر تاریکی‌ها، درهایی وجود
داشت که من نمی‌دیدم شون و در هاشاید بهزیرزمین‌های دیگه‌ای می‌رسید
که معلوم نبود. به گوشه، شبشهای زیادی روحی چیده بودند و دوتاتخت
دو گوشه بسود و بغل هر تخت یه سه پایه و یک سطل خسونین
کتار هر سه پایه، یک میز شبشهای که چرخ داشت و روی میز پر بود از
قبچی و چاقو و اسباب‌های عجیب و غریب. چند نفری اون تو بودند،
چار یا پنج نفر، نمی‌شد فهمید که چند نفرند. هی می‌رفند و می‌اومند و
تو تاریکی‌ها گم می‌شند و دوباره پیدا می‌شدنند. قیافه‌هاشان یک جور
بود، شبیه هم، همه گرد و خپله، همه سفیدپوش، یکی ازاون‌ها جلو او مدد

واشاره کرد، من و بابام لب‌یکی از تخت‌ها نشستیم. بارو روانگشت هر دوتامون پنجه مالید. بعد با سنجاق انگشت‌منو پاره کرد و یک قطره خون در آورد و مالید رویه‌تکه شیشه. و نوبت بابام که شد، با جین و فرباد داد زد: «وای وای، چه کارم می‌کنی؟»

بارو گفت: «می‌خوام ازت خون بگیرم.»

بابام گفت: «خون منو بگیری؟ من ناندارم راه برم، از بیچارگی دارم می‌میرم.»

بارو پرسید: «چه مر گند؟»

بابام گفت: «شب و روز درد می‌کشم، هیچ‌چی تو دلم بندنمی‌شود، روزی چندبار خون بالامی آرم.»

بارو گفت: «که اینطور!»

بعد روبه من کرد و پرسید: «تو چی؟»

بابام گفت: «این هیچ چیزش نیس، عین گاویش می‌خوره و راه میره.»

بارو گفت: «خوبه، خوبه.»

ورفت تو تاریکی. بابام سیگاری روشن کرد و گفت: «خدادا عمرشون بدده، چه آدمای مهربو نین.»

مرد قدبند و لاغری که عینک تیره به‌چشم داشت، بایه جعبه مقوایی از توی تاریکی بیرون او مدد و شروع کرد به‌جمع کردن شیشه‌های پرخون توی جعبه. و مرد چاق دیگری که زیر لب آواز می‌خودند از گوشه‌ای پیداشد و او مدد و از روی میز، قیچی کوچکی رو

ورداشت و در گوشه دیگه‌ای ناپدیدشد. بابام زیر لب گفت: «چقدر زحمت می‌کشن!»

که همان مرد اولی با یکشیشه خالی او مد طرف من و گفت: «پاشو دراز بکش.»

و یکی از تخت‌ها رونشان داد. من بلند شدم و کتمو در آوردم و رو تخت دراز کشیدم. بارو سه پایه روجلو کشید و آستین منو بالا زد و رو بازوم پنجه مالید، دماغشو بالا کشید و گفت: «چشاتو بیند.» من چشمamo بستم. و یک مرتبه انگار که زنبوری دستمو نیش زد. بارو گفت: «یواش.»

دستش رو گذاشت رو دست من که نکان نخورم، می‌خواستم بیسم چه خبره که دوباره فریاد زد: «چشتوهم بذار.» دیگه چشم و انکردم، زیر زمین گرم بود، جای من راحت بود. همین جوری ول شده بودم، خوابم می‌اوهد، دلم می‌خواست هیچوقت بلند نشم، هیچوقت چشم و انکنم. صدای بارور و شنیدم که به بابام گفت: «تو وضعت خرابه پیر مرد، باید بری مریضخونه.» بابام گفت: «بلد نیست آخه.»

بارو گفت: «من واسدت درست می‌کنم.» بابام دهاش کرد. و من همانطور مونده بودم، صدای شیشه‌هایی رو که بهم می‌خورد می‌شنیدم و صدای کلفتی که به نظرم از توی تاربکی گفت: «رحمان، اشتباه نچینی‌ها!» و صدای دیگه‌ای جواب داد: «خاطر جمع.»

دیگه خبری نشد. يك نفر سوت زد، و صدای خنده‌زنی از جای دوری به گوش رسید و نفس یکی به صورتم خورد که چشم واکردم و مرد دماغ گنده‌ای رو دیلم که زل زده بوده من و می خندید. با وحشت چشم بستم. و همان صدای کلفت، از فاصله دورتری گفت: «واسه ظهر ودکا داریم؟»

چند صدا باهم جواب دادند: «داریم، داریم، همه چی داریم.»
و دستی بازوی منو گرفت و جای نیش دوباره درد او مد. اونوقت آهسته گفت: «پاشو.»

من بلند شدم، شیشه‌ای که به سه پایه بسود پرخون بود. مردک لوله‌ای را که به شیشه بود کند و انداخت توی سطل. تمام سطل پربود، پربود از لوله‌های خون آلود که عین کرم توهם می‌لویلند. گاه قطره خونی راه می‌افتد و خودشو به قطره خون دیگری می‌رسوند و گاه چیزی می‌جوشید و تکان می‌خورد. یارو گفت: «بزن به چالا!»

من و بابام از زیر زمین او مدیم بیرون و همان یارو، پشت سرما درو باز کرد و به گیلانی گفت: « فقط يك نفر.»

گیلانی يك بیست تومنی گذاشت رومیز، من پولو ورداشتم و از وسط دیگر ون گذشتیم و او مدیم بیرون.

بابام پرسید: «دردت او مد؟»

من گفتم: «نه.»

يک مرتبه مج منو گرفت و گفت: «پولو رد کن بیاد.»
بیست تومنی رو ازم گرفت. سر کرچه که رسیدیم گفت: «حالا باید من بیری مر بضمخونه.»

و کاغذی رو که دستش بود، نشونم داد. من گفتم: «گشته، دارم از
حال میرم.»
بابام از ته دل نالید: «خاک بر مرت کن، یعنی تو شکمتو بیشتر از
بابات دوس داری؟»

۲

دمدهای ظهر بود که به مریضخونه رسیدیم. دروبته بودند و عدهای زن و مرد، پشت نردها التماس می‌کردند. و دربان کلاهشو کشیده بود رو ابروها، یك دست به نرده و دست دیگه شوزده بود به کمر. ماکه رسیدیم داشت به اونایی که پشت نردها بودند، بدوبیراه می‌گفت. بابام تارسید شروع کرد به ناله: «ای آقا، ابوالفضل العباس پشت و پناهت باشه، به دردم بیچاره برس که دارم از پا در می‌آم.» دربان گفت: «دو ساعتم بیگم وقت گذشته، چرا حوف تو گوشتون نمی‌رده؟»

بابام گفت: «ما همین حالا رسیدیم.»

دربان گفت: «دیگه بدتر.»

من جلور قتم و گفتم: «مانامه داریم، منتظر مون هستن.» پدرم کاغذ و در آورد و داد دست دربان که نگاهی کرد و گفت: «آقا گیلانی فرستاده؟»

بابام گفت: «آره قربونت برم، چقدرم بهمه تون سلام رسوند.»
 در بان درونیمه باز کرد. همه هجوم آوردند، یارو فقط من و
 بابامو راه داد و درو بست. باع بزرگی بود با یک خیابان پهن که هردو
 طرفش گلگاری شده بود، و درخت‌های بزرگ ردیف هم، و پشت
 درخت‌ها ساختمان‌های سفید. بابام از دربان پرسید: «حالا کنوم طرف
 بریم؟»

یارو بادست ساختمان اولی رو نشان داد، ما از لای درخت‌ها
 گذشتیم و رسیدیم به درشیشه‌ای بزرگ، می‌خواستیم وارد بشیم که مرد
 نچله‌ای جلو ما رو گرفت: «فرمایش؟»
 بابام خواست چیزی بگه که من پیش دستی کردم: «رئیس ما
 رو فرستاده.»

یارونگاهی به ما کرد ولب و لوجه‌شو و رچید، ما در و باز کردیم
 و رفتیم تو. خانم جوانی که از رو برومی آمد جلو ما رو گرفت. من بابامو
 نشان دادم و گفتم: «این حالت بد، مریضه.»
 خانم گفت: «وقت گذشته، تعطیله.»

بابام گفت: «رئیس ما رو فرستاده، خیلی م سلام رسوند و گفت
 حتماً بام دست بوس شما.»
 با بی‌حواله‌گی آه کشید و در کناری رو هل داد، هرسه رفتیم تو.
 مرد سفید یوهی که داشت از یک قوطی چیزهایی رو درمی‌آورد و توی
 قوطی دیگری می‌ریخت، سر شو بلند کرد و گفت: «خب؟»
 خانم گفت: «دکتر جون، مدیر خواهش کرد که نگاهی به این
 پیر مرد بگنین.»

دکتر نگاهی بهمن کرد و گفت: «این پسره رو چرا راه دادین تو؟
فوری بره بیرون!»

من درو باز کردم و او مسلم تو راهرو. هیچ کس اونجا نبود،
از بالای پلهای، سرو صدا و خنده چند نفر بگوش می‌رسید. همین طور
قدم می‌زدم و عکس‌هایی رو که این‌جا و اون‌جا زده بودند تماشا کردم
که صدای آواز زنی رو از درنیمه باز‌آخری شنیدم. پاورچین پاورچین
جلورفت و سرک‌کشیدم. زن‌چاقی نشسته بود رو تخت و دامنشو زده بود
بالا و با موچین موهای دور زانوشو می‌کند، تا منو دید با خنده پرسید:
«چی می‌خوای؟»

من عقب کشیدم واو از توی اتاق داد زد: «پسر، آهای پسر!»
جلوی رفت و دم درایستادم. همانطور که رو تخت نشسته بود
و زانوشو دست می‌مالید پرسید: «چرا درمی‌ری؟»
گفتم: «در نمی‌رم..»

پرسید: «او مدی این‌جا چه کار کنی؟»
گفتم: «بابامو آوردم.»

بلندش و جلو اومد، سرتاپای منو و رانداز کرد و گفت: «بارک‌الله،
بارک‌الله، باباتو آوردی؟ بابات کوش؟»
اتاقی رو که بابام تو ش بود نشانش دادم. گفت: «خوبیه، بذار همو نجا
باشه.»

دست منو گرفت و کشید تو و من رفتم تو. پرسید: «بابات چه مش
شده؟»
گفتم: «مریضه، حالت خوش نیس.»

پرسید: «خودت چی؟ خودت خوبی؟ خوشی؟»

گفت: «نمی‌دونم.»

گفت: «چرا نمی‌دونی، حتماً خوشی، چندسالنه؟»

گفت: «خبر ندارم.»

گفت: «او مدی نازی‌ها! معلومه که هفده هیجده سالت شده، سبیلت در او مده، چیزشده؟ مرد، مردشده؟ معلومه که حتماً شده.»

وشگون محکمی از لیم گرفت و به خنده افتاد، در حالی که دور من

و دور خودش می‌جرخید و انگار می‌خواست یه کاری بکنه و نمی‌تونست، گفت: «باباتو بازم میاری این‌جا؟»

گفت: «نمی‌دونم.»

گفت: «اگه او نم نیاوردی، خودت بیا، خودت بیا و بگو زهرارو می‌خوام. خب؟»

گفت: «باشه.»

خم شد و از زیر تخت چند سبیل در آورد و داد به من و گفت: «بخور خوبته.»

که صدای پدرم از تو راه رو بلنده شد: «کجایی تخم سگ؟» با عجله رفتم تورا هرو. زهرام پشت سر من او مد. پدرم جلو در ایستاده بود و مسی ارزید، تا منو دید گفت: «کار من زاره، خوب شدنی نیستم، باهاس بریم یه جای دیگه.»

زهرا پرسید: «کجا؟»

بابام گفت: «قریونت برم خانوم، من که بلد نیستم.» کاغذی رو که دستش بود نشان زهراداد. زهرا گفت: «صبر کنی.»

دروهل داد و رفت تو. بابام با خود گفت: «فایده‌ش چیه، فایده‌ش چیه؟»

که زهر آمد بیرون و گفت: «بریم.»

دوباره رفتیم توباغ. من وزهرا جلوتر و بابام هن و هون کنان پشت سرما، زهرا که نفس نفس می‌زد، پشت سرهم می‌گفت: «وضع بایات ناجوره، نترمی‌ها، این جا که می‌ریم، بر قش می‌ذارن. حالم درستش می‌کنم که عقب نندازن. عوضش، تو هر روز این جانی، می‌ای بیش من و من هرچی دلت بخواه و اسht میدم، هرچی که بخوای.»

از پیچ هر خیابان که ردمی شدیم، زهرادست منو تومشت می‌گرفت و می‌چلاند. تار سیدیم به یک ساختمان دیگه، از چند راه رو گذشتیم و از پله‌هار فتیم پایین و رسیدیم به یک راهرو تاریک. زهر اچار قدس‌رش را مرتب کرد و با انگشت دری روزد، اول خودش، بعد من، بعد بابام وارد شدیم. دو نفر خانم و یک آفادورهم نشته بودند و انگور می‌خوردند. همه بر گشتند و مارونگاه کردند. یکی از خانم‌ها که عینکی بود پرسید: «چه خبره زهر؟» زهر گفت: «می‌بخشین که بی‌موقع مزاحم شدیم، این پیرمرد

شوهر خواهرمه، گرفتار شده، باید کمکش کنیم.»

و کاغذ رو از دست بابام گرفت و داد دست همان خانم. و خانم مشغول خواندن کاغذ شد. زهر اشروع کرد به ناله: «خدا انشا الله به آرزوی دلتون برسونه.»

مرد وزن دیگه خنبدیدند و خانم عینکی نیم لبخندی زدو دفتری رو که رومیز بود نگاه کرد و گفت: «بیست روز دیگه نوبتش می‌رسه.» زهر ا دستپاچه گفت: «بیست روز دیگه؟ بیست روز و اینچه

کار کن؟ خونه زندگی که ندارن، و نازه اگهدم داشتن، شما می‌تونین
نیم ساعت بیشتر انتظار بکشین که اینا بیست روز بکشن؟ «
ومرد که خوش انگوری رو گاز می‌زد گفت: «بنویس فردا صبح
بیاد، یه زهرا که بیشتر نداریم.»
زهرا گفت: «قربون تو برم دکتر جون، یعنی قربون همه‌تون
برم.»

خانم عینکی چیزی زیر کاغذ نوشته و داد دست زهرا و گفت:
«صبح اول وقت بیان.»
زهرا گفت: «اطاعت میشه خانوم جون، انشا الله که هر چه زودتر
خونه بخت بری.»
او مدیم بیرون. زهرا کاغذ و داد دست من، بابام دعاش کرد:
«الله خانوم که...»

زهرا ابرو هاشو برد بالا و گفت: «هیس!»
بابام ساکت شد، تو باغ که او مدیم، بازم و زهر اجلوبودیم و بابام
عقباتر. زهرا گفت: «پدرت خبلی خره، اگه می‌شنفتن خیال می‌کردن که
من بهشون کلکش زدهم.»

بعد برگشت و به بابام گفت: «صبح زود اینجا باشین‌ها.»
بابام گفت: «ما جائی نمی‌ریم خانوم جون، همین پشت نرده‌ها
می‌بلکیم تا صبح بشه.»
نرسیده بدر، در بان که از لای نرده‌ها بیرون نمی‌باشد برگشت و تا
مارو دید گفت: «زهرا، بازم اون بارو او مده.»
زهرا گفت: «کدوم یکی؟»

در بان گفت: «همون بارو که به هفته‌س می‌آد عقب خانوم نجات!»
 زهرا جلوتر دوید و گفت: «کوش؟»
 و در بان گوشۀ خیابانو نشان داد. زهرا پرسید: «بالاخره تو نسته
 بلندش بکنه؟»

در بان گفت: «اون سگ مسب که خدائی بلنده.»
 من و بایام دم در رسیده بودیم. در بان در روباز کرد. زهرا به
 در بان گفت: «احمد آقا، این دو تاقرم و خوبیش من در او مدن‌ها،»
 احمد آقا گفت: «ما که کارشونوراه اند اختبیم.»

زهرا گفت: «هواشونو داشته باش.»
 از مریض خونه که خارج شدیم، زهرا از پشت نرده‌ها گفت: «همین جا
 پلکین، سری بهتون می‌زنم.»

از کنار نرده‌ها راه افتادیم و من شروع کردم به گاز زدن یکی از
 سبب‌ها. بایام گفت: «از کجا کش رفتنی؟»
 یکی از سبب‌هارو دادم بهش. در حالی که سبب می‌خوردیم از در فاصله
 گرفتیم و نشستیم پای جوی آب. بایام گفت: «این جا خیلی بهتر از جاهای
 دیگه‌س. شاید دری به تخته بخوره و من خوب‌خوب بشم و بعدش بتونم
 چیزی بخورم.»

سبیشو که تموم کرد، بر گشت و پرسید: «دیگه نداری؟»
 گفتم: «تموم شد.»
 انحصارشتو هم کرد و گفت: «کارد بخوره بمشکمت، همه‌شو
 خودت لنبوندی؟»
 لجمو در آورد. با بدجنی گفتم: «اگه زیاد بخوری، بالا

می آری ها!

چشم هاش چارتا شدو گفت: «به توجه که بالامی آرم؟»

گفتم: «بالانمی آوردي، بهت می دادم.»

گفت: «میگم بد».»

گفت: «بسته.»

گفت: «من سبب می خوام.»

گفت: «زیادیت میشه.»

مشتشوبرد بالا و به هو کوید به تهیگاه من و گفت: «حالانده.»

گفت: «دلت خنک شد؟»

جواب داد: «البته که خنک شد.»

سیگاری روشن کرد و دستشو گذاشت رو دلش. گفتم: «با زم

گرفت؟»

زیر لب غرید: «خفه شوا»

گفت: «انگشت بزن.»

عصیبانی شد و داد زد: «جَرْجِيَّرْ بِزْنِي وَلَدَالْزَنَا، خفه خون

بگیر!»

خندهم گرفت، هر وقت ببابام می گفت «خفه خون بگیر.» من خندهم

می گرفت. چند دقیقه ساکت نشستیم و هم دیگر و تماشا کردیم. ببابام گفت:

«تافردا بشینیم این جا!»

گفت: «اگه نمی خوای، پاشو وایستا.»

گفت: «خودت پاشو وایستا، من چرا وایستم؟»

گفتم: «من خوش دارم بشینم.»

زیر لب غرید: «پس زر زیادی نزن.»

گفتم: «من زر نزنم یاتو.»

چشمهاش چارتاشدو گفت: «به خداوندی خدا، چنان می‌زنمت که

دیگه بلند نشی‌ها!»

گفتم: «تسو که همیشه می‌زنی، مگه همین حالاش نزدی؟

بازم بزن!»

نگاهی بهم کرد، انگار که دلش بحالی سوخته بود. سرشو

انداخت پایین وزیر لب گفت: «جطوره بلندشیم و گشتنی تو کوچه‌های

دور رو ور بزنیم؟»

گفتم: «من حالشو ندارم، پاهام داره ضعف می‌رمه.»

دست کرد توجیب و چند سکه پول در آورد ودادیه من و گفت:

«برو چیزی بگیر بیا.»

بلندشدم و راه افتادم، هنوز وسط خیابان نرسیده بودم که دوباره داد

زد: «هی پسر، چیزی بخری که منم بتونم بخورم‌ها!»

برگشتم و گفتم: «خاطر جمع، به چیزی می‌خرم که همه‌شو تسو

بخوری، خوبی؟»

که چشم افتاد به زهرا که آنور نرده‌ها ایستاده بود و به من اشاره

می‌کرد. با عجله برگشتم. پای نرده‌ها که رسیدم زهرا قابل‌های رانشان

داد و گفت: «نگاه کن! نهار گرم!»

از نرده‌ها بالا رفتم و قابل‌هی روگرفتم، پیش از اینکه پایین بیام، بایام

خودشور سوند به من و قابل‌هی رو از چنگم در آورد و هن و هن کنان دو

دوباره نخزید پای جدول خیابان. زهران خندید و گفت: «پیر مردانگار خبلی گرسنه شه؟»

گفتم: «همیشه همین طوره..»

گفت: «کاریش نداشته باش، بیچاره‌س..»

گفتم: «من هیچ کارش ندارم، به من چه..»

خندید و گفت: «تو فقط بامن کار داشته باش، خب؟»

گفتم: «باشه..»

گفت: «می‌خوای تورو پسر خودم بکنم؟»

چیزی نگفتم. تو چشم‌ام نگاه کرد و گفت: «او نوقت واسهٔ زن

ی گیرم‌ها!»

بازم چیزی نگفتم. پرسید: «زن دوست داری؟»

گفتم: «نمی‌دونم..»

پرسید: «نمی‌دونی زن چه مزه‌ای داره؟»

گفتم: «چه می‌دونم..»

خندید و گفت: « طفلکی، یه ذره بیا جلو ترا»

جلو تر رفتم، صورتش را به نرده‌ها چسبانده بود، فاصلهٔ زیادی از همدیگه نداشتیم. بسوی تنده پیاز از دهنش بیرون می‌زد. لیشو بازو بسته می‌کرد و دندانها هاشو نشان من می‌داد. پرسیدم: «چرا این جوری می‌کنی؟»

گفت: «شوخی می‌کنم، شوخی دوست نداری؟»

خندیدم و گفتم: «چرا..»

چشمکی زد و گفت: «ای ناقلا، به چیزیت می شه ها!»

پرسیدم: «چی چی میشه؟»

گفت: «خوب دیگه، آدم می فهمه. تو حالا...»

حرفشو بربد، پرسیدم: «چی می خواستی بگی؟»

به شدت خندهید و گفت: «می خوای منو بگیری؟»

چند نفر از رو برو می او مدنده. زهر اخودشو عقب کشید و گفت:

«عصری میام سراغت، همینجا باشی ها! خب؟»

گفتم: «خب..»

بر گشتم پیش بایام که لقمه گنده ای زیر لپش بود و لقمه دیگری تو

مشتش. گفتم: «چه خبره؟ می خوای خود تو خفه بکنی؟»

سرشو انداخت پایین و چشماشو بست، و من فکر کردم که همین

حال می زنه زیر گریه. گفتم: «چه شد؟»

بادهان پر گفت: «به خدا لقمه اولمه..»

نگاه کردم نصف بیشتر قابلمه را لنبونده بود. لجم گرفت، لقمه

گنده تری برداشت و گذاشت دهنم.

بایام پرسید: «چی بهم می گفتین؟»

دهنم همچی پر بود که نمی توانستم حرف بزنم. بایام با خوشحالی

پرسید: «آها، حالا کی داره خودش خفه می کنه؟»

کفرم بالا او مدد، لقمه رواز دهنم در آوردم و پرت کردم و سلط خیابان

و گفتم: «کوخت بزنه!»

خندهید و گفت: «کسوفت خود تو بزنه، نعمت خدا رو چرا حروم

می کنی؟»

یهوری شد، پاهاشوباز کرد و قابلمه رو گرفت و سطپاهاش، لقمه‌ای رو که تو مشت داشت، دوباره بردنوی قابلمه، چرخوند و فشار داد و دوباره چرخوند و گنده ترش کرد و آورد بالا، تامی تو نست دهنشو باز کرد، لقمه همچی گنده بود که من حتم داشتم نمی‌تو نست تو دهنش جا بگیره. اما با بام پیچ و تاب غریبی به گردنش داد لقمه، با همه بزرگی تو دهنش جا گرفت.

عصری با بامحالش خوب نبود، پای دیوار در از کشیده بود و برینده
برینده نفس می کشید. بعد چندبار بالا آوردن، رنگش بر گشته، زرد شده بود،
پای چشم هاش بادکرده بود، پلک هاش می لرزید و دست هاش بی خودی
تکان می خورد. من نشسته بودم کنار جدول خیابان، او قاتم تلخ بود، حوصله
نداشت، منتظر بودم بایام خواب بر، بلندشم و سری به خیابان رو بروندی
بزنم که پردارو درخت بود درفت و آمد زیادی داشت. که صدای زهرارو
شنیدم، پشت ترده ها ایستاده بود و بانیش بازمومی پایید. بلندشدم و جلو
رفتم. با صدای لوسی پرسید: «چه کار می کردی؟»
گفتم: «هیچ کار.»

دست منو گرفت تو مشتش و گفت: «حوصله سر رفته؟»
جواب ندادم و دستم عقب کشیدم. دور برشو نگاه کرد و گفت:
«می خوای بیای تو، مریضخونه رو نمایشا کنی؟»
گفتم: «آره که می خوام.»

آخر نرده‌ها رونشان داد و گفت: «برو از اون تهپریبا این ور.»
راه که افتادم با بام زارید: «کندوم گوری می‌خوای بری؟»
گفتم: «خانوم می‌بگه برم تو.»

چیزی نگفت. من راه افتادم، به آخر نرده‌ها که رسیدم، رفتم رو
سکو، خودمو کشیدم بالا پریدم تو باع. زیرپایی من گودال بزرگی بود
و توی گودال مقدار زیادی ظرف و حلبي شکسته وزنگشده ریخته بودند
وازلای آت آشغالا دم گربه‌ای بیرون بود که بی خودی نکان می‌خورد.
چند قدمی نرفته بسوم که زهرا خودشو بهمن رسوند. نیشش باز بود و به
وری راه می‌رفت. او نوقت هر دواز پشت درخت‌ها ردشدیم و بیچیدیم
طرف ساختمانهای گنده‌ای که عده زیادی پشت پنجره‌ها نشسته بودند و
بیرون‌سو تماشا می‌کردند. زهرادرست من تو دست گرفت و گفت: «تو
میریضخونه او مده بودی؟»

گفتم: «ظهر که او مدم.»
گفت: «آره، راس میگی، ببینم تو میریضخونه رو دوس داری؟»

گفتم: «نمی‌دونم.»
گفت: «من که خیلی دوس دارم. خرتونخره، به‌آدم خوش
می‌گذره.»

گفتم: «بس خوبه.»
دستمو از دستش کشیدم بیرون. دو بسارة دستم و چسبید و گفت:
«بدار برات بگم میریضخونه چه جور جایه. میریضخونه همینه که هنس،
بعضی‌ها خیال می‌کنن میریضخونه جاییه که میریضا میرن او نجامي میرن و
یا خوب میشن. اما واسه‌ماها، میریضخونه جای خوبیه. یعنی به باعه، به باع

گنده، پسر درخت و پرگل، و ساختمان بغل ساختمان، اتاق‌ها پر آدم که همه روتخت‌ها دراز کشیده و وولمی خورن، حالاچه مرگشونه، بهمن و تو ربطی نداره. فقط همین جوری نگاشون کنی و دلت و اسهشون نسوze خوبه، اونوقت یرد کترای خوشگل، دخترای خوشگل، پرستار او آدمای جورو اجور. هر ساعت روز، بمحروم تماشا داره. اول صبح همه سینی صبحانه به دست می‌دون، نسون، چائی، قند، پنیر. بعدش دکترا میان، دکترا جوون و خوشگل، دختر امیان، همه شسته‌ورفه و بزک‌دوزک کرده عین برگ‌گل. اول از همه، به کم با همیگه لاس می‌زن. اونوقت کار شروع میشه، یعنی رئیس که وارد بشه، بدو بدشروع میشه، دوا میدن، سوزن می‌زن، مريضا ره می‌برن اتاق عمل، پاره می‌کنن، می‌دوزن، نزدیک ظهر که کار تموش شد، جمع میشند دورهم، میگن و می‌خندن، شیر قهوه می‌خورن، متلك میگن، شوخی می‌کنن، حتی رئیسای خبلی پيرم به پرستار جوون می‌خوان که پاهاشونو بمالن. کمرشون بمالن. اين جوريه که هميشه خوشحالیه، همه‌ش می‌خندن، دکترا می‌خندن، پرستار امي خندن، ماهام می‌خندیم، غير چند دکتر اخمو و بد عنق که دايم سرشون تو كتابه و با هيشكى نمى‌جوشن، عوض بگو بخند، با همه دعوا دارن. عوضش دیگرون، چه کييفها که نمى‌کنن . همین جوري نر و ماده خودشون بيه همديگه می‌مالن. اولش با لاس خشکه شروع میشه، بعدش دیگه پناه برخدا. دخตรา که خبلی زود عاشق میشن. عاشق دکترا اي جوون. با هاشون قرار مدار ميدارن، ميرن بپرون، می‌خورن، می‌زنن، می‌رقصن. و آخر شب‌ها ميرن خسونه هاشون، مست می‌کنن، کيف می‌کشن، آخر ششم بندو آب ميدن و برمی‌گردن. و روز بعد بپاوبين که بارو در

چحاله، اخمهایین، انگار دنیا روسرشون خراب شده، آب چشم و دهن و دماغ همه باهم قاطی، غش می کنه، ریسه میره، و کار کشته هاشون دارن دلداری میدن. دو سه روز دیگه آبها از آسیامی افته، خبلی زود عادت می کنن، او نوقت دیگه بلند کردنشون آسونه. گاه گداری هم عروسی پیش می آد. زن و شوهر هم میشن، بعد اون، دیگه خودشون نومی گیرن، انگار ازدماغ فیل افتاده‌ان. اما عصرها، عصرها مریضخونه سوت و کوره، مثل حالا، خبلی کم دکتر داریم. او نام دور هم جمع میشن، قمار می کنن، کتاب و مجله می خونن، بعضی هاشونم می خوابن، چند نفرشونم این ور واونور می دون و دادو قال راه میندازن. اما بیشترشون مرتب زاغسیاه خوشگلار و چوب می زنن. خبلی و فنام شده که تو تاریکی، بالای پله‌ها، پیچ راهروها، ماج و بو سه راه می افته، ما هام همین جوری سگک دو می زنیم هی می ریم آشپز خونه، می آییم بیرون، نظافت می کنیم، او قاچت بیکاری م چرت پرست می گیم و می خندیم، یه احمد سیا تو آشپز خونه‌س که هم درو می خندونه، ادای هم درو درمی آره، پدر سوخته هس، سالی چند تازن می گیره و طلاق میده، چند دوجین بجه ساخته و ریخته بیرون. میگه می خوام تمام دنیارو پرسو سک بکنم. خبلی از باجی‌های مریضخونه رو صیغه کرده، صیغه چند ماهه، چند روزه، حتی چند ساعته. اما هر کاری کرده دستش به سن نرسیده. یه عده هم اینجا هستن که مال بیرون، کار می کنن، در آمدشونم ازما خبلی بیشتره، واسه او نا خبلی خوبه، حاضر غایبم که تو کار نیس، هر وقت دلشون خواس میان، هر وقت دلشون خواس میرن. اگه تو یه کم حوصله بکنی و درنری، پسر خوبی باشی و خاله تو دوس داشته باشی، واسه تو هم یه کاری دست و پا می کنم که خوب

بخاری و بچری و گردتو کلفت بکنی. امانکنه بعدش بزنی و...»
به مرتبه دست منورها کرد. رسیده بودیم پشت انباری، رودرروی
مرد لاغری که سبیل باریکی داشت، دست به کمر، ایستاده بود و دادمی کشید:
«پدرسگا، پدرسگای بسی شرف، اگه فردا از کار بسی کارتون نکردم
او نوشت!»

زهرا جلو رفت و پرسید: «آقا امامی چی شده؟»
بالاخم و تخم جواب داد: «دبیگه می خواستی چی بشه؟ تمام این
دیو ثان فقط خوردن و خوابیدن بدلدن. همه شون رفتهن مرخصی، به نفرشون
پیدانیس که بره مرغ و تخم مرغ تحولی بگیره بیاره، آقای مدیر هم که
ماشاء الله، دنیارو آب ببره، ایشونو خواب می بره.»

زهرا آگفت: «نمیشه اسماعیل آقا رو بفرستین؟»
آقا امامی آگفت: «اوندزد پدرسگو بفرستم که بره نصف شوبذد
و بعدم بزنه زیرش که بهمن چه مربوطه؟ من که مال انبار نیستم؟»

زهرا آگفت: «به شاگرد آشپز همراهش کنین.»
آقا امامی موهاشو چنگک زد و آگفت: «هیشکسی نیس، هیشکی
نیس، همه کار دارن. کار کمرشونو بزنه، نون دولت حسرو مشون
باشه.»

که به دفعه چشمی افتاد به من و همچی زلیزد تو چشم که به قدم
عقب رفت و بیاد آقا گیلانی افتادم.

بعد رو کرد به زهرا و پرسید: «این پسر جوون کیه؟»

زهرا آگفت: «پسر خوارمه، تازه از ولایت او مده.»
پرسید: «هوش و حواسش سرجاس؟»

زهرا گفت: «آره بدنیس، خوبه.»
 آقا امامی پرسید: «می‌تونه با اسماعیل بره و بر گرد؟»
 زهرا گفت: «البته که می‌تونه.»
 نفس راحتی کشید و گفت: «خیله خب، خیله خب، درس شد، عالی شد.»
 باعجله رفت تو. زهرا گفت: «هوش و حواس تو جمع بکنی‌ها!»
 گفتم: «من که نمی‌تونم...»
 زهرا دوید و سطح حرف من: «کاری نداره، سوار ماشین می‌شی، میری و بر می‌گردد.»
 گفتم: «آخه ببابام!»
 گفت: «من بهش خبر میدم.»
 منتظر ایستاده بود که آقا امامی بانیش بازآمد بیرون و گفت:
 «تلفن زدم، الانه می‌آد.»
 بعدازم پرسید: «اسمت چیه؟»
 گفتم: «علی.»
 گفت: «به حق مولا علی که تو دزد از آب درنیای؛ بیاتو بیینم.»
 رفتم تو، انباری بزرگی بود، همه‌جا پر صندوق و خسارت پرت
 فراوند که روحه انباشته بود. منو کشید پای چند جعبه که عکس مرغی
 روش کشیده بودند و شکم مرغ پر تخم مرغ بود. او نوشت بهم گفت: «بیست
 تا از این جعبه‌ها باید تحولی بگیرین.»
 پرسیدم: «از کجا؟»
 گفت: «از مرغداری، شمردن که بلدى؟»

گفتم: «البته که بلدم.»

یکی زد به پس گردند و با خنده گفت: «آی جیگوری ییگوری!
بیست تا از این جعبه‌ها و صد تا مرغ کشته، خب؟»

گفتم: «خیله خوب.»

انگشتیش راتو هوا نکان داد و گفت: «نوراه نداری اسماعیل مادر
به خطای چیزی کش برها.»

گفتم: «من که زورم بهش نمی‌رسه.»

گفت: «نمی‌خواهد باهاش دریافتی، اگه چیزی رو جابه جا کرد،
می‌ای بهم خبر میدی.»

گفتم: «خب.»

او مدیم بیرون. ماشین سفیدی او مده جلو انبار استاده بود و مرد
سبیلوئی کنار ماشین باز هر احرف می‌زد. آقا امامی با صدای بلند گفت:
«اسماعیل آقا، قربونت برم، بیا این حواله رو بگیر و با این جوون برو
مرغ خیال، وزودم بر گرد.»

اسماعیل آقا جلوتر او مدد و کاغذی رواز دست آقا امامی گرفت و
سر اپای منو و رانداز کرد و گفت: «راه بیافت.»

اول خودش، بعد من سوار شدم. ماشینوراه انداخت. کاغذ آقا امامی
را که لای دندان‌ها گرفته بود، مچاله کرد و چناند توجیب شلوارش. از
خیابان اصلی مريضخونه که می‌گذشتیم، مريض‌ها او مده بودند و بالباسهای
سفید چروک خورده و دمپائی‌های رو باز که انگشت‌های همه‌شون بیرون بود،
نشسته بودند رو نیمکت‌های پای چمن. دم در که رسیدم احمد آقا
در را باز کرد و با صدای بلند گفت: «بادست پر بر گردین‌ها!»

و اسماعیل آقا زیر لب غرزد: «آره اروای عمهات.»
تو خیابان اصلی که افتادیم، من بامو دیدم که پای نرد ها چم با تمه
زده سر شو گذاشتند بود رو دو زانو. از مر بضمونه که دور شدیم
اسماعیل آقا دوباره منو و راند از کرد و گفت: «تودیگه کی هستی؟»

گفتم: «خواهر زاده خالع زهرا.»

بابد اخلاقی زیر لب غرزد: «خواهر زاده زهرا کارما به کجاها

کشیده.»

دوباره رو به من کرد و گفت: «حالا تورو گذاشتند که منو پای؟»

گفتم: «نه به خدا.»

عصبانی تشرزد: «قسم نخور بچه، من که خر نیستم.»
نخواستم لجشو در بیارم، چیزی نگفتم. به خیابان دیگه‌ای که
پیچیدیم دوباره رو به من کرد و پرسید: «قراره تو انبار کار کنی؟»

گفتم: «معلوم نیس.»

سری تکان داد و گفت: «تو و امثال تو هالوها به درد اون پدر سگ گذازد
می خوردین که بتونه انباره بچایه وبالا بکشه.»
بازم چیزی نگفتم. مدتی که رفیم با صدای آروم تری گفت: «حالا

فری بیش خبر بیلدی؟»

گفتم: «به من چه که خبر بدم.»

بدجوری نگاهم کرد و گفت: «آره جون خودت، می خواهی ازم
حروف بکشی؟»

گفتم: «نه آقا، من...»

داد کشید: «من آقا نیستم، اسم من اسماعیله، فهمیدی؟»

می دونستم اسمش اسماعیله، چیزی نگفتم و اخم کردم، او هم اخم کرد. وارد خیابان باری کی شدیم. سیگاری روشن کرد و پرسید: «چند ساله جوون؟»

گفت: «نمی دونم.»

پوزخندی زد و گفت: «حالا مثلاً بہت برخورد؟»

گفت: «چی چی برخورد؟»

گفت: «اچه می دونم چی برخورد، بهدر لکه برخورد.»

گفت: «باشه.»

گفت: «نگو باشه، جواب مردونه بدده.»

پرسیدم: «جواب مردونه دیگه چیه؟»

گفت: «وقتی من میگم بدترک، تو باید بگی بدترک هم بری و بر نگرددی. اگه من جواب بدتری دادم، تو باید بدتر ترشو بگی. عوض یه فحش باید صد تسا فحش بدمی. اگه م دست به یقه شدیم، نباید از میدون دربری و نباید بمخوری. اگه من یه سبلی تو گوش توزدم، تو باید یه مشت قایم بکویی زیر چونه من. این کاراو نکنی، همیشه تو سری خوری، و آدمای تو سری خور به درد این جهنم دره نمی خورن. خب چی مبگی؟»

گفت: «اینی می خوای فحشت بدم؟»

خندید و گفت: «نه پسر، می خوام بدونم که حرف بدی می زنم؟»

گفت: «نه خوبه، خیلی م خوبه.»

خوشحال شد و گفت: «بعضی ها خیال می کنن که اسماعیل خله، دیرو نس. نمی دونم که خیلی چیزا سرش میشه، خب، بالاخره نگفتی

چند مالته.»

گفتم: «شونزده، هفده، درست نمی‌دونم.»

گفت: «هیکلت که خیلی درسته.»

من چیری نگفتم که یك دفعه نعره‌زد: «اخماتو واکن پسرا این چه ریختیه؟»

از جا پریدم و او زدزیر خنده و پیچید تو به خیابان دیگه، تندتر کرد

و برسید: «می‌دونی اسم این خیابون چیه؟»

گفتم: «نه، از کجا می‌دونم؟»

گفت: «خیابون مهریان.»

گفتم: «خب؟»

گفت: «خب که خب، منظورم اینه که بهمن و توچه فرق می‌کنه که اسم این خراب شده چی هس. راست راستی فرق می‌کنه؟.»

گفتم: «نه که فرق نمی‌کنه.»

گفت: «بگو جون تو!»

گفتم: «جون تو!»

که اخمه‌اشو کرد توهم و گفت: «خیلی نامردها، بهمین زودی جون منو قسم خوردي؟»

گفتم: «خودت گفتی.»

گفت: «خودم گفته باشم، معرفت تو کجا بود؟ حداقل تعارف می‌کردی و می‌گفتی جون خودم. می‌دونی نامردا ایسن کاره‌ن، جون خودشونو بیشتر از جون دیگرون دوسدارن.»

دوباره پیچیدیم به یه خیابان دیگه که آفتاب از رو برو می‌تايد

و بد جوری چشم مان رامی زد. من بر گشتم و عقب ماشینو نگاه کردم که دونیمکت سیاه در دو طرف بود، بابند و تسمه و حلقه و خرت و پرت زیاد و چیزی مانند تابوت در وسط، بایک شمد خونی روشن. اسماعیل آقا با صدای بلند گفت: «چی چی رونگاه می کنی؟» پرسیدم: «اینا چبه؟

گفت «کافتا! ولش کن، حالا بگو بینم اسم این خیابون چبه؟» وارد خیابان وسیعی شده بودیم که پردارو و درخت بود و من نمی دونستم کجاست که اسماعیل آقا با مشت زد روزانوی من و گفت: «ازوربی خودی نزن، محاله بدلونی. می دونی چرا؟ و اسه این که اسم خارجی داره، تو اسم خارجی بلدى؟ ها؟ جون من بلدى؟» گفتم: «نه جون خودم.»

خوشحال شدم گفت: «بارک الله، از این همه معرفت خوشم اومد. زنده باشی پسر، حاضرم بر گشتنی دوتا آبجو با هم بخوریم. تو تا حالا لب زدی؟»

گفتم: «نه.» گفت: «حالا که نخوردی، حاضر نیستم او لین گیلاسو از دست من بگیری. موافقی؟» گفتم: «باشه.»

گفت: «اگه منم می خورم، و اسه اینه که به خودم می گم چران خورم؟ می گه نه آخرش باید بتر کم؟ پس بخورم و بتر کم. می دونی؟ روزگار، خیلی مادر قحبه س. آدمیزاد ول معطله، هیچ چی نیس که آدم به عشق اون زنده بمنه. مثلاً تو خودت، ول معطل نیستی؟ اگه نیستی، بگو نیستم.»

گفتم: «چرا، هستم.»

گفت: «همه آدم حساباً این جورین، او نوقت بیاونگاه کن! مثلاً همین امامی پدر سوخته، به اندازه هزار تا خر خربت داره و خیال می‌کنه که انبار داری کار خیلی مهمیه. یه روز صدام کرد و گفت: «اسماعیل آقا، می‌دونی که پنج انگشت یه دست به اندازه نیس؟»

گفتم: «می‌دونم.»

گفت: «آدمام همین جورین، یکی بالاس، یکی پایینه، یکی بزرگه یکی کوچکه، یکی آفاس، اون یکی گدا.»

گفتم: «آفاما! توهم می‌دونی که هر دستی پنج انگشت داره؟»

گفت: «می‌دونم.»

گفتم: «خیال نمی‌کنم بدونی، اگه می‌دونستی کوچکی بزرگی رو بعرخ مانعی کشیدی!»

گفت: «مثلاً تورانده آمبولانس با یه تمیسار یکی هستی؟»

گفتم: «البته که هستم.»

گفت: «حتماً و تخت مرده شورخونه.»

گفتم: «جسارت‌هه آقا امامی، هر چی که بیگی هم‌دش چرنده، بیخشین‌ها، خیلی م چرنده. آدمیزاد فقط با فهم و شورش آدمیزاده، بقیمهش مالیده.»

گفت: «درسته، اگه سمن فهم و شورم اندازه تو بود، دیگه انباردار

نمی‌شدم، می‌شدم راننده.»

گفتم: «آره جسون خودت، سرفبر آقا او نقدر آدم با فهم توهم می‌لولن که شورصدتا از اون بالائی‌ها پای شور بکی شون

نمی‌رسه.»

گفت: «حیف که قلچماقی، والا یکی می‌زدم تو گوشت.»

گفت: «انترس، بزن، من دوستدارم بالایی‌ها منوبزنن.»

پرسید: «اگه بزنم چه کارم می‌کنی؟»

گفت: «هیچ چی، گردن تو می‌شکنم.»

بورشد ورنگش پرید، عقب عقب که می‌رفت، گفت: «کجا در
میری ابیاردار؟ بیابازم بگو.»

یک مرتبه زد روزانوی من و پرسید: «این جا کجاست؟»

وارد یه خیابان خاکی شده بودیم که از دو طرف باریکه آبی
می‌گذشت وزن‌ها داشتند ظرف و لباس می‌شستند و در شکه بی‌اسی در
پیاده رو افتاده بود که بچه‌ها بالارفته سوارش شده بودند. اسماعیل آقا
ترمز کرد و گفت: «رسیدیم!»

من پیاده شدم. اسماعیل آقا اشاره کرد. جلو رفتم وزنگ یک در
آهنه بزرگو زدم. در نیمه باز شد، مرد فدکوتاهی که دستمالی به سر
بسته بود، کله‌شو آورد بیرون و تا ماشینو دید، هردو لنگه درو باز کرد.
ماشین رفت تو، من رفتم. جای در ندشتی بود، با چند ردیف ساختمان بغل
هم و استخر بزرگی با آب سبزرنگ و لزج و یک تلمبه آهنه گنده که سه
برابر به آدم قد داشت. اسماعیل آقا او مدپایین و بیابار و چاق سلاستی کرد
و پرسید: «ارباب کجاست؟»

بارو گفت: «بشت شماره سه.»

باهم راه افتادیم. از جلو ساختمان‌ها که رد می‌شدیم، اسماعیل آقا

زیر لب گفت: «نگاه کن، مرغارو نگاکن. دهزار، بیست هزار، اگه

گفتنی اینا تو شکم کیا سرا زیر میشه؟ پناه بر خدا.»
 چند نفر که دستمال به سر بسته بودند با غریبیل‌های خالی او مدنداز
 جلو مارده شدند. دور زدیم، پشت یکی از ساختمان‌ها محوطه بازی بودو
 عده‌ای دور چاه بمزرگی حلقه زده بودند. مرد خپله‌ای که تسمه بافت‌های
 بسدست داشت تا مارو دید با صدای بلند گفت: «بیا بین، بیا بین
 شاهد باشین، اگه حاج زمردی جهود ممالک، لج نمی‌کرد، این طوری
 نمی‌شد.»

جلو رفیم و توی چاه رونگاه کردیم. یارو زد به پشت اسماعیل
 آقا و گفت: «اون جارو»

بر گشتبم عقب، هفت هشت مرد دستمال به سر که با چهشلوار شونو
 بالا زده بودند، با غریبیل‌های پر، پر جوجه‌های کوچولو، ترو تمیز پیش
 می‌او مدندا. اولی تارسید، غریبیلشو توی چاه خالی کرد، وجوجه‌ها با
 پرهای نیمه باز توی چاه سرا زیر شدند، صدای جیر جیرشان تا او استط
 چاه شنیده شدوا و نوقت فریاد جوجه‌های غریبیل بعدی صدای اولی هار و خفه
 کرد. اسماعیل آقا گفت: «ارباب اینا...»

که یارو پرید و سطح حرف اسماعیل آقا و گفت: «هیچ کارشون
 نمی‌تونم بکنم. جلو ضررو از هر کجا بگیری منعنه. حالا ببینم کی تو
 این معامله ضرور می‌کنه.»

غریبیل‌ها خالی شد و غریبیل به دست‌ها بدبو بدبو بر گشتدند. به غریبیل
 یکی شون جوجه‌ای آویزان بود که کنده شد و افتاد رو شاخ. و من این پا
 اون‌با کردم و بواشکی ورش داشتم و گذاشتمنش توجیهم. اسماعیل آقا
 کاغذ و داد دست ارباب و ارباب چیزی زیرش نوشت و داد دست پیر

مرد لاغری که کلاه‌حصیری پاره‌ای به دست داشت. راه افتادیم، ساختمانو که دور می‌زدیم چند مرد دیگه رو دیدیم که با غربیل‌های پر، از ساختمانی بیرون او مذند. تویکی از غربیل‌ها جو جو جه سیاهی بود که با پرهای بلند، رو جوجه‌های سفید نشسته بود و با وحشت جیغ می‌کشید. جعبه‌هارو از انبار گرفتیم و بار ماشین کردیم و راه افتادیم. اسماعیل آقا سیگاری روش کرد و گفت: «بدرسگا!»

و من زیر لب گفتم: «حیوان‌نکی‌ها!»
اسماعیل آقا گفت: «خبرداری که بعد روشون چی می‌ریزن؟ بذار بریزن.»

تسو لب رفت. و سین دست کردم تو جیب که صدای جوجه کوچولو در اومد.

اسماعیل آقا بر گشت و گفت: «آی فلان فلان شده، بیارش بیرون نگاش کنم.»

آوردمش بیرون، مینهش عین‌به گره کوچولو زیر انگشتاتی من می‌تپید. اسماعیل آقا سیگارشو از پنجره انداخت بیرون و جوجه رو ازم گرفت و ماچش کرد و گفت: «حیف که نمی‌شه بر دش مریضخونه، فوری یه توبیخ‌نامه و اسه‌تو و یه توبیخ‌نامه و اسه‌من صادر میشه.»

پرسیدم: «پس چه کارش کینم؟»
جو جه روداد دست من و گفت: «صبر کن، سرراه میریم پیش علی بیگ، من دو سه گیلاسی می‌زنم که سر دردم خوب بشه و توهم یه چیزی زهر مارمی‌کنی که دل دردت خوب بشه. اونوقت بهش می‌گبم که این کوچولو رو و اسه مانیگردار، علی بیگ خیلی خوبه، هیچ وقت

نه نمیگه. خوبم بهش می رسه، من و تو هم هفته‌ای یه بار سری بهش می زنیم
واحوالشو می پرسیم. خب؟»
گفت: «خب،»
و پیچیدیم تونه خیابان دیگه.

شب شده بود که من با بامو اون ور خیابان، کنار جرز به مغازه پیدا کردم. چنگوله شده بود و سیگار می کشید. تامنودید داد و هوار راه انداخت: «ای ولدان، تخم حروم، سگ مسب، بی ناموس، نامرد، تا حالا کجا بودی؟»

گفتم: «با اسماعیل آقا رفته بودم.»

حرص و جوش خورد و گفت: «غلط کرده بودی، مثلًا تو عساکش من بد بخنی که ولم می کنی و بی خیر می ری؟» پرسیدم: «امگه زهرا بہت نگفت؟»

سرشو تکان داد و گفت: «چرا، اما بهتر بود که خودت می گفته. حالا چی گیرت او مد؟»

گفتم: «هیچ چی.»

نیم خیز شد و پرسید: «هیچ چی؟ دست از پادر از تر رفتی و دست از پادر از قرم بر گشته؟»

گفتم: «آره به خدا، قرار نبود چیزی بهم بدن.»

به هوجستی زد و مجمو گرفت: «یا الله زود باش در آر.»

گفتم: «چی چی رو در بیارم؟»

گفت: «پولارو، هر چی که گیرت او مده.»

خود مو از چنگش رها کردم و گفتم: «همه ش به بیاله لو بیا اسماعیل

آفابرام خرید که...»

حرف موبایل و پرسید: «چه کارش کردی؟»

گفتم: «خوردمش.»

گفت: «از هر مار می خوردی، کوفت می خوردی، چرا واسه من

نباوردی؟»

گفتم: «چی می خوای برم واسه ت بخرم؟»

گفت: «چند شندر غاز پول داریم اونم بریم و چیز بعزمیم؟»

گفتم: «بریم پای فردها، شاید زهراء چیزی واسه من بیاره.»

بلند شد، هر دو رفیم اون ورخیابان، با غ تاریک بسود، فقط

ساختمانها و اتاق های مریضخونه روشن بود، ماشینی که به خیالم ماشین

اسماعیل آقا بود، از پای انباری دور زد و تو تاریکی ناپدید شد، چند بار بالا

و پایین رفیم، تایه سباهی پشت درختای مریضخونه تکان می خورد با پام

می گفت: «او مده.»

و خبری نمی شد، آخر سرگرو لند با پام در او مده: «کجا موند؟ بس چرا

نمی آد؟ مگه نمی دونه گشمه؟»

من گفتم: «شاید نمی دونه.»

بازوی منو گرفت و گفت: «حالا که نمی دونه با هاس برس و خبرش

کنی. «

گفتم: «این وقت شب نمیدارن.»

گفت: «چطور نمیدارن؟ حتماً میدارن.»

و کشان کشان منو بردپای در. احمد آقا بادونفر دیگه نشته بود

رو تخت و قلیان می کشیدند. از لای نرده‌ها صداش کردم: «احمد آقا،
احمد آقا!»

هر سه بر گشتند و مارو نگاه کردند. احمد آقا جایه‌جاشد و پرسید:

«کیه؟»

گفتم: «بیا درو واکن.»

نی قلیانو داد دست یکی و پاشد و او مدد، تامنوا دید گفت: «توئی

پسر؟ چی می خوای؟»

گفتم: «با خالهم کار دارم، می خوام برم پیشش.»

گفت: «این وقت شب؟»

که ماشینی دور زد و او مدد جلو در، و نورش افتاد تو صورت احمد

آقا. احمد آقا گفت: «هاخوب شد، با این می فرستمت تو!»

هر دولنگه درو باز کرد و رفت جلو و گفت: «سام علیک، بی زحمت

این پسره رو جلو شماره سه پیاده کنین.»

در عقبی ماشینو واکردم و پیش از این که سوارشم صدای دور گهای

گفت: «مواظیب جعبه باش پسر!»

یک جعبه، پرشیشه‌های خون، رو صندلی عقبی گذاشته بودند.

آهسته نشستم و چشم تو آینه افتاد به نیمرخ آقا گیلانی که چسب

سیگاری کت و کلفتی لای دندانها گرفته بود. تادر و بستم راه افتاد. آهسته

جلومی رفت وزیر لب‌چجزی روز مزمم می‌کرد. نرسیده به ساختمان سه، آینه روکج کرد و چند بار به من خبر شد و پرسید: «تورو کجا دیدمن؟»

گفت: «امروز صبح دیدی.»

پرسید: «بار چندمت بود؟»

گفت: «اول.»

گفت: «او، پس هنوز خیلی کار باهم داریم.»

جلو ساختمان سه که رسید ترمذ کرد و گفت: «بیر پایین!»

و من بریدم پایین. اونوقت سرعت گرفت و دورشد و پیچید تویه خیابان دیگه. من در شبشهای رو هل دادم و رفتم تو. هیشکی تو راهرو

نبوی. آهسته رو نک پاجلو رفتم و می‌خواستم در انافق زهرا رویزنم که سروصدای چند نفر از بالا شنیدم، گوش خوابوندم، صدای زهرا

بود که بلند بلند می‌گفت: «خاک توسرت کتن زنیکه گنده. حالاتا پای

پله‌ها بیا، بعدیه کارش می‌کنیم.»

باعجله رفتم بالا، پاگرد پله‌هارو که دور زدم، زهرا رو دیدم که با زن‌چاق دیگه‌ای در دو طرف یه تابوت ایستاده بودند. زهرا تامنودید، گل

از گلش شکفت و گفت: «توئی؟ خدارو شکر، زود بیا بالا؟»

ورو کرد بعن دیگه و گفت: «حالا برو گور تو گم کن، چار سال

آز گار تو مریض خونه‌ای و هنوز از مرده می‌ترسی؟»

زنیکه چاق، عقب عقب رقت تویکی از انافق‌ها، وزهرا البخند زدو

گفت: «هیچ خجال نمی‌کردم سروکله‌ت این جاییدا بشه، کمک کن این

مرحومو برسویم مسجد، بیینیم چی میشه.»

تابوت سو بلند کردیم و سر از برشدیم. من دولا شده بودم وزهرا

آرنج هردو تا دستشو تاکرده بود که مرده سر تحوره. پاگرد پله‌ها، دو دختر دست در گردن هم بالامی او مدنده، تامارو دیدند، همیگه رورها کردنده و کنار کشیدند. زهرابا صدای کلفتی گفت: «فاتحه؟»

خندید و تابوتو گذاشتیم زمین، دخرا با ترس دور زدند و یکی که دستمال قرمزی دور گردن بسته بود پرسید: «چهش شده؟»
زهراء گفت: «با هزار ایل دست به گردن شده.»

و دوباره خندید. دختر دیگه زدبه بازوی اولی و گفت: «بریم.»
زهراء گفت: «برین، ولی به اون ناطی آپارتی بگین که خودشو زیادی لوس نکنه. اگه خواه رزاده نیومده بود، من این لنده هورو چه جوری می‌بردم پایین؟»

هردو منو نگاه کردنده و با عجله رفند بالا. تابوتو بلند کردیم و سرازیر شدیم. زهراء با لگد نرده هائی رو که پایین بسود باز کرد، از پله‌های نموری پایین رفتم و رسیدیم به تاریکی. زهراء پرسید: «خسته شدی؟»

گفت: «نه.»

گفت: «یواشکی بذار پایین و کلید بالاسر تو بزن.»
و من همین کارو کردم. زهراء دوباره باللگد، در کوتاهی رو باز کرد وارد شدیم. زیرزمین نیمه تاریکی بود، پر خрут و پرت، چند تخت شکسته روهم و بالای تخت‌ها چند بخاری و سه پایه و میله‌های آهنی، و کنار تخت‌ها چند تابوت و رویکی از تابوت‌ها مرده‌ای که شعله‌ای روش کشیده بودند و پاهاش از پایین شمد بیرون بود. و آخر زیرزمین، انگار یکی ایستاده بود که سرنداشت و من درست نمی‌فهمیدم که چی هست،

جلو تر رفیم و مرده را پهلوی مرده دیگه گذاشیم. زهرا چرخی زدو دروبست و برگشت پیش من و گفت: «خوب شد، خیلی خوب شد.»

پرسیدم: «چی خوب شد؟»

گفت: «که تو او مدل اینجا.»

گفتم: «من او مدل یه زیر انداز و اسه بابام بگیرم.»

گفت: «زیر انداز میدم، رو انداز میدم، هر چی م بخواه میدم.»
یه دفعه رفت طرف مرده اولی و فرآنی رو که رو سینهش بود، ور داشت و گذاشت رو سینه مرده دومی و گفت: «اون دیگه بسته. مگه نه؟»
جلو اومد و دستشو انداخت دور کمرم و خندید. گفتم: «چرا همچی می کنی؟»

گفت: «مگه کار بدی می کنم؟»

گفتم: «بابام منتظرم.»

گفت: «ترمس، دیر نمیشه.»

چونه منو ماج کرد. گفتم: «من دیگه میرم.»

گفت: «نه، نه، و اسه چی بری؟»

گفتم: «دیر شده، باید برم.»

گفت: «او مدل نسازی‌ها، حالا که می بینی وقت شه، می خوای بز نی و در بری؟»

دستمو گرفت و کشید. مرده‌ها رو دور زدیم و نشستیم رو لب‌تختنی که پارچه سیاهی روش انداخته بودند. دستشو گذاشت رو زانوی سن و

پرسید: «می خوای شوهر من بشی؟»

گفتم: «این حرف‌ایجیه؟»

گفت: «این حرفا که خوبه، مگه نه؟»
ولبوما جکرد و دستشو از زیر پیره نم آورد و گذاشت رو شکم
و پرسید: «زن دوست نداری؟»

گفتم: «نعمی دونم.»

پرسید: «هیچ وقت نبودی؟»

چیزی نگفتم، واو، تندتند دستشو رو شکم من می چرخاند و
می گفت: «اگه بدونی چقدر خوبه، همیشه دلت می خواهد داشته
باشیش.»

بعد یهوری شد و پاهاشو برد بالا و دراز کشید رو تخت و با بهتکان
مرا هم کشید و انداخت رو خودش و صورتشو چسباند به صورت من و
گفت: «من از بجه سالاش خوشم می‌آم، پیرا فایده ندارن، هر چی
جرون‌تر، همو نقدر ماما نی تر و تولد برو تر.»

دستشو حلقه کرد دور گردن من و پاهاشو برد بالا و گذاشت دو
طرف بدن من. گفتم: «بذر من برم.»

گفت: «نه، نه، فرو، بمون، بمعون پیش خالهات.»

گفتم: «بابام منتظره.»

گفت: «بزار باش، می خوام بہت خوراکی بدم، می خوام بہت
سیب بدم، گلابی بدم، انار بدلم، می خوام بہت زیرانداز بدم.»

خواست کمریندمو باز کنه که داد زدم: «چرا همچی می کنی؟»

که دهانمو گرفت و گفت: «هیس! چه خبرته حنگ خدا؟»

آرام شدم و او با صدای نرم و آهسته گفت: «اگه اینکارونکنم که
چیزی بہت نمیدم. تازه خیلی‌ها دلشون می خواهد که جای تو بودن، ولی

من فقط با تو از این کارا می‌کنم.»

دوباره دستش رفته بود رو کمربند من که گفت: «من می‌ترسم.»

پرسید: «از چی می‌ترسی؟»

یه هو از دهنم در رفت: «از آفگیلانی.»

گفت: «خوب، همه ازاون می‌ترسن، تازه اون که این جا نیس.»

گفت: «اگه یه هو پیداش بشهچی؟»

که صدی پایی از پله‌ها شنیده شد. من باوحشت گفت: «او مرد!»

هردو از جا پریدیم، زهرا باعجله خودشومرت کرد. منهم همین

کارو کردم. در باز شد، دوزن چاق دیگه که دو طرف تابوتی را چسبیده

بودند وارد شدند. اولی تامارو دید جیغ کشید وزهرا گفت: «ترس،

ترس، من، زهرا، مال بخش سه.»

آن دو مرده رو زمین گذاشتند وزنی که جیغ کشیده پود چمباتمه

زد و دستشو گذاشت رو قلبش، و دومی که با تعجب منو وزهرا رونگاه

می‌کرد پرسید: «شماها این تو چه کار می‌کنین؟»

زهرا گفت: «هیچ چی، مام مثل شما، این یکی رو آوردیم

پایین!»

ومرده‌ای رو که آورده بودیم نشانداد. زن اولی نالید: «الهی ذلیل

بشی که زهرا ترك شدم.»

زهرا گفت: «خالک تو سرخرت کنن، تو هنوز می‌ترسی؟»

زن دومی منو نشانداد و پرسید: «این دیگه کیه؟»

زهرا گفت: «خواهر زاده مه، فاطمی جون به جون شده حاضر

نشد کمک کنه و این طفلکی بخاطر من مجبور شد مرده کشی کنه.»

من وزهرا به طرف بیرون راه افتادیم، از پله‌ها که بالا می‌رفتیم،
زن دومی با کنایه پرسید: «زهرا، راست راستکی خواهرزاده‌نه یا کلکی
تو کاره؟ این تن بمیره راستشو بگو!»

۵

بغل دست نوبتی هامتنظر بودم که با بام او مدمیرون. جور غریبی خمیده بود و می‌لرزید، دستشو تکیه داد به جرز دیوار و صدام زد: «هی، کره خرا!»

بلندشدم و جلو رفتم، دستشو انداخت دور شونه‌ام و گفت: «واي که دارم می‌میرم..»

پرسیدم: «چطور شد؟»

گفت: «می‌خواستی چطور بشه؟ دل و جیگرم داره می‌آد بالا.» از پله‌ها که آوردمش پایین نتوانست جلو خودشوبگیره، حالش بهم خورد، دولا شد و سرشو برد پایین و بالا آورد و تکه‌های رنگ وا رنگ ولزجی ازدهنش ریخت روچمن. گفتم: «بیین چه کار کردی؟ الان می‌آن پدرمونو درمی‌آرن.»

چشماشو بست و نالید: «دیگه چی چی رودر می‌آرن؟ دیگه چیزی نمونده که درمی‌آرن.»

رنگش پریده بود و عرق از سرو صورتش می‌ریخت پایین. منتظر

شدم، نفستش جا او مسد، بلندشدم و از مریض خونه او مسديم بیرون و نشتم پشت نردها. پرسيدم: «چه کارت کردن؟»

سرشو تکه داد بدیوار و گفت: «تشنمه، خیلی م تشنه».

گفتم: «برم آب بیارم؟»

گفت: «آب نه، به چایی داغ برام بیداکن.»

گفتم: «چایی رومن از کجا بیارم؟»

بکی از سه‌نفری که بغل دست ما نشسته بود گفت: «ما داریم.»

از توی یهظرف، پاله‌ای روپر کردداد دست با بام، و بغل دستیش

از من پرسید: «برقیه؟»

گفتم: «آره!»

گفت: «همه بر قیا مرده چایی ن، چه حکمیته؟ نمی‌دونم.»

بلند شدم و راه افتادم، جلو در مریضخونه چشم افتاد به آقای

جوانی که تو ماشینی نشسته بود وزل زده بود به حیاط مریضخونه، تا

منو دید اشاره کرد، جلو که رقم پرسید: «تو مال کجایی؟»

گفتم: «همین دورورا.»

پرسید: «میدارن بری تو مریضخونه؟»

گفتم: «آره که میدارن.»

گفت: «بارک الله پسر، این نامه رو بگیر و برو بخش چهار، خانوم

نجاتو بیدا کن و اینوبده و جوابشو بگیر و برگردابن جا، خب؟»

گفتم: «باشه.»

پرسید: «بادت نمیره که؟»

گفتم: «نه، نه. گفتنی خانوم نجات؟»

گفت: «آره، یده تو منی بیش من داری‌ها.»

کاغذو گرفتم و رفتم تو. احمد آفا که جلو همه رومی گرفت چیزی
به من نگفت. زدم و از وسط کاج‌ها گذشم و رسیدم بخش چهار. جلو
ساختمان شلوغ بود، روپله‌ها عده‌ای کاغذ به دست نشسته بودند و چند
نفر هی غر می‌زدند و بدبو بیراه می‌گفتند. پای پله‌ها خانم‌جوانی رو دیدم
و گفتم: «خانوم نجات؟»

سرتا پای منو و رانداز کرد و گفت: «بروطیقه اول، اتفاق اول.»
پله‌ها را رفتم بالا و رسیدم اتفاق اول، درو باز کردم. زن جوان
و خوشگلی پشت میز نشسته بود و داشت تو آینه چشم و ابروی خودشو
نمایش می‌کرد. منو که دید پرسید: «بله؟»

گفتم: «خانوم نجات؟»

با افاده جواب داد: «فرمایش؟»

جلورفتم و کاغذو دادم دستش که باز کرد و خواند و بعد پرسید:
«کجاس؟»

گفتم: «جلو در، تو ماشین.»

ساعتشو نگاه کرد و گفت: «الآن که نمیشه.»

پرسیدم: «چی بهشون بگم؟»

گفت: «بگو الان نمی‌تونه.»

داشتم ازدر می‌رفتم بیرون که صدا زد و گفت: «بگو ساعت یک،
چار راه بالایی منتظرم باشه.»

او مدم بیرون و پله‌ها رو دوتا یکی کرد و بیرون مریضخونه که
رسیدم، دیدم یارو پیاده شده، تکیه داده به درماشین و سیگار می‌کشه.

تا منو دید پرسید. «چی شد؟»

گفتم: «ساعت یک، چار راه بالایی.»

خندید و گفت: «عالی شد!»

و پیش از این که سوار ماشین بشه. دست کرد توجیب ویه ده
تومنی داد بهمن. خوشحال برگشتم پیاده رو، ایستادم منتظر ماشین‌های
دیگه که شاید بیان و شاید ده تومنی‌های دیگه گیرم بیاد، که بر ق آما
یکیش پیدا شد، یک ماشین سفید و عوض بسمرد، سه مرداون تو نشته
بودند، دونفر جلو و یکی عقب. و هر سه زلزندن تسویه‌اطمیری‌پسخونه.
به مدت، این‌با اون پا کردم و آخر سرراه افتادم طرفشان. تا پای ماشین
رسیدم یکیشون پرسید: «چی می‌خوای؟»

گفتم: «شماها چی می‌خواین.»

که عقیقی دستشو آور دیرون و مشت محکمی کوید رو دماغم و گفت:
«برو گم شو پدر سگ صاحب.»

دماغمو گرفتم و عقب عقب دور شدم. اون سه همینطور داشتند
منو نگاه می‌کردند و من بنیچار پشت جمعه تلفن قایم شدم. چند دقیقه
بعد همونی که منو زده بود پیاده شد و رفت طرف مری‌پسخونه و با احمد
آقا که رو چار پایه نشته بود حرف زد و برگشت. وقتی دور شدند،
من خودم بـ احمد آقا رسوندم و پرسیدم: «بارو کی بود؟»
احمد آقا تا منو دید داد زد: «کجا بـی پسر؟ خالمت داره دنیالت
می‌گردد.»

گفتم: «باشه، نگفتنی اون آقا به کی بود؟»

گفت: «نمی‌دونم. خیلی وقت‌که دارند ببال به دکتر جوون می‌گردن و پیداش نمی‌کنن. حالا برو سراغ خاله‌ات.»
 جلو مساختمان که رسیدم، خانوم نجاتو دیدم که از پشت کاج‌ها او مد بیرون، لباس سفیدش رو عوض کرده بود و رو پیراهن زردش چند‌گل قرمز کوچولو زده بود، کیف برآقی انداده بود رو دوشش و کفشهای روبازی پوشیده بود که انگشتاش بیرون بود. تامنوا دیدخندید و پرسید: «کجا؟»

گفتم: «میرم سراغ خاله‌م.»
 پرسید: «خاله‌ات کیه؟»
 گفتم: «زیهراء، مال بخش سه.»
 همراه من راه افتاد. و من پایه‌پای او قدم بر می‌داشم و چشم به پاهای لختش بود که ناخن‌های رنگ کرده‌اش، و سطح پولکهای رنگ وار نگ کفشاش عین گلهای قرمز رو سینه‌ش بود. چند قدم که رفتم پرسید: «نامه‌رو بهش دادی؟»
 گفتم: «آره.»

پرسید: «چی گفت؟»
 گفتم: «خوشحال شد.»
 جلو بخش سه که رسیدیم گفتم: «من باید برم این تو.»
 سرتاپای منو و رانداز کرد و گفت: «برو، ولی چیزی بمخاله‌ات نگی‌ها.»

گفتم: «نه، چه کار دارم.»
 کیفشو باز کرد و به پنج تومنی داد بمن و گفت: «بهیشکی

نگو خب؟»

گفتم: «خب.»

توراهرو، سینه پرسینه یکی از باجی‌ها در او مدم که پس گردن گر به‌ای روگرفته بود و از پله‌ها پایین می‌آورد. از کنارش که رد می‌شدم پرسیدم: «حاله زهرا کجاست؟»

تودما غی جواب داد: «رفته آشپزخونه.»

دوباره زدم بیرون و پیچیدم تو خیابان شنی که ساختمانسو دور می‌زد و آخر خیابان ده بیست بشکه که کنار هم چیده بودند و بالای هر بشکه کلافهای سیاه مگس که گله به گله پرواز می‌کردند. آشپزخونه روبروی بشکه‌های بود، با پنجره‌های بزرگ و دودکش‌های سیاه. نزدیک که شدم عده زیادی از باجی‌ها رو دیدم که سینی به دست منتظر نشسته بودند. داشتم دنبال زهرا می‌گشتم که یه‌هو پیدا شد، بقیه رو کنار زد و دست منو گرفت و کشید تو و گفت: «کدام گوری هستی؟»

از راهرو دودگرفته‌ای گذشتیم ووارد آشپزخونه شدیم. ده‌پانزده مرد پای اجاق‌ها کفگیر بدست و رجه و رجه‌می کردند و حرف‌می‌زدند. بوی چربی و پلو همه جارو پر کرده بود. زهرا با صدای بلند داد زد: «احمد آقا، هی احمد سیاه.»

یکی از مرد‌ها کفگیر شو گذاشت پای اجاق و دستهاشو با پیش‌بندهش پاک کرد و او مد طرف ما. زهرا گفت: «بالآخره، پیدا ش کردم.» و احمد سیاه نیششو وا کرد و ازم پرسید: «چطوری خرس گنده؟»

و بعد چشمکی زد وزهرارو نشان داد و گفت: «خاله پرواری
داری ها!»

وزهر را با خنده گفت: «خجالت بکش اکبری..»
احمد سیاه با پشت دست دماغشو پاک کرد. دوباره نیشش و
کرد و گفت: «خلاصه می خوام فردا پس فردا شوهر خالعت بشم،
چطوره؟»

زهر را با اوقات تلخی گفت: «لیچار نباف، حرفتون بزن..»
احمد سیاه خیلی جدی شد و به من گفت: «خبرداری که چه آشی
واسه ت پختهم؟»
گفتم: «نه..»

گفت: «تودیگه از حالا بعد واسه خودت یه پا کاسه بی..»
پرسیدم: «چه جوری؟»
گفت: «هین ح والا با اسماعیل آقا میری ته شهر، بساط مفصلی
بهن می کنی و پلو می فروشی..»
گفتم: «چی؟»

زهر ازد رو بازوم و گفت: «صبر کن..»
واحمد سیاه ادامه داد: «یه پریموس، ده بیست تا پیاله، یه سینی مسی
بهت میدیم بادو بشکه پلو. پریموس روشن می کنی و پلورو گرم می کنی
و هر پیاله رو می فروشی دوزار، سهزار. فهمیدی؟»
گفتم: «آره..»

گفت: «ولی جون ایسن خالعت کلاه سر مانذاری ها. حساب و
کتابت م درس باشه..»

زهرا گفت: «عجب آدمی هستی، محاله این کارو بکنه.»
 احمد سیاه گفت: «خیله خب، معطل نشو، اسماعیل آقا منتظرته.»
 همراه زهرا از در عقبی او مدم بیرون. اسماعیل آقا رو رکاب
 ماشین نشسته بود و لفمه گنده‌ای روسق می‌زد. تا منودید داد زد: «یاعلی
 پهلوون!»

و بلند شد. زهرا گفت: «اسماعیل آقا راه و چاهو نشونت
 میده، خب؟»

اسماعیل آقا بادهان پر گفت: «چی میگی، خودش بها مدد!»
 اسماعیل آقا سوار شد و زهرا آهسته ازم پرسید: «شب میای
 مسجد؟»

گفتم: «البته که میام.»
 گفت: «گفتم فاطم بیاد، ناراحت که نمیشی؟»
 گفتم: «چرا ناراحت بشم؟»
 گفت: «سه تایی باشیم هیشکی خیال بدنمی کنه.»
 گفتم: «باشه.»

سوار شدم. اسماعیل آقا تکه آخر لفمه شو بلعید و ماشینو راه
 آنداخت. از در که بیرون او مدم، من با یامو دیدم که پای جلوی خیابان
 ایستاده بود و راست و چشو می‌پایید. به اسماعیل آقا گفتم: «یه دقه صبر
 کن.»

اسماعیل آقا نیش ترمی کرد و من داد زدم: «پدر، پدر!»
 با یام تامن دید، دست پاچه داد زد: «کجا؟ کجاداری میری؟»
 گفتم: «میرم پلو بفروشم.»

اسماعیل آقا راه افتاد. بایام بادلو اپسی داد زد: «وایستا، وایستا
 بیشم، چی چی بفروشی؟»
 دسته‌امو دور دهان گرفتم و چند بار با صدای بلند داد زدم: «پلو!
 پلو! پلو!»

۶

از میدانگاهی بزرگی رشدیدم و سر یه چار راه شلوغ، اسماعیل
آفانمز کرد و گفت: «رسیدیم.»

جماعت زیادی توهمندی لولیدند و پیاده روها، بساط خرد هریز
و کهنه فروشی بود که کنار هم بهن بود، من پیاده شدم و اسماعیل آقا از وسط
دو صندلی گذشت و در عقبی ماشینو باز کرد. پریموس و سه پایه رو داد
دست من که گذاشتیم پای چنار پیر حاشیه پیاده رو، بعد سینی و پیاله هارو پایین
آوردیم، اسماعیل آقا هم پرید پایین و بشکه را آرام کشیدیم جلو
و گذاشتیم روزمین و دریه چشم بهم زدن عذرخواهی دور و بر مارو گرفتند.
اسماعیل آقا گفت: «کار خود تو بکن، محلشوون ندار!»

پریموسو روشن کردیم و سه پایه رو کار گذاشتیم و سینی مسی
رو رو سه پایه جادادیم و یکی از شکه ها را توی سینی خالی کردیم. من
آستین هامو بالا زده بودم و با دودست پلویخ زده را تو سینی جا به جا
می کردم. اسماعیل آقا گفت: «حالا دیگه بقیه شبا تو، کارت که تموم
شد همین جا می شینی تامن برگردم.»

گفتم: «خیله خب.»

او نوشت «یاعلی» گفت و پریدن ماشین و پیش از این که راه یافته من با صدای بلند داد زدم: «هی بچه گدا، دوزار بده پلو بخور، دوزار بده چلو بخور!»

اونایی که دور من حلقه زده بودند بیشتر شدند، پیرمردی که کست ژنسه‌ای رو دوش داشت بسا صدای بلند گفت: «پلو نجاست مریضخونه هارو آوردین اینجا که بخورد فبر فبرا بدین؟» گفتم: «اولاً نعمت خدا که نجاست نمی‌شه، دوماً آگه نمی‌خوای تو یکی نخور.»

دوباره داد زدم: «ای داداش، ای آقا، ای بابا، ای ننه، ای گدا، دوزار بده پلو بخور، دوزار بده چلو بخور!»

چند نفری جلو او مدنده و هر کدام یهدو هزاری دادند، و من تو هر پیاله چند مشت پلو ریختم و دادم دستشان و اونا چمباتمه زدن و شروع کردند بخوردن. «پیرمرد کت به دوش که همانطور به تماشا ایستاده بود به مشتری‌ها گفت: چه جوری دلتان می‌آید این کثافتو بخورین نجاست و خون و چرک مریضخونه قاطیشه.»

یکی از مشتریها داد زد: «برو گم شو پرسگ، به من چه که چی قاطیشه، شکممو که سیر می‌کنه.»

پیرمرد زیر لب گفت: «باشه، هرزه هماری که می‌خواین کوفت کنین.»

و دور شد. من با صدای بلندتر داد زدم: «ای بی‌خبر، ای گشته، پلو دارم، دوزار بده سیرت کنم!»

پشت سرهم مشتریها می‌اومندند و چمباتمه می‌زدند و من پیاله‌هارو
پرمی کردم و می‌دادم دستشوون واونا باولع شروع می‌کردند بهنخوردن،
و من بولهایی رو که می‌گرفتم می‌ریختم توبه کاسه. یکی از مشتریها که
لقمه گنده‌ای پشت لب داشت برگشت و به دیگران گفت: «هم چی
بی مزمم نیس‌ها.»

دومی که چشماشویسته بود گفت: «هر چی که هس.»
مرد لاگری که غذاشو تمام کرده بود و داشت بلند می‌شد گفت:
«حیف که خیلی بخه.»
و مرد اولی جواب داد: «بخ باشه. با دوزار که چلو کباب گرم
به آدم نمیدن.»

و پشت سرهم سکه بود که توی کاسه می‌ریختم و پیاله‌هارو
نشسته پرمی کردم. جوان لاگری که همسن و ممال خودم بود، اومند و
کنار من چمباتمه زد. برگشم و نگاش کردم، اونم منو نگاه کرد و
خندید. پرسیدم: «چی می‌خوای؟»
گفت: «بیچ چی.»

من داد زدم: «ای پدر، ای ننه، پلو می‌خوای یا جلو، دوزار بد
بخار چلو!»

یکی از مشتریها پیاله‌شو داد که دوباره پوش کنم و برگشت به
پسر بغل دستی من گفت: «خوشمزه‌من قادر، بخار.»
که یه‌دفعه قادر شروع کرد به دادزدن: «ارزون شد، ارزون شد،
ناهار دوزار، ناهار دور ار.»
برگشم نگاش کردم، دستپاچه شد و پرسید: «نمی‌خوای کمکت

کنم؟»

گفتم: «خیلی خوب، باشه.»

مشتریها بیشتر شده بودند. قادر گفت: «نهایی نمیشه، توبولارو
بگیر و من پلو می کشم.»
گفتم: «آستیناتو بزن بالا.»

بشکه اول توم شد. بشکه دومو کشیدیم جلو و ربختیم تو سینی. قادر
آرام و قرار نداشت، سی چرخید، داد می زد، کاسه ها را پر می کرد،
مشتریها رو می پایید، بولارو می گرفت و می داد به من و عرق
می ریخت وداد می زد: «پلو، پلو، پلو!.. چلو، چلو، چلو!»
و من داد می زدم: «دوزار، دوزار، دوزار!»

کهی کی زد به پشت من، پسرا لاغر و درازی بود که سرشو با دستمال
بسته بود. آهسته گفت: «نسیه نمیلدی؟»

گفتم: «نسیه بی نسبه.»

گفت: «یه دونه قرص میدم و دو کاسه می خورم.»

گفتم: «چی میلدی؟»
که قادر گفت: «بگیر، می ازره.»

یه ساعت دیگر دور ورمون خلوت بود و چند مشت بیشتر پسلو
نداشتم. قادر گفت: «خیلی خوب کار کردیمها.»

گفتم: «بهتر از این نمی شد.»

گفت: «قرار نیس خودمون بخوریم؟»

گفتم: «تو بخور، من باید برم پیش بام.»
که کاسه ای پر کرد و شروع کرد به لبوندن. لقمه های درشت کله

گریه‌ای می‌گرفت و پشت لب راستش جا می‌داد و می‌بلعید. دو باره پیرمردی که کت ژنده‌ای رو دوش داشت پیدا شد. و دوباره ایستاد به تعماشای ما و گفت: «همدرو فروختی؟»

گفتم: «به کوری چشم تو.»

گفت: «خدا نمی‌دونم چه کارت بکنه. اگه مریض بشن‌چی؟»

قادر هرزد: «برو گم شو پیرسگك، و لمون کن دیگه.»

پیرمرد با پشت دست دماغشو بالا کرد و گفت: «اگه ولتون کنم

همه رو می‌کشین.»

من داد زدم: «خوب کاری می‌کنیم که می‌کشیم. به توجه مرتبیکه؟»

قادر گفت: «ولش کن خرمگس معن کdro، همیشه کارش همینه.»

پیرمرد گفت: «چه کار کنم؟ دو ساعت دور بر شما می‌بلکم،

یه لقمه دادین که کوفت بکنم؟»

دلم سوخت، یه کاسه پر کردم و دادم دستش که شروع کرد به

خوردن. گفتم: «نجاست مریضخونم چیز بدی نیس‌ها.»

با دهان پر گفت: «چرا، خیلی م بده.»

گفتم: «پس چه جوری کوفت می‌کنی؟»

با چشم‌های ورآمده نگاهم کرد و با مشت زد بهشکم خودش و

گفت: «این سگ‌مسب گرسنگی، می‌فهمی؟»

کارمان که تمام شد، همه چیزو جمع و جور کردیم و نشستیم

منتظر اسماعیل آقا. قادر پرسید: «قراره هر روز بیایی این‌جا؟»

گفتم: «آره، چطو مگه؟»

پرسید: «می‌خوای من شاگردت بشم؟»

نگاهش کردم و گفت: «باشه، قبولت می‌کنم. اما خوب کار
بکنی ها.»

گفت: «مگه امروز بد کار کردم؟»

گفت: «امروز که خوب بود. روزای دیگه رو می‌گم.»
یک مشت پسول خرد ریختم تو مشتش. خوشحال شد و

گفت: «اون یه دونه فرصم بد من.»

و من فرصم رو دادم بهش. گفت: «می‌دونی اینو واسه چی می‌خواه؟»
که ماشین اسماعیل آقا پیدا شد و بوق زد. من بلند شدم، قادرم
بلند شد. در عقبی ماشین باز کردیم و بشکه‌ها و سپنی و پریموس و پیاله‌ها
رو چیدیم تو ماشین. من بغل دست اسماعیل آقا سوار شدم. قادر او مدد
پای ماشین و گفت: «داشتم می‌گفتم که...»

حرقوشو بریدم و گفت: «باشه فردا.»

راه که افتادیم اسماعیل آقا پرسید: «یارو کیه؟»

گفت: «شاگرده.»

اسماعیل آقا سر تا پای منو و رانداز کرد و با خنده گفت: «ای

پدر سوخته ناقلا!»

۷

یه روز عصر که بعمر پیشخونه بر گشتیم، اسماعیل آقا گفت:
«گوش کن بچه، این جوری نمیشه، تو باید موتورسواری باد بگیری و
بتوانی به این همه کار بررسی.»

گفتم: «من از موتورسواری می ترسم، اگه زمین بخورم، کارم تموهه.»
گفت: «اگه باد بگیری که زمین نمی خوری.»
گفتم: «چه جوری باد بگیرم؟»
گفت: «خدودم بادت میدم.»

هر دور فتیم بیش احمد آقا، موتورشو گرفتیم. اسماعیل آقا سوار
شد و منم سوار ترکش شدم و تو خیابان پشت آشیزخونه، چند بار بالا
و پایین رفتیم. اسماعیل آقا پرسید: «نمی ترسی؟»

گفتم: «نه، خیلی م خوشم سیاد.»
گفت: «آها، اگه خودت سوار بشی و بروندی بیشتر خوشت می‌آید!»
بعد منو نشاند رو موتور و بادم داد که چه جوری راه ببرمش. و
خودش با بهبای من چند بار بالا و پایین دوید و بعد ایستاد جلو پنجره

آشپزخونه و گفت: «حالا دیگه خودت برو.»
 من تنهایی راه افتدام. خیلی آسان بود، راحت می‌شد بالا و یا بین رفت. اما موقع دور زدن می‌ترسیدم که زمین بخورم. یک بارم زمین خوردم و هیچ طورم نشد. وهر وقت از جلو اسماعیل آقا ردمی شدم بی‌خودی خنده‌ام می‌گرفت و می‌خنده‌یدم. همین جوری که چرخ می‌زدم یه‌هو به کله‌ام زد که سری به‌بابام بزنم و خودی نشان بدم، که عوض دور زدن از لب آشپزخونه پیچدم تو خیابان اصلی و صدای اسماعیل آقا را شنیدم که پشت سرمداد می‌زد: «هی جونور، کجا؟»
 دم در که رسیلم احمد آقا سرشو از اناقلک آورد بیرون وداد زد:
 «مواظب باش بچه، نری زیر ماشین.»

گفتم: «بی خیالش، ده‌ساله که این کاره‌ایم.»
 واز در نیمه باز زدم بیرون. تو پیاده‌رو، بابام و چند پیش مردنشسته بودند دورهم و سیگار می‌کشیدند. رسیلم و تر مز کردم. بابام تا منو دید گفت: «چشم روشن. این دیگه چیه؟»

گفتم: «موتور احمد آفاس، می‌خوام یکی م واسه خودم بخرم.»
 پرسید: «براخودت بخری؟ از کجا بخری؟»
 گفتم: «بالاخره یه‌جوری ترتیبو میدم.»
 بابام رو کرد به دیگران و گفت: «نگاش کنیں، اولاد نساخته
 یعنی این، اگه راس میگی چرا واسه من نمی‌خری؟»
 یکی از پیر مرد‌های خنده افتاد و گفت: «تسو با این سن و سال
 می‌خواهی سوار موتور بشی؟»
 بابام گفت: «حالا موtor نخره، یه‌چیز دیگه واسه م بخره.»

گفتم: «مثلاً چی چی و اسه تو بخرم؟»

گفت: «چه می دونم، تو هر چی در می‌باری همه رو و اسه خودت خرج می کنی، و یادت رفته که یه پدر پیرم داری.»

گفتم: «من که این همه مواطف تو هستم بازم دلخوری و گله می کنی؟»

گفت: «اگه من مریض نمی شدم و کارم بمریضخونه نمی کشید

که کار و بار تو این جوری سکه نبود.»

گفتم: «حالا که حالت خوب شده.»

گفت: «آره دیگه، همچنان باشد بشیم اینجا و منتظر تو که کی از کجا هاک بر می گردی و کی سری به من می زنی.»

گفتم: «لازم نکرده این جا بشینی، هر جا می خواهی بشین.»

گفت: «تو که از این جاذل نمی کنی، منم مجبورم همین جوری باشم دیگه.»

که صدای پایی رو بست سر خود شنیدم. و اسماعیل آقا بسود که دستشو گذاشت روشونه من و گفت: «کجا در رفتی پسر؟»

با خنده گفتم: «او مدم با بامو بیسم.»

گفت: «خیلی دل و جرئت داری ها.»

گفتم: «نه والله، کار آسو نیه.»

گفت: «بیاده شو بیسم.»

من بیاده شدم و خودش سوار شد و گفت: «پیر عقب.»

و من سوار تر کش شدم. بر که می گشتم با بام دادزد: «بالآخره

جواب حرف منو ندادی.»

اسماعیل آقا گفت: «چی می گفت؟»

گفتم: «هیچ‌چی، گله می‌کرد که همچو شده باش بگوش مونده و کاری نداره بکنه.»

گفت: «راس میگه، به فکری براش بکن.»

گفتم: «مثلاً؟»

کسی فکر کرد و گفت: «به قهوه خونه و اسهش راه بنداز.»

گفتم: «قهوه خونه؟»

گفت: «آره، یه سایبان. به سماور و چند استکان و نعلبکی، همین.»

با خوشحالی گفتم: «خیلی خوبه.»

جلو اتفاق احمد آقا پیاده شدیم و موتورو پس دادیم. احمد آقا

که نشسته بود و قلبان می‌کشید گفت: «چه کارا دارین می‌کنین؟»

اسماعیل آقا گفت: «گشتنی زدیم و برگشتبیم.»

احمد آقا گفت: «عجب دل و دماغی دارین.»

من گفتم: «چرا نداشته باشیم.»

احمد آقا گفت: «راس میگی، منم اگه جای تو بودم همین جوری

بودم.»

من و اسماعیل آقا خندیدیم و راه افتادیم طرف آشپزخونه.

اسماعیل آقا گفت: «کار باباتو جدی می‌گیریم، فردا صبح، پیش از این

که بری و به کارای دیگه بررسی، قهوه خونه شور و برآه می‌کیم.»

گفتم: «باشه.»

حاله زهرا و باجی‌های دیگر، تو آشپزخونه نشسته بودند و

چایی می‌خوردند. اسماعیل آقا رو به زهرا کرد و گفت: «می‌دونی این

خواهرزاده توجه جنسی داره؟»

وفاطی که بغل دست زهرا نشسته بود زد زیرخنده و گفت: «آره،
خبلی خواهرزاده خوبیه.»

اسماعیل آقا گفت: «چی گفتی؟»

فاطی خنده اش را خورد و گفت: «هیچ چی، گفتم خدا حفظش کنه.»
ما دو تا هم نشستیم بغل دست زنها. دوتا چایی ریختند و گذاشتند
جلو من و اسماعیل آقا. اسماعیل آقا چایی شو ریخت تو نعلبکی و گفت:
«از فردا می دونین چایی رو کجا می خوریم؟»

زهرا پرسید: «کجا؟»

اسماعیل آقا گفت: «فردا یه کافه اعیونی بیرون مریضخونه وا
میشه و چمچایی هایم میده.»
یکی از باجی ها گفت: «چایی مقتی مریضخونه رو بذاریم و بزیرم
پول بدیم و چایی بخوریم؟»

اسماعیل آقا گفت: «شاید به ماها مقتی بدن.»
و با خنده از من پرسید: «مگه نه؟»

گفتم: «شاید.»

اسماعیل آقا جدی شد و گفت: «البته نه به همه، به چند نفر.»
زهرا پرسید: «به کیا؟»

اسماعیل آقا منو نشان داد و گفت: «به این و به من و به تو.»

فاطی گفت: «بعمن چی؟»

اسماعیل آقا گفت: «شاید به تو هم بدن.»

زن قد کوتاهی که غیب ب قرمزی داشت پرسید: «من چی؟»

اسماعیل آقا گفت: «تو باید به چیزی بدم و چایی بخوری.»

زنگ برآق شد و زد به سینه اسماعیل آقا و گفت: «خاک تو سر
خرت کتن بی حیا.»
همه افتدایم به خنده. چایی دومو که خوردایم اسماعیل آقا رو کرد
بهمن و گفت: «یا الله پول رد کن تاتر تی بشو بدم.»
من پولامو کشیدم بیرون. فاطی با تعجب گفت: «اوهو، معلومه
که کارو بارت خیلی سکس.»
اسماعیل آقا: «چشم حسود بترا که.»

و من دونا صد تو سی میوا کردم و دادم به اسماعیل آقا، که گرفت
و «یا علی!» گفت و بلند شد و رفت. منم بلند شدم که برم بیرون. دم در
سینه به سینه احمد سیاه در او مدم. بادست کویید رو شونهم و پرسید:
«چطوری تاجر باشی؟»

گفتم: «خوبم، تو چطوری؟»
گفت: «بدنیستم، اگه خاله مت راحتم بذاره.»
و خندید. گفتم: «از ما که راضی هستی؟»
گفت: «البته، اما باید نرخ رو ببری بالا.»
گفتم: «حالا حوصله کن.»

و او مدم بیرون. چند قدمی نرفته بودم که زهرا از پشت سر صدام
کرد. ایستادم و پرسیدم: «چه خبر؟»
خودشو رسوند بهمن و گفت: «کجا داری سیری؟»
گفتم: «کار دارم.»

پرسید: «چه کار داری؟»
گفتم: «به تو چه کار دارم؟»

گفت: «بارک‌الله، هنوز دو ماه نشده و اسه من شاخ و شونه‌می کشی؟»
 گفتم: «نه‌والله، ما اهل شاخ و شونه نیستیم.»
 گفت: «چرا، از وقتی دور ور خانم‌های بخش می‌بلکی، خیلی
 با من سر سنجین شده‌ی.»

گفتم: «خیال می‌کنی.»
 گفت: «خر که نیستم، ولی این‌بهت بگم‌ها، از این دختر خانم‌ها
 هیچ وقت چیزی بهت نمی‌ماسه.»
 پیچیدیم به جاده‌شنبی. زهراء دست منو گرفت تودستش و گفت:
 «می‌دونی که خیلی خاطر تو می‌خواهم؟»
 گفتم: «آره، می‌دونم.»

دست کرد توجیب و گفت: «بین چی و اسه ات خریدم.»
 و عینک دسته‌سفیدی آورد بیرون و گفت: «بزن ببین بهت می‌آد؟»
 عینکو گرفتم و گذاشت رو دماغم و برگشتم و نگاش کردم،
 با خوشحالی دست‌هایش را کوبید بهم و گفت: «به به، به به، چقدر م
 بهت می‌آد.»

دوباره دست منو گرفت و گفت: «شب می‌آی پیشم؟»
 گفتم: «امشب نه.»
 گفت: «چرا؟ با فاطمی قرار مدار داری؟»
 عصیانی گفتم: «نه، با یه کس دیگه.»
 پرسید: «با کی؟»

داد زدم: «اینقدر پیله نکن، به توجه باکی قرار مدار دارم.»
 دلخور شد و اخمهایش را کرد تو هم. و من تندتو کردم. او

دوباره دوید و خودشو رسوند بهمن و گفت: «اگه گند قضیه دربیاد و همه بهمن بیچاره می‌کنن‌ها.»

گفتم: «باشه، بذار بیچارهم بکن.»

عصبانی گفت: «من میرم و بهمه می‌گم.»

گفتم: «هر غلطی می‌خواهی بکن.»

با بیچارگی نگام کرد و گفت: «عینکمو پس بدء.»

عینکو پس دادم و گفتم: «گور تو گم کن.»

گفت: «چیزای دیگم که بهت دادم باید پس بدی.»

گفتم: «کور خوندنی، تو چیزی بهمن نداده‌ی.»

گفت: «پدر تو درمی‌آرم، همه‌رو خبر می‌کنم.»

خندیدم و گفتم: «آبروی خودت میر.^{۵۰}»

بیچاره شده بود و نمی‌دونست چه کار کنه. مدتی نگام کرد و

با انتقام گفت: «چرا این جوری می‌کنی؟»

گفتم: «واسه این که تو این جوری می‌کنی.»

گفت: «من که غلطی نکردم.»

گفتم: «منم نکردم.»

روبروی من ایستاده بود و با مهربانی سر تا پامو نگاه می‌کرد.

آهسته عینکو درآورد و گذاشت رو دماغم و پرسید: «شب می‌آی؟»

گفتم: «آره، ساعت ده.^{۵۱}»

از هم جدا شدیم. من از در مریضخونه او مدم بیرون، بایام با

پیرمردها نشسته بود و هنوز حرف می‌زد. من رد شدم و رفتم تو پیاده رو رو ببرو. فکر می‌کردم دیر شده. باعجله خسودمو رسونم به چهار راه

اولی و جلو اتفاق تلفن ایستادم، خبری نبود. نیامده بودند. عینکمتو در آوردم و گذاشتم تو جیسم. از خانمی که رد می شد، ساعتو پرسیدم. شش چند دقیقه کم بود. نفس راحتی کشیدم. قرار ما مساعت شش بود. سر ساعت شش هم او مدنده سه نفر بودند. تو همان ماشین سفید. در عقبی رو باز کردند و من سوار شدم و سلام کردم. جواب سلاممو ندادند و راه افتادند. اونی که عقب نشسته بود پرسید: «خوب؟»

گفتم: «تمام این سه روز منتظرش بودم.»

مردی که پشت فرمان نشسته بود گفت: «خوب؟»

گفتم: «بالآخره امروز پیداش شد.»

سومی پرسید: «مساعت چند؟»

گفتم: «به خیالم هشت و نیم، با یه تاکسی بار اوهد.»

اولی پرسید: «از کجا شناختیش؟»

گفتم: «قد دراز و صورت لاغری داره، مگه نه؟»

دومی گفت: «چرا.»

گفتم: «موهای جلو سرشم ریخته.»

اولی گفت: «درسته.»

گفتم: «کیف گنده‌ای هم دستش بود.»

اولی گفت. «خوب؟»

گفتم: «از خاله‌م اسمشو پرسیدم، خودش بود.»

اولی گفت: «بعد چه کار کردی؟»

گفتم: «به بهانه خاله‌ام رفتم تو. تمام مدت مواظبتش بودم.»

دومی پرسید: «چه کار می کرد؟»

گفتم: «هیچ چی، لباسشو عوض کرد و روپوش سفید پوشید و رفت نشست تو یهاتاق و شروع کرد به کتاب خوندن.»

سومی پرسید: «دیگه چه کار می کرد.»

گفتم: «هی چابی می خورد و سیگار می کشید.»

دومی گفت: «بیرون نیومد؟»

گفتم: «چرا دو سه بار صداش کردن، رفت بالاسر چندتا مر بص و بعد برگشت تواناق خودش.»

اولی پرسید: «هیشکی نیومد سراغش.»

گفتم: «چرا ینفر از بیرون او مدد دیدنش.»

که ماشین به هو تمرز کرد. دومی باعجله پرسید: «چه جوری بود؟»

گفتم: «نمی دونم چه جوری بود دیگه.»

اولی گفت: «لاغر بود، چاق بود، بلند بود، نیود، سبیل داشت نداشت؟»

گفتم: «سبیل که نداشت.»

سومی پرسید: «خوب؟»

گفتم: «هم چی لاغر لاغرم نبود، چاقم نبود.»

اولی دست کرد و از کیف خود بلک مشت عکس بیرون آورد و گفت: «این نبود؟»

نگاه کردم و گفتم: «نه، این نبود.»

عکس دوم رو داد دستم و گفت: «این چی؟»

نگاه کردم و گفتم: «به خیالم اینهم نبود.»

عکس سوم رو داد و گفت: «خوب نگاش بکن.»

نگاه کردم و گفتم: «نمی‌دونم، ولی این سبیل داره.»
بارو انگشت کوچکشو گذاشت رو سبیل عکس و گفت: «حالا
که سبیل نداره چی؟»

گفتم: «نه اینم نبود.»

چهارمی، پنجمی و ششمی راهم دیدم و گفتم: «نه، اینام نبودن.»
عکس‌هارو گذاشت تو کیف و ماشین راه‌افتداد. دور زدیم و برگشتنم
طرف چارراه، اولی پرسید: «خوب گوش کن. بلدی تلفن بزنی؟»
گفتم: «آره که بلدم.»

گفت: «یه شماره میدم، هر وقت پیداش شد، معطل نمی‌کنی و
برقی به تلفن می‌زنی.»
روی کاغذ شماره‌ای نوشت و با یه مشت اسکنام داد دست‌من.
ماشین ایستاد و من تا بیاده شدم اولی داد زد: «یادت نره‌ها.»
تاخواستم بگم یادم نمیره، درو بستند و با سرعت دور شدند.

آفتاب که زد، قهوه خانه بابام رو برآه شده بود. هوا تاریک و
 وروشن بود که من و اسماعیل آقا، چند تکه چوب را به نرده‌ها بستیم و
 داریست کوچکی درست کردیم و مایلیانی از کرباس روش گرفتیم، چار
 پایه کوتاهی رو پای دیوار کار گذاشتم و بند و باسط چایی رو چیدیم،
 سماورو آب ریختیم و آتش کردیم.
 بابام که کاری ازش برنمی او مدهی دور ور ما می چرخید و ورجه
 ورجه می کرد و سرک می کشید و پشت سرهم می گفت: «آها، خوب شد،
 آره، حالا خوب شد. دیگه دس نزنین، این جوری بهتر^{۰۵}»
 و هر وقت اسماعیل آقا می خواست چیزی بهش یاد بده، می گفت:
 «خودم بلدم پدر، این موها رو که تو آسما سفید نکردهم، می دونم،
 چه کار کنم. بعله، خجالتون آسوده^{۰۶}»
 تازه در مریضخونه باز شده بود که من و اسماعیل آقا چند چایی
 تازه دم سر کشیدیم و بلند شدیم و بابام پاره لنگی را رو دوش انداخت و
 نیم خیز شد و با صدای دورگه داد زد: «چایی، چایی تازه دم.»

اسماعیل آقا گفت: «نیمه ندی‌ها پیر مرد.»

بابام گفت: «خر که نیستم، نیمه بی نیمه.»

ومادوتا رفیم تو مرسخونه. جلو ماختمان سه کمر سیدم اسماعیل
آقا زد رو شونه من و گفت: «ظهر منتظر تم.»
گفتم: «باشه.»

ورفتم تو سراغ زهرا که داشت رو پله‌ها گوئی می‌کشید، تا منو
دید نیشن وا شد و گفت: «خوب خواهید؟»

گفتم: «گوش کن، آقامامی بامن کار داره، میرم انبار. اگه اون
یارو دکتره او مد می‌آی فوری خبرم می‌کنی. خب؟»

سر تا پای منو و رانداز کرد و گفت: «خیلی تو نخ طرفی، چه
کارش داری؟»

گفتم: «قرار دیشب ماجی بود؟ مگه قبول نکردی که دیگه چیزی
ازم نپرسی؟»

خندید و گفت: «خیله خب، عصبانی نشو.»

گفتم: «یادت نره.»

و او مدم بیرون. داشتم می‌رفتم طرف انبار که یکی از دوستای
خانم نجات دیدم، بزک کرده و کیف بهشونه داشت می‌رفت طرف بخش
خودشان. خیلی وقت بود که می‌شناختمن. بیشتر وقتا با خانم نجات
زیر کاچ هاقدم می‌زدنده هرو کر می‌کردند. تا دیدمش سلام کردم، بر گشت
وجواب سلام مو داد. ومن طوری نسگاهش کردم که نتوانست راهش
بکشد و بره. ایستاد و پرسید: «کاری بامن داشتی؟»

گفتم: «نخیر خانوم.»

گفت: «پس واسه جی این جوری نگام می کنی؟»

گفتم: «هیچ چی، می خواستم...»

حرفمو بریدم. بالبروان بالابرده پرسید: «چی چی می خواستی؟»

گفتم: «می خواستم اسم شمارو بدونم.»

لیختنلی زد و گفت: «درخشنان..»

باتعجب گفتم: «آها، پس خودتونین..»

اخماشو کرد توهمند و گفت: «چطور مگه؟»

گفتم: «هیچ چی..»

گفت: «نه یه چیزی هس، باید بگنی.»

گفتم: «نه بهنخدا خانوم، هیچ چی نیس:»

گفت: «چراهس، اسم منو کجا شنیده بودی؟»

خودمو زدم بهنحالات و گفتم: «همین جوری..»

با اصرار پرسید: «همین جوری که نمیشه، لابدازیکی شنیده بودی.»

گفتم: «آره خانوم..»

پرسید: «از کی شنیده بودی؟»

گفتم: «از یه نفر..»

پرسید: «کی بوده؟»

گفتم: «می ترسم عصبانی بشین خانوم..»

یه دقیقه تو فکر رفت و گفت: «عصبانی نمیشم. بگوا!»

گفتم: «از یه آقا.»

پرسید: «کدام آقا؟»

گفتم: «شما نمی شناسیشون..»

گفت: «س اون چه جوری منو می‌شناسه؟»

گفت: «نمی دونم.»

پرسید: «مال مرضخونهس؟»

گفتم: «نه خانوم، مال بیرون نه.»

گفت: «تو از کجا می‌شناسیش؟»

گفتم: «چندبار با یه ماشین قرم او مده دم در مریضخونه و سراغ شمارو گرفته، خیلی آقای خوبیه، قدبلند و موهای فرفی داره». پرسید: «خب؟» و ساکت شدم.

گفتم: «هیچ‌چی، چند بار از من خواست که کاغذی رو بهشما
بررسونم و من قبول نکردم.»
پرسید: «واسه چی قبول نکردی؟»

پرسید: «واسه چی قبول نکردي؟»

گفتم: «آخه من شمار و نمی شناختم و نمی خواستم که از کس

دیگھم بپرسم۔

رفت تو فکر و پرسید: «چرا خودش بهم نمی‌داد؟»

گفتم: «یه جور خاصیه، هر روز ظهر سیادم مریض خونه و تا شما

رو می بینه، سوار میشه و در میره. به خیالم خیلی خجالتیه.»

جزی نگفت، با قدم‌های آهسته راه افتاد. رفته بود تو فکر و سر.

شیوه دوخته بود پایین. چند قدمی که دور شد ایستاد و برگشت. و من جلو

رقتم و گفتم: «بله؟»

گفت: «اگه این دفعہ نامه داد بگیر وواسم بیار. خب؟»

كفتكم: «ختماً».

و با قدم‌های بلندتری راه افتاد و من که خنده‌ام گرفته بود تو دلم

گفتم: «صبر کن، به مشتری خوب و اسهت گیرمی آرم، غصه شونخور.» راه افتادم واژ پیاده رو باریکی گذشت و دور زدم و رسیدم پشت انباری، و آقای امامی را دیدم که تک و تنها ایستاده بود و غر می زد؛ «پدرسگا، پدرسگای بی شرف، دیگه کارتون به اون جا رسیده که از انبار دولت می دزدین؟»

جلو رفتم و گفتم: «چی شده آقا؟»

موهاشو چنگ زد و گفت: «دیگه می خواستی چی بشه؟ دبوثا نا می تونن می خورن و می چاپن و می برن و حالا کارشون به او نجا رسیده که شبا میان و دستبرد می زنن، بیا، بیاتو، به دقه بیا.»

اول خودمش و بعد من رفتم تسوی انباری. از وسط صندوق ها و گونی های پر ردد شدیم و رسیدم پای پنجره ای که شیشه شکسته بود. آقای امامی که ازشدت عصبانیت می لرزید، هردو دستشوگرفت طرف پنجره و گفت: «نگاکن، نگاکن. این کار یعنی چی؟ یعنی شکستن پنجره. شکستن پنجره یعنی چی؟ یعنی شکستن انبار دولت و شکستن انبار دولت، یعنی چاپیدن انبار دولت. همه شونو باید گرفت و دستاشونو از بیخ برید و کردشون زندان و بعدم دارشون زد.»

بر گشت و در حالی که دور ور خود می بلکید و همه چیزو می پاید با صدای بغض آلودی پشت سرهم ناله می کرد: «حالا من از کجا بفهمم که چی بردهن؟ من که نمی تونم بفهمم، نخود، لو بیا، تخم مرغ، برونچ، لپه، صابون؟ دیو ئاطوریم می برن که اصلاً معلوم نمیشه، آی بربادرتون لعنت. جایاهم از خودشون نداشتهن که به کلانتری تلفن کنم، آی بربادر مادرتون لعنت. آی بر جلو آبادتون لعنت.»

برگشت و دستشوگذاشت روشونه من و گفت: «های پسر، حاضری
بیای شبا اینجا بخوابی؟»
 گفتم: «بابام تنها می‌مونه.»
 گفت: «باباتم بیاد اینجا بخوابه.»
 گفتم: «آخه...»
 پرسید: «آخه چی؟»
 گفتم: «همین جوری که...»
 حرفمو بربد و گفت: «شبی پنج تومن داری. چطوره؟»
 گفتم: «خوبه؟»
 گفت: «خیلی خب، هرشب غروب می‌ای اینجا و کلیدارو ازم
می‌گیری، خب؟»
 گفتم: «باشه.»
 خم شد و نشست روی یک صندوق و گفت: «حالا بسرو دنبال
ولگردیت، غروب منتظرتم.»
 راه که افتادم پشت سرم داد زد: «یهوقت نری با اونا دست به یکی
کنی و همه چیزو غارت کنین؟»
 تا خواستم جواب بدم با خنده بلند گفت: «نه، برو، برو، من
تورو می‌شناسم. پسر خوبی هستی.»
 برگشتنی سری به زهراء زدم، یارو هنوز نیومده بسود. بیرون
مریضخونه شلوغ بود، عده زیادی دور بساط با بام جمع شده بودند و تندتند
چایی می‌خوردند. و بابام یه ابرو بالا و یه ابرو پایین دور ورخود
می‌چرخید و غر می‌زد و استکان‌ها را جمع می‌کرد و تو یه لگن لعابی

می شست و بالنگ خشک می کرد. ده دوازده نفری به فاصله نشسته بودند و چایی خورها را تماشا می کردند. با بام چند بار برگشت و نشست: «د خلوت کنین دیگه.»

و یکی ازاونا نالید: «ماکه هر روز این جایم، فردا طلبو میدیم.»

از جوانکی که سبیل قبطانی داشت پرسیدم: «چی شده؟»

گفت: «چایی می خوایم، نسبه نمیده.»

پرسیدم: «مگه پول ندارین؟»

گفت: «پول داشتیم که منت این پیر خسیس رو نمی کشیدیم.»

گفتم: «چرا پول ندارین؟»

چند نفر برگشته و نگاه کردند. مردی که شانه های برآمده

داشت سرشو تکان داد و گفت: «آره، چرا نداریم.»

یک دو تومی رد کردم به همان جوان و گفتم: «حالا بگو چایی بیاره.»

و دو تومی چنان شیرمش کرد که با صدای بلند داد زد: «یا بگیر

پیر مرد، بگیر و چایی رد کن.»

با بام جلو آمد و پولو گرفت و گفت: «می بینی چه ملتی هستین؟

می خواستین کلاه سرم بذارین؟»

و برگشت سر بساط چایی. و من به اونا گفتم: «خوب، حالا دلنوں

می خود بولدار بشین؟»

همه با تعجب نگاهم کردند. گفتم: «شوختی نمی کنم، جدی

میگم.»

و پیر مردی پرسید: «چه جوری؟»

گفتم: «یه جا هس که چند قطره خون ازتون می‌گیرن و عوضش بیست‌تومون بهتون میدن.»

مرد شانه برجسته گفت: «خون مارو بگیرن که دیگه واویلا.»

گفتم: «هیچ‌ماین طوری نیس، خودمن خیلی وقتاً این کارو کردم و هیچ طورم نشد.»

همه ساکت شدند. پرسیدم: «حالا چی می‌گین؟»

یکی از پشت سر گفت: «کجا باید بروم؟»

گفتم: «من می‌برمتون.»

دوباره ساکت شدند. گفتم: «نمی‌خواهیں نه؟»

جوان سبیل قیطانی گفت: «من می‌خوام.»

دومی گفت: «منم می‌آم.»

سومی گفت: «باشه منم می‌آم.»

پرسیدم: «دیگه؟»

چند نفر دیگر حاضر شدند. گفتم: «خیله خب، تاشما چایی تونو بخورین من برمی‌گردم.»

بلند شدم که چند نفر دیگه همداد زدند: «مام می‌آیم، مام می‌آیم.»

گفتم: «باشه، همه‌تونو می‌برم.»

و من باعجله رفقم پیش احمد آقا که جلو اناقث نشسته بسود و

پرسیدم: «احمد آقا، تلفن آفاگیلانی چنده؟»

گفت: «چه کارش داری؟»

گفتم: «تورو خدا شماره‌شو واسه من بگیر.»

هردو رفته‌یم تو اناقث. احمد آقا شماره آقاگیلانی رو گرفت و

گوشی را داد دست من و خودم رفت بیرون. چند بار تلفن زنگ زد
و آخر سر صدای زنانه‌ای از پشت تلفن گفت: «بله؟»

گفتم: «آقا گیلانی رو می‌خواستم.»

گفت: «خودم.»

گفتم: «سلام آقا گیلانی.»

پرسید: «تو کی هستی؟»

گفتم: «یه مشتری.»

گفت: «چی می‌خوای؟»

یک دقیقه زبونم بند او مدد و بعد گفتم: «هیچ چی، من یه عده رو
جمع کردم و می‌خواام بیارم شون اون جا.»

پرسید: «اسمت چیه؟»

گفتم: «علی.»

گفت: «ما که علی نداشتم.»

گفتم: «از امروز دیگه دارین آقا گیلانی!»

گفت: «خبله خب، بیارشون.»

گفتم: «حساب ما چقدر میشه؟»

گفت: «ای پدرسوخته، خیلی واردی‌ها.»

گفتم: «نه دیگه، می‌خواام بدونم.»

گفت: «نفری دو تومان.»

گفتم: «نه آقا، بیست و پنج زار.»

گفت: «زیادیت می‌کنه.»

گفتم: «نه آقا، کمتر از اینم و اسه ما صرف نمی‌کنه.»

پرسید: «وسیله دارین؟»

گفتم: «آره..».

گفت: «راه یافتهن..»

با خوشحالی داد زدم: «او مدیم..»

گوشی رو گذاشت و پریدم بیرون. احمد آقا سر تا پای منو و رانداز کرد و پرسید: «چه خبر ته؟»

گفتم: «اسماعیل آقا، اسماعیل آقا کجاست؟»

گفت: «پشت آشپزخونه..»

خودمو رسوندم پشت آشپزخونه. ماشینش اونجا بود و از خودش خبری نبود. رفتم تو آشپزخونه. همه پای اجاق‌ها مشغول بسودند. از احمد سیاه پرسیم: «اسماعیل آقا کجاست؟»

چشمکی بهم زد و گفت: «از خالهات بپرسی..»

گفتم: «اذیت نکن، جواب بدیه..»

سیگاری روشن کرد و داد دستم و گفت: «عصبانی نشو، تو طرف خون نمی‌رسی..»

پکی به سیگار زدم و وارد راهرو شدم. در طرف خونه نیمه باز بود، اسماعیل آقا جورا باشو در آورده، رو به تخت فکسنسی دراز شده بود. جلو رفتم و صدایش زدم. هراسان از جا پرید و پرسید: «چه خبره؟»

گفتم: «معطل نکن، پاشو زود باش..»

با عجله بلندشد و کشها شوپوشید و گفت: «بگوییم چی شده؟»

گفتم: «بایا ماشینوراه بنداز..»

و معطل نکردم و دویدم بیرون و پریدم نوماشین و نشستم بغل دست

راننده . اسماعیل آقا خواب آلوده او مدد نشست پشت فرمان و دوباره پرسید: «چی شده آخه؟»

گفتم: «یه کار حسابی دیگه . بزن بیریم .»
چیزی نگفت . ماشینو روشن کرد و راه انداخت و دنده عوض کرد و بوق زد و سرعت گرفت . آشپز خونه رودور زدیم و او مذیم بیرون .
اسماعیل آقا گفت: «کدام طرف؟»

گفتم: «دم قهوه خونه .»

زیر لب غرزد: «لامس اصلاً نیگه که چه خبره .»
ترمز کرد و من پریدم پایین . همه چایی خورده منتظر بودند . در عقیقی ماشینو باز کردم و گفتم: «بیالله سوارشین .»
همه هجوم آوردند و سوار شدند . و من درو بستم و پریدم بغل دست اسماعیل آقا و گفتم: «راه بیفت .»

اسماعیل آقا راه افتاد و پرسید: «اینا کی ان آخه؟»

گفتم: «برقی میری پیش گیلانی .»

که پاش رفت رو ترمز و ماشین میخکوب شد و برگشت طرف من و پرسید: «پیش گیلانی؟»

گفتم: «معطل نکن ، نفری بیست و پنج زار داریم .»
یدقیقه تو چشمای من نگاه کرد و گفت: «دیگدارم ازت می ترسم .»
و با بی میلی دنده عوض کرد .

چند شب بعد با موتور احمد آفارفتم پیش آقا گیلانی که منتظرم بود و گفته بود که برم دیدنش. کوچه آزمایشگاه نیمه تاریک بود و در آزمایشگاه بسته بود. ترمز کردم و پیاده شدم. جنبدهای اون دور ورا دیده نمی شد. می خواستم زنگ بزنم که صدایی از بالا پرسید: «کیه؟» صدای آقا گیلانی بود. سرمو که بالا کردم دیدم سیگار روشنی لای انگشت ها گرفته و آرنج هاشو به نرده بالکن تکیه داده و به پایین خم شده است. با صدای بلند داد زدم: «چا کرتون علی..» گفت: «در بازه، هلش بده بیا بالا.»

درو، هل دادم و موتور رو بردم توراهرو و قفلش کردم و پله های نیمه روشنو که لک های خون آپلنگی کرده بود، دوتا یکی رفتم بالا. نمی دونستم کدوم طرف برم که دری باز شد و آقا گیلانی با صدای آرامی گفت: «بیانو..»

و رفتم تو، در رو بست و اشاره کرد. وارد اتاقی شدیم که شلوغ پلوغ بود و میز صندلی شکسته بسته و خرت و پرت زیادی رو هم انباشته

بود و چند قفسه بزرگ، پرشیشهای دهان گشاد، که کنار هم چیده شده بود. آقا گیلانی پکی به سیگارش زد و گفت: « بشین! » من رویه صندلی نشتم و خودشم روبروی من پشت میزی نشست. پیرهن قرمی تن ش نود و بند شلوارشو چپ و راست بسته بود. روی میز یه بطری نیم خورده، و یه لیوان لب پریده و مقدار زیادی پوست پسته ریخته بود. مدتی تو چشام زل زد و بعد خاک سیگارشو تو زیر سیگاری خاموش کرد. و چوب سیگاری بلندشو از کشوی میز درآورد و گذاشت لای دندانهاش و گفت: « مشروب می خوری پسر؟ » گفتم: « نه آقا. »

پرسید: « تاحالا نخوردي؟ » گفتم: « چرا، یکی دوبار لب زدم. » کمی از بطری ریخت توی لیوان و گفت: « این یه چیز دیگم، زهر مارش کن! » سلامتی گفتم و انداختم بالا. لیوانو گرفت و برای خودش مشروب ریخت و پرسید: « گفتی اسمت چه؟ »

گفتم: « علی. » گفت: « این جایایه اسم دیگه صدات می کنیم. علی بور چطوره؟ » گفتم: « خوبه. » پرسید: « کار اصلی ت چه؟ » گفتم: « کار اصلی ندارم، واسه به لقمه نون این دراون درمی زنم و یه کار ایی می کنم. » گفت: « مثل؟ »

گفتم: «مثلاً ظهرا تو پایین شهر آشغال پلو می‌فروشم ، دم مریضخونه و اسمر بضا تاکسی گیر می‌آرم ، شبان تو ابیار آقا امامی می‌خوابم .»

گفت: «دیگه؟»

گفتم: «دیگه ندارم . همین جوری .»

گفت: «خيال‌مي‌کنم توانا قلاتر از اين‌ها باشي ، مثلاً کار فاچاق وابنا نمي‌کني؟»

گفتم: «نه بدخدا آقا .»

گفت: «چرا مي‌ترسي ، من کاريست ندارم .»

گفتم: «نه والله ، اين يكى رو بلد نيسن .»

پرسيد: «بلد بودي مي‌كردي؟»

گفتم: «چه مي‌دونم ، لابد مي‌كردم دیگه .»

گيلاس‌شوس سرکشيد و گفت: «گوشانو خوب واكن ، می‌خواه همه کار‌اتو بريزي دور و همه‌ش واسه ما کار کنی .»

پرسيدم: «يعني چه کار کنم؟»

گفت: «ابزارداری و پلوفروشی رو بريزي دور و همه‌ش دنبال کار خون باشي .»

گفتم: «نه آقا ، اتفاقاً اون کار او اسه جمع کردن مشتری خيلي م لازمه .»

گفت: «وقت تلف نميشه آخه .»

گفتم: «تلف نميشه آقا ، هرجوري بشه مي‌رسم .»

گفت: «حداقل باید روزی یست و پنج نفو رو بياری .»

گفتم: «عوض یست و پنج نفو چهل نفر و اسه‌تون مي‌آرم . چطوره؟»

گفتم: «عالیه.»

خندید و دندانهای بلندش نشونمداد. و بعد نصف گیلاسی ریخت
و داد دست من. گفتم: «از بایدیم میشه آقا.»
گفت: «تو که ظرفیت همه‌چی رو داری، حتماً ظرفیت عرقت
هم خوبه.»

خندیدم و گیلاس سر کشیدم. پرسید: «بیخش که مزه نداریم‌ها.»

گفتم: «مزه نمی‌خوادم، خبلی م خوشمزه‌من.»

گفت: «حالا قرار و مدار کارمون چه جوری باشه؟»

گفتم: «همون قرار و مدار این چند روزه.»

پرسید: «با ما هیانه موافق نیسی؟»

گفتم: «این جوری به نفع شماست.»

گفت: «چی‌چی‌ش به نفع ماسی؟»

گفتم: «بیشتر می‌دوم و بیشتر مشتری می‌آرم.»

سیگاری روشن کردم. نگاه عجیبی به‌من کرد و گفت: «سیگارم

که می‌کشی؟»

باخنده گفتم: «تازه شروع کردم.»

گفت: «با این سن و میال کمتر تکمیلی.»

خندیدم و چیزی نگفتم. لیوانو از دستم گرفت و برای خودش

مشروب ریخت و چسب سیگارشو از لای دندان‌ها در آورد و گفت:

«تو زندگی هر غلطی می‌کنی بکن، اما سیگار نکش، یاخبلی کم‌بکش.

من شبانه روز دو سیگار بیشتر نمی‌کشم. یکی اول شب که مشروب
می‌خورم، یکی م‌نصفه‌های شب که از خواب بیدار می‌شوم و میرم روابالکن،

سیگاری روشن می‌کنم و می‌شینم بهتماشای شهر و همین جوری تو
خیال بهتک تک خونه‌ها سر می‌کشم و وارد تک تک آنچه‌ها می‌ششم و همه
رو از پیر و جوان وزن و مرد دید می‌زنم، تا بخود می‌آم سیگارم تمام
شده و می‌تونم آروم بگیرم و دوباره بتونم بخوابم.»

گفتم: «خیلی خوبه، منم باید یاد بگیرم که این کارو بکنم.
خندید و گفت: «خیلی پدر سوخته‌ای.»

گفتم: «اختیار دارین.»

گفت: «از اون هفت خطای روزگاری.»

گفتم: «هر چی شما بگین.»

گفت: «معلومه که واسه این کارا ماخته شدی.»

جواب ندادم. لیوانشو سر کشید و گفت: «خیلی م پول پرستی.»

گفتم: «چه کار کنم آقا، می‌خواهم واسه خودم یه موتور بخرم.
پرسید: «مگه موتور نداری؟»

گفتم: «نه آقا، او نیم که دیدین، مال در بون مرسی خوس.»

چوب سیگارشو گذاشت لای دندانها و گفت: «اگه این ماه خوب
کار بکنی، من حاضرم یه موتور واسه دست و پا کنم.»

گفتم: «مخلص آفاگیلانی هم هستم، شما حساب منو روز به روز
تسویه کنین، آخر ماه خودم سه تا موتور دست و پا می‌کنم.»

سرشو تکونداد و گفت: «به خدا که دست شیطانو از پشت
می‌بنندی.»

هر دو خذدیدیم، بلند شدم و خدا حافظی کردم و او مدم پایین.
موتورو از راه رو بردم بیرون و روشن کردم، وقتی می‌خواستم راه بیفتم،

بالارو نگاه کردم. آقا گیلانی دوباره او مده بود رو بالکن و خم شده بود پایین و سبگار روشنی لای انگشتاش بود. با صدای بلند داد زدم:
 «آقا گیلانی تا نصف شب خیلی داریم‌ها!»
 با همان صدای جیغ چیغو گفت: «این یکی دیگه تقصیر تست.
 تا حالا به جونوری مثل تو برنخورده بودم.»

آخر شبی نشسته بودم و حسابامو کرده بودم، اول صبحی زیاده از حد سگد و زده بودم، تا آقا امامی پیداش شده بود، کلیدانبارو ردد کرده بودم. سری به احمدسیاه زده بودم، قهوه خونه رو راه انداخته بودم، هفت هشت ده نفری واسه گیلانی دست و پا کرده بودم، چندبار سراغ دختر رفته بودم، کارا شونرو برای کرده بودم، برای خانوم نجات نامه برد بودم، واسه دو مریض معتاد، چند منتقال تربالک رسونده بودم، و جلو بخش بالا و پایین می رفتم و منتظر یارو بودم که اسماعیل آقا پیداش شد. چاق سلاستی کردیم و احوال همدبگرو پرسیدیم. اسماعیل آقا گفت: «باز چه کلکی تو کارت؟ انگار زاغ سیاه کسی رو چوب می زنی؟»

گفتم: «نه بابا، همین جوری دارم قدم می زنم.»

گفت: «یعنی همین جوری خوش داری که بالا و پایین بری، آره؟»

گفتم: «اشکالی داره؟»

خندید و گفت: «به حضرت عباس اگه راستشو بگی.»

گفتم: «باشه، لابد يه کارانی دارم.»

دستشو گداشت رو شانه من و گفت: «چه کاری؟»
 گفتم: «هیچ چی بابا.»
 گفت: «راستشو بگو.»
 گفتم: «منتظر یکی هستم.»
 پرسید: «منتظر کی؟»
 گفتم: «چه می دونم.»
 گفت: «یعنی تو نمی دونی منتظر کی هستی؟»
 بزرخ شدم و گفتم: «لازم کرده تو از همه کارای من سر در بیاری؟»
 اخمهاش توهمند رفت و گفت: «خیلی روت زیاد شده‌ها، انگار یادت رفته که کی هستی واز کدوم گوری او مده‌ای؟»
 آهسته گفتم: «چرا، خوبم یادم.»
 چند لحظه توفکر رفت و پرسید: «او قاتل از دست من تلخه؟»
 گفتم: «نه بابا، واسه چی تلخ باشه.»
 پرسید: «با کسی حرف شده؟»
 گفتم: «نه به خدا!»
 گفت: «اتفاقی افتداده؟»
 پرسیدم: «چه اتفاقی؟»
 گفت: «بس واسه چی این جوری گه مرغی هستی؟»
 بی حوصله جواب دادم: «هیچ طوری نشده، گه مرغی م نیستم.»
 مدتی تو چشمam نگاه کرد و گفت: «من که خر نیستم، به طوری شده. بار اوله که تو این جوری با من حرف می زنی.»

گفتم: «بار اولم نیس ، من خوش ندارم دیگرون همیشه پا بی کارام باشن.»

یک قدم فاصله گرفت و گفت: «آها، که این طور، مثلاً حالا ما مزااحمتیم، آره؟»

بدجوری بند کرده بود، نمی‌دونستم چه جوری از سر خودم واژش کنم، گفتم: «بیبن، من این جا منتظر یکی هستم. می‌فهمی؟» باز رفت توفکر و گفت: «منتظر کی؟»

گفتم: «همین دیگه، جوابتم که میدم، باز ول کن معامله نیستی و می‌خوای تا آخر پیله بکنی.»

دوتا سیگار روشن کرد. یکیشو دادبه من و پکی به سیگار خودش زد و گفت: «حالاکار من و تو به اینجا رسیده؟ آره؟»

گفتم: «ول کن بابا، چی چی داری می‌گی؟» از کوره در رفت و بازوی متوجه محکم چسبید و گفت: «بیبن پسر، من این مدت خوب تورو شناختم، می‌دونم که چه گله‌لوله‌ای هستی، از هیچ‌چی و هیچ کار روگردان نیستی، با این سن و سالم هر غلطی که بخوای می‌کنی و واسه پول خود تو به آب و آتش می‌زنی. خیال نکن که ما خریم و جیزی سرمون نمی‌شیه، تو اصلاً واسه کار ساخته نشده‌ای، تو فقط بگنی، می‌فهمی بگن یعنی چی؟ یعنی دلال، یعنی جاکش، یعنی خفاش، عملکرنون، کلاه‌وردار، دزد، یعنی یکی که کار نکنه و جیش پر باشه، می‌فهمی، تو یکی م نیستی، خیلی‌ها هستن، ولی به من چه، اما تو هوای خود تو داشته باش، حدوحدود خود تو بفهم، واسه‌مام گردن نگیر، می‌فهمی؟ من بد جوری مشت می‌زنم.»

بدجوری نگاهم می کرد . چند قدمی عقب رفتم و گفتم: «من که
کاریت نکردم اسماعیل آقا».

گفت: «تو مگه می تونی کاریم بکنی؟»

گفتم: «من غلط می کنم».

ویه دفعه یارو رو دیدم که کیف به دست، با قدم های کوتاه از
حاشیه خیابان پیش می او مد. انگار خیلی خسته بود، سلانه سلانه خودشو
می کشید و من همین طور چشم به او داشتم که اسماعیل آقا متوجه شد و
برگشت و نگاهش کرد وزیر لبی گفت: «منتظر یارو بودی. آره؟»
گفتم: «نه».

گفت: «بدجوری نگاش می کردی».

گفتم: «همین جوری».

گفت: «خیله خب، باشه».

نفس راحتی کشیدم و راه افتادم، اسماعیل آقام پایه پای من، نزدیک
اتاق احمد آقا که رسیدم، اسماعیل آقا گفت: «انگار دیگه حوصله نداری

جلو بخش قدم بزنی».

گفتم: «ندویگه».

پرسید: «حالا می خوای چه کار بکنی؟»

گفتم: «هیچ چی، کاری ندارم».

گفت: «عالی شد، منم بیکارم، دو تائی سیریم ولگردی».

دیگه کفری شده بودم و با صدای بلند داد زدم: «من نمی‌آم»

هم چی نگاهم کرد که انگار می خواست دل و روده مو بریزه بیرون.

بادندانهای بهم فشرده پرسید: «چرا نمی‌آی؟»

گفتم: «حواله ندارم، می خواهم تنها باشم.»
واسه این که لج منو بیشتر در بیاره گفت: «ومن یکی اصلاحاتی خواه
تنها باشم.»

گفتم: «باشه، باهر کی دلت می خواهد برو.»

گفت: «من دلم می خواهد فقط با تو برم.»

دلم می خوات بامشت دندانه اشو بر بزم تو شکمش، جلو خود مو

گرفتم و گفتم: «ومن دلم نمی خواهد با تو باشم!»

پرسید: «چرا، چرا دلت نمی خواهد؟»

گفتم: «من کار دارم.»

پرسید: «تو که یه دقه پیش کار نداشتی؟»

گفتم: «حالا دیگه دارم، چی میگی؟»

خیلی راحت گفت: «باشه، منم کمکت می کنم.»

با صدای بلند دادزدم: «ولم کن، چی از جون من می خوای؟»

نگاهی بهم کرد و لباسور چید و گفت: «برو گم شوا!»

آهسته دور شدم، حال بدی داشتم، هیچ وقت دلم نمی خواست

اسماعیل آقا ازم بر نجه، اما بلند عقی پیله کرده بود و بدوری پیله کرده

بود، کار دیگم نمی تونست بکنم. دوبار بر گشتم و نگاش کردم، باشانه

های آویزان به طرف آشپزخونه می رفت. بهمدت پهلوی با بام نشستم،

وفی خاطر جمع شدم کسی مواظیم نیست، بلند شدم و بدو بدو به طرف

چهارراه، راه افتادم. تلفن آزاد بود. درو وا کردم و رفتم تو. سکه ای

انداختم، چند ثانیه منتظر شدم. نقسم که جا او مده، شروع کردم به شماره

گرفتن. دست و پایم می لرزید، می ترسیدم، بی خودی و احمد داشتم، عدد

چهارمی رو می گرفتم که در اتفاق بازشد و یکی پس گردندو گرفت و کشید بیرون. و تا به خود بیام مشت محکمی خوردم و افتادم کف پیاده رو. نقسم بند او مده بود و نمی تو نستم نکان بخورم. نیم خیز که شدم اسماعیل آقا رو دیدم که دست به کمر، بالا سرم ایستاده و چند زن به فاصله، دورما حلقه زده اند. خون دهنmo روز مین تف کردم. اسماعیل آقا گفت: «پاشو گوساله، پاشو بینم.»

یکی از زن ها که دورتر از دیگران بود گفت: «چرا این جوریش کردی مرتبه گنده؟»

اسماعیل آقا گفت: «به شما مربوط نیس.»
دستمو گرفت واژ زمین بلندم کرد. ماشینش دردو قلمی ما بود. منوسوار کرد و خودش م سوار شد، راه افتادیم. اول با سرعت می رفت، بعلش آهسته کرد و دستمالشو در آورد و داد به من و گفت: «صورت تو پاک کن.»

خون، دور دهنم خشک شده بود و نمی شد پاکش کرد، از چند خیابان رد شدیم. اسماعیل آقا انگار که با خود حرف می زد زیر لبی گفت: «حخش بود که گردنشو می شکستم، خوب فهمیدم که چه غلطی می خواهد بکنه.»

یک دفعه نعره کشید: «این دیگه نامرده پدر سگ دیوٹ!»
وماشهین از جا کنده شد. کم مونده بود که با یه باری تصادف کنیم.
اسماعیل آقا ترمز کرد، آب دهنشو قورت داد و پرسید: «تو که نمی فهمی چی به چیه، و اسه چی این کارارو می کنی؟»
من چیزی نگفتم. اسماعیل آقا عصبانی گفت: «جواب منو بده.»

که من زدم زیر گریه، برگشت و نگاهم کرد، انگار دلش سوخته بود که چند قدمی جلوتر رفت و دوباره ترمز کرد و ایستاد. تامن گریه هام تمام شد، در ماشینو باز کرد و گفت: «پیر پایین و صور تو زیر اون فشاری بشور». »

پیاده شدم. پای فشاری دو تا بچه بازی می کردند. منو که دیدند عقب تر رفتهند، خم شدم و صور تموم شستم. هنوز خون از دهنم می اوشد. جرعة‌ای آب خوردم. راست که می شدم زیر چشمی اسماعیل آقا رو نگاه کردم، سرشو گذاشته بود رو فرمان و چشماشو بسته بود و سبگاری لای انگشتاش روشن بود. تادیدم متوجه من نیست از کوچه رو به روئی پایه فرار گذاشت، از چند کوچه پس کوچه در رفتم و وارد خیابان دیگه‌ای شدم، دوباره وارد کوچه‌ای شدم و آهسته کردم، از چند خیابان گذشتم و کوچه‌های زیادی رو پشت سر گذاشت و مطمئن بودم که محاله گیر بیافم.

حالا دیگه نوبت من بود، وارد اتاق تلفن شدم، دو هزاری رو انداختم، شماره گرفتم، منتظر شدم گوشی رو که برداشتند گفتم: «آقا!» صدای مردی از آنطرف جواب داد: «تو کی هست؟»

گفتم: «من از مریضخونه تلفن می زنم، یار و امده!»

پرسید: «کی؟»

گفتم: «به ساعت بیشتره.»

پرسید: «چرا حالا خبر میدی؟»

گفتم: «اسماعیل آقا نمی ذاشت.»

پرسید: «اسماعیل آقا که؟»

گفتم: «راندهس، راندهه مریضخونه، او نمی‌ذاشت، آخرش
بدجوری کنکمزد.»

جواب داد: «خیله خب، خدمت اونم می‌رسیم.»
گوشی را گذاشت، منم گذاشتم، پیش از این که بر گردم خیال
کردم که یکی پشت در اتاق ایستاده، اما همهش خیال بود، بر که گشتم
هیشکی پشت در نبود. اما یک باره اسماعیل آقارو دیدم که از ماشین پرید
پایین، کتشو کنده بود و آستینهایش بالا زده بود، با چشم‌های خون
گرفته و دو دست مشت کرده، چندقدمو یکی کرد واومد و رو بروی من،
پشت در شیشه‌ای اتاق تلفن، دیواری از هیکل خود ساخت. از وحشت
چشمها موبسم و با پاهای لرزان کف اتاق تلفن نشستم.